Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

11 КРАСАВІКА 2008 г. ПЯТНІЦА № 69 (26182)

Кошт 490 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

Прамыя лініі

ЯК ПАПЯРЭДЗІЦЬ АСТЭАПАРОЗ І ЯК З ІМ ЗМАГАЦЦА?

Якія метады прафілактыкі і лячэння хваробы ёсць сёння? Гэтыя і іншыя пытанні вы можаце задаць падчас «прамой лініі» **загадчыцы кабінета астэадэнсітаметрыі Рэспубліканскага цэнтра медыцынскай рэабілітацыі і бальнеалячэння Наталлі Аляксееўне ВАСІЛЬЕВАЙ.** *«Прамая лінія» адбудзецца СЁННЯ з 15.00 да 16.30 па нумарах 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21.*

ЗАБЫТАЕ? НОВАЕ? ВЕЧНАЕ!

На ўсе вашы пытанні, якія датычацца ролі і месца народных традыцый, адкажуць нашы пастаянныя аўтары **загадчык кафедры этналогіі і фальклору Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, кандыдат філалагічных навук Іван Іванавіч КРУК і старшы выкладчык гэтай жа кафедры Аксана Веніямінаўна КАТОВІЧ. «Прамая лінія» пройдзе 24 красавіка з 15.30 да 17.00. Тэлефануйце ў рэдакцыю па нумарах: 292 38 92; 292 38 21. (Кантактны тэлефон для папярэдніх званкоў — 292 21 03)**

Беларуская медыцына павінна вырашаць задачы сусветнага ўзроўню

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з урачамі, якія выканалі першую ў Беларусі аперацыю па трансплантацыі печані.

На думку Прэзідэнта, з гэтай мэтай трэба хутчэй адкрываць рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр транспланталогіі на базе 9-й клінічнай бальніцы Мінска. «Калі мы ў бліжэйшы час яго не адкрыем, то можам адстаць і потым ужо не наверстаем упушчаны час. Калі могуць людзі на такім узроўні працаваць, трэба даць ім магчымасць. Галоўнае — захаваць існуючы патэнцыял, высокакваліфікаваных спецыялістаў», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Цэнтр забяспечыць канцэнтрацыю на рэспубліканскім узроўні ўнікальнага абсталявання, высокакваліфікаваных медыцынскіх кадраў, падрыхтаваных у лепшых клініках Еўропы, створыць спрыяльныя ўмовы для развіцця медыцынскай навукі ў Беларусі. Укараненне ў практыку аховы здароўя тэхналогій асабліва складаных хірургічных умяшанняў, аперацый па трансплантацыі органаў і тканак дасць магчымасць таксама выключыць накіраванні грамадзян на лячэнне за мяжу.

Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, трансплантацыяй органаў і тканак неабходна займацца ў больш шырокім маштабе. «Трэба ставіць такія задачы, якія ставяцца ў свеце. Калі правядзенне ў Беларусі адзінкавых аперацый па трансплантацыі печані і невялікае дасягненне ў сусветным маштабе, трэба мець на ўвазе, што заўтра гэта будуць тысячы аперацый», — сказаў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка таксама падкрэсліў, што цэнтр, які ствараецца, неабходна аснашчаць абсталяваннем самага высокага ўзроўню.

Здароўе людзей з'яўляецца найважнейшым прыярытэтам сацыяльнай палітыкі беларускай дзяржавы. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што ў рэспубліцы робіцца ўсё магчымае для таго, каб узняць на новы ўзровень медыцыну, ахову здароўя. «Такія маштабныя ўліванні ў гэту сферу, як у нас, не праводзіліся і не праводзяцца нідзе», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што сёння ў Беларусі вядзецца маштабная работа па поўным пераснашчэнні ўсіх бальніц — ад раённага ўзроўню да рэспубліканскага. Ён папярэдзіў, што ні ў адной з мадэрнізуемых бальніц, цэнтраў не павінна быць дапушчана разгільдзяйства як у плане рамонту, так і ў плане закупкі сучаснага абсталявання. Кіраўнік дзяржавы таксама адзначыў, што важнай задачай з'яўляецца забеспячэнне дэмаграфічнай бяспекі.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў урачоў, якія выканалі ўнікальную аперацыю па трансплантацыі печані, з яе паспяховым правядзеннем. Ён адзначыў, што гэты поспех важкі і значны яшчэ і таму, што 2008 год аб'яўлены ў рэспубліцы Годам здароўя. «Тое, што вы зрабілі — перамога айчыннай медыцыны. Для нас важна, каб падобныя аперацыі былі не адзінкавыя, а рабілася іх як мага больш», — падкрэсліў Прэзідэнт. Пры гэтым, паводле слоў кіраўніка дзяржавы, у гэтай сферы не павінны дапускацца розныя злоўжыванні і злачынствы.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Веснавая палявая кампанія будзе прафінансавана ў поўным аб'ёме

Аб гэтым далажыў Прэзідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэнку прэм'ер-міністр Сяргей Сідорскі.

На закупку ўгнаенняў, гаруча-змазачных матэрыялаў, набыццё новай сельгастэхнікі, рамонт і аднаўленне існуючага абсталявання і іншыя мэты будзе накіравана Br2170 млрд.

Аляксандр Лукашэнка даручыў на працягу бліжэйшага тыдня паскорыць тэмпы правядзення пасяўной кампаніі, каб завяршыць яе ў сціслыя тэрміны. На гэты час у краіне яравыя культуры пасеяны больш як на 20 працэнтах запланаваных плошчаў, падрыхтавана глебы пад яравую сяўбу на ўзроўні 30 працэнтаў да плана. Прэзідэнтам пастаўлена задача атрымаць не менш як 7,8 млн тон збожжа, не менш як 150 тыс. тон піваварнага ячменю, 3,7 млн. тон цукровых буракоў, 60 тыс. тон лёну. Таксама Прэзідэнту было далажана аб выніках работы эканомікі Беларусі за першы квартал. Так, тэмп росту ВУП за студзень—сакавік 2008 года да ўзроўню аналагічнага перыяду мінулага года склаў 110,5 працэнта. «Гэта добры паказчык. Ён адпавядае ўзроўню развіцця эканомікі ў 2004 годзе», — адзначыў прэм'ер-міністр. Тэмп росту прамысловай вытворчасці Беларусі за 3 месяцы склаў 113,6 працэнта, сельскагаспадарчай — 106,8 працэнта, інвестыцый у асноўны капітал — 120 працэнтаў. Выкананы паказчыкі па ўводу жылля ў эксплуатацыю. Інфляцыя за студзень—сакавік склалася на ўзроўні 4,1 працэнта. У Расіі інфляцыя за гэты перыяд склала 4,8 працэнта, ва Украіне — больш як 9 працэнтаў.

Прэзідэнт звярнуў увагу на неабходнасць правядзення паскоранай мадэрнізацыі беларускіх прадпрыемстваў, укаранення новых тэхналогій, у тым ліку ў сферы энергазберажэння.

Размова на сустрэчы таксама ішла і аб рэалізацыі дамоўленасцяў, што былі дасягнуты ў ходзе апошняга пасяджэння Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы, праведзенага ў сакавіку ў Мінску. У прыватнасці, абмеркаваны пытанні развіцця гандлёва-эканамічных адносінаў з Расійскай Федэрацыяй. У гэтым годзе тэмпы росту ўзаемнага тавараабароту значна вышэйшыя за мінулагоднія. У цэлым аб'ём знешняга гандлю Беларусі таварамі і паслугамі за 2 месяцы 2008 года павялічыўся больш як на 60 працэнтаў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

РОЗГАЛАС апошняя інфармацыя сутак

ДОЖДЖ, МОЦНЫ ВЕЦЕР І ПЛЮС 22

На выхадныя ўсталюецца цёплае, але даволі дажджлівае надвор'е, — паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідраметэапрагнозаў Рэспубліканскага гідраметцэнтра Дзмітрый Рабаў.

У суботу на большай частцы краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, удзень на паўночным захадзе дажджы моцныя. У асобных раёнах навальніцы. Удзень пры навальніцах парывы ветру да 15—20 м/с. Уначы — 7—13, удзень — 14—20 градусаў цяпла.

У нядзелю надвор'е зусім сапсуецца. На ўсёй тэрыторыі краіны чакаецца дождж, месцамі дождж з моцнымі навальніцамі, уначы ў асобных раёнах, а ўдзень амаль паўсюдна парывы ветру да 15—20 м/с. Тэмпература паветра на працягу сутак — 7—13 градусаў, удзень па паўднёвым усходзе — да плюс 15. У пачатку наступнага тыдня дажджы адступяць, але стане халадней. Тэмпература паветра ўначы — 0—6 цяпла, удзень — 8—15 градусаў. Згодна з папярэднімі прагнозамі, ужо з серады на тэрыторыі Беларусі зноў будзе дажджліва і ветрана. Сіноптыкі не выключаюць, што і гэта хваля дажджоў будзе даволі моцнай.

Сяргей КУРКАЧ.

СУБОТНІК — АХОВЕ ЗДАРОЎЯ

19 красавіка рэспубліканскі суботнік адных застане на працоўных месцах, а другіх — на ўладкаванні зонаў масавага адпачынку, дваровых тэрыторый, тратуараў.

Зароблены ў гэты дзень грошы ў тым памеры, які вызначыць сам працоўны калектыў, добраахвотна будуць пералічаны ў аблвыканкамы і Мінскі гарвыканкам, адкуль палова сродкаў паступіць у Міністэрства фінансаў. Аблвыканкамы і Мінскі гарвыканкам плануюць выкарыстаць атрыманыя сумы на набыццё медыцынскай тэхнікі — ультрагукавыя апараты, рэнтгеналагічнае, лабараторнае і відэаэндаскапічнае абсталяванне, абсталяванне для лячэння неданошаных дзяцей, апараты для рэгістрацыі отаакустычнай эмісіі нованароджаных, а таксама для дзяржаўных арганізацый аховы здароўя, якія аказваюць медыцынскую дапамогу дзецям. Грошы, пералічаныя на адрас Міністэрства фінансаў, будуць накіраваны на набыццё рэанімабіляў з поўнай камплектацыяй медтэхнікай для Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра «Маці і дзіця» і іншых дзяржаўных арганізацый аховы здароўя.

Святлана БАРЫСЕНКА.

СПЯШАЛАСЯ І... ТРАПІЛА ПАД ЦЯГНІК

38-гадовая мінчанка па неасцярожнасці апынулася пад другім вагонам цягніка, які прыбыў на станцыю «Плошча Якуба Коласа» на 1-й лініі метро.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-афіцэр упраўлення ўнутраных спраў Мінскага метрапалітэна Арцём Гарашэвіч, здарэнне адбылося каля а палове дзесятай раніцы. Жанчына, якая спяшалася на працу, бегла да цягніка, што набліжаўся, заступіла за абмежавальную лінію на прыпынку і паслізнулася. Ды так няўдала, што ўпала на пуці. На шчасце, пасажырка звалілася ў жолаб бяспекі, а машыніст цягніка паспеў прымяніць экстраннае тармажэнне. Адразу ж, каб выключыць няшчасце, было знята і напружанне з кантактнай рэйкі. Пасля таго, як пацярпелую выцягнулі з-пад вагона і ў шокавым стане даставілі ў бальніцу, высветлілася, што яна атрымала чэрапна-мазгавую траўму сярэдняй ступені цяжкасці. Затрымка ў руху цягнікоў на 1-й лініі метрапалітэна склала ўсяго 17 хвілін.

Ігар ГРЫШЫН.

МАХЛЯРКІ АБАКРАЛІ 84-ГАДОВУЮ ПЕНСІЯНЕРКУ

Паводле звестак аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, у жыллё да 84-гадовай мінчанкі на вуліцы Фролікава дзве прайдзісветкі трапілі каля а паловы першай дня: яны прадставіліся гаспадыні работнікамі ЖРЭА. Пасля іх візіту пенсіянерка не далічылася 10 мільёнаў 240 тысяч рублёў і сямі залатых ювелірных вырабаў.

Ігар ГРЫШЫН.

АСАБЛІВЫЯ ПРЫЧЫНЫ МЕЦЬ ЗАРОБАК

Маці дзіцяці-інваліда можа абскардзіць адмову ў прыёме на работу ў судзе

Зніжэнне паказчыкаў смяротнасці сярод немаўлят — гэта, безумоўна, поспех айчыннай медыцыны. Разам з тым нельга не заўважыць: адначасова стала больш вострай праблема дзяцей з адхіленнямі ў здароўі. Статыстыка сведчыць, што цяпер у Беларусі налічваецца 27,6 тыс. дзяцей-інвалідаў, прычым значная іх частка пражывае ў сваіх сем'ях. Між тым, выхаванне дзіцяці з асаблівасцямі развіцця — справа заўсёды няпростая, а таму ў такіх выпадках заканадаўства прадугледжвае бацькам шэраг дадатковых гарантый. Аб гэтых гарантыях — наша гутарка з намеснікам начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццянай Васільеўнай ШЭМЕТАВЕЦ.

ДАПАМОГА З ПАВЫШЭННЕМ

Перш-наперш варта спыніцца на сацыяльных выплатах. Як нагадвае Таццяна Шэметавец, да дапамог на дзяцей-інвалідаў ва ўзросце як да трох, так і ад 3 да 18 гадоў прадугледжана надбаўка ў памеры 40 працэнтаў. Пры гэтым асобы, што не працуюць і не атрымліваюць пенсіі, могуць адначасова атрымліваць дапамогу па доглядзе дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў незалежна ад ступені страты яго здароўя ў памеры 65 працэнтаў бюджэту пражытковага мінімуму.

— Апроч таго, у нас існуюць дапамогі пры санаторна-курортным лячэнні дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, а таксама варыянты атрымання дапамогі па доглядзе дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў у выпадку хваробы маці або іншай асобы, якая фактычна здзяйсняе догляд, — кажа Таццяна Шэметавец. — Прычым варта заўважыць: дапамогі на дзіця-інваліда выплачваюцца адначасова з пенсіяй.

ПАМЕР У ЗВЯЗЦЫ СА СТРАТАЙ ЗДАРОЎЯ

У сваю чаргу пенсія на дзіця-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў залежыць ад ступені страты здароўя, якую вызначае медыка-рэабілітацыйная экспертная камісія. Пры першай ступені памер такой пенсіі складае 150, другой ступені — 175, трэцяй ступені — 200, чацвёртай — 250 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросце, а памер мінімальнай пенсіі па ўзросце на сёння — 50 020 рублёў. Пры гэтым дзецям-інвалідам ва ўзросце да 18 гадоў вызначана штомесячная даплата да пенсіі ў памеры 20 працэнтаў бюджэту пражытковага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва.

— Тут жа трэба сказаць і аб пенсійных ільготах для саміх бацькоў, — працягвае Таццяна Шэметавец. — Так, маці, якая выхоўвае дзіця-інваліда на працягу не менш чым 8 гадоў да іх паўналецця і мае не менш чым 20-гадовы стаж, могуць выходзіць на пенсію раней — у 50-гадовым узросце. Раней (у 55-гадовым узросце) у некаторых выпадках можа выходзіць на пенсію і бацька. Аднак неабходныя для гэтага ўмовы — не менш чым 8-гадовы перыяд выхавання дзіцяці да паўналецця, не менш чым 25-гадовы працоўны стаж, а таксама адмова маці скарыстацца сваім правам на датэрміновую пенсію маці на карысць бацькі.

БЯСПЛАТНЫЯ ПУЦЁЎКІ ЗАСТАЛІСЯ

«Ільготная» тэма застаецца па-ранейшаму папулярнай, таму спынімся на ёй падрабязней. Дзеці-інваліды (пры наяўнасці медыцынскіх паказанняў і адсутнасці процілапаказанняў) захавалі магчымасці першачарговага і бясплатнага забеспячэння пуцёўкамі на санаторна-курортнае лячэнне ці аздараўленне. Да таго ж таксама бясплатна могуць забяспечвацца пуцёўкамі на санаторна-курортнае лячэнне ці аздараўленне і асобы, што суправаджаюць дзіця з асаблівасцямі развіцця ў здраўніцы, — пры ўмове, што неабходнасць такога суправаджэння пацвярджаецца медыкамі.

— Маюць дзеці-інваліды і шэраг асобных ільгот на праезд, — зазначае Таццяна Шэметавец. — У прыватнасці, незалежна ад месца жыхарства такія дзеці могуць ездзіць бясплатна на ўсіх відах гарадскога пасажырскага транспарту апроч таксі, а дзеці-інваліды з сельскай мясцовасці — таксама і на міжгароднім аўтатранспарце агульнага карыстання ў межах свайго раёна. І, апроч таго, дзеці-інваліды маюць права на бясплатны праезд на чыгуначным, водным і аўтамабільным транспарце агульнага карыстання прыгарадных зносінаў.

КАНТРАКТ МАГЧЫМЫ НЕ ЗАЎСЁДЫ

Наяўнасць дзіцяці-інваліда — гэта дадатковыя цяжкасці з працаўладкаваннем. Таму ў заканадаўстве замацавана норма: грамадзянам, якія маюць на ўтрыманні дзіця-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, памер дапамогі па беспрацоўі павялічваецца на 10, а грамадзянам з двума і больш дзецьмі-інвалідамі — на 20 працэнтаў. Будзе нялішняй і такая заўвага. Пры наяўнасці дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў памер стыпендыі бацькам, што накіроўваюцца службай занятасці на навучанне ці перанавучанне прафесіі, складае 75 працэнтаў ад сярэдняй зарплаты па апошнім месцы працы. Прычым памер такой стыпендыі не можа быць меншым за 1,5 і большым за 3 мінімальнага памеру дапамогі па беспрацоўі для гэтага грамадзяніна.

Што ж непасрэдна да спроб працаўладкавання, то тут трэба памятаць: наймальнік, які адмаўляе ў прыёме на работу жанчыне з дзіцем-інвалідам ва ўзросце да 18 гадоў, абавязаны пісьмова патлумачыць матывы свайго рашэння. А потым гэтую адмову можна абскардзіць у судзе.

Прадугледжвае заканадаўства і пэўныя гарантыі пры звальненні. Жанчыну, якая выхоўвае дзіця-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, нельга звольніць па жаданні наймальніка — такое звальненне магчыма толькі ў выпадку ліквідацыі арганізацыі ці індывідуальнага прадпрымальніка, а таксама ў выпадку «вінаватых» дзеянняў самой работніцы.

І такі даволі цікавы момант. Як адзначае Таццяна Шэметавец, з жанчынамі, якія маюць дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў і якія занятыя на ўмовах бестэрміновага працоўнага дагавора, не павінны заключацца кантракты. І выключэннем у дадзеным выпадку можа быць хіба што асабістая згода.

ГАЛОЎНАЯ ЎМОВА — ЗГОДА

Жанчыны, якія маюць дзяцей з асаблівасцямі развіцця ва ўзросце ад 3 да 18 гадоў, могуць прыцягвацца да начных, звышурочных работ, да работы па выхадных і святах, а таксама накіроўвацца ў службовую камандзіроўку зноў-такі толькі з асабістай згоды. І тая ж згода патрабуецца пры складанні графікаў працоўных водпускаў. У прыватнасці, жанчына з непаўнагадовым інвалідам можа планаваць свой адпачынак на летні ці іншы зручны для сябе час, а ў выпадку неабходнасці — і патрабаваць да 14 дзён водпуску без захавання зарплаты.

Нарэшце, нельга не ўзгадаць аб магчымасцях атрымання «лішніх» выхадных. Маці, бацьку ці апекуну, якія выхоўваюць дзіця-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, можа прадастаўляцца адзін дадатковы свабодны ад работы дзень у месяц з аплатай за кошт сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання або адзін дадатковы выхадны ў тыдзень з аплатай па сярэднім заробку. Праўда, заўважае Таццяна Шэметавец, тут давядзецца выбіраць — адначасова атрымаць дадатковы выхадны і ў месяц, і ў тыдзень нельга.

Сяргей ГРЫБ.

Рознічныя цэны на цэмент павялічаны ў Беларусі з 1 красавіка

Адпаведнае рашэнне змяшчаецца ў пастанове Міністэрства эканомікі № 68, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Мінэканомікі.

Як удакладнілі спецыялісты, рознічныя цэны павышаны ў залежнасці ад маркі і тарыравання цэменту. Напрыклад, кошт партландцэменту 500-Д0 у мяшку ёмістасцю 50 кг павысіўся з Br16350 да Br22530. Цана гэтага ж цэменту ў мяшку 25 кг складае цяпер Br11580 супраць Br8350 да павышэння.

Адначасова для таго, каб не дапусціць рэзкага росту цэн на цэмент на спажывецкім рынку, гандлёвыя скідкі, што прадастаўляюцца арганізацыям рознічнага гандлю, зніжаны з 23 працэнтаў да 17 працэнтаў, для гандлёвых арганізацый спажыўкааперацыі — з 28 працэнтаў да 21 працэнта.

Новыя рознічныя цэны на цэмент у Беларусі ўстаноўлены ў сувязі з павышэннем з 1 красавіка гэтага года адпускных цэнаў на гэты будматэрыял.

Як расказалі БЕЛТА ў Мінбудархітэктуры, адпускныя цэны на цэмент айчыннай вытворчасці павялічаны ў сярэднім на 65—70 працэнтаў. Заводы-вытворцы цяпер цэмент найбольш распаўсюджанай маркі 500-Д0 прадаюць па цане каля Br265 тыс. за тону.

Рост адпускных цэнаў на цэмент адаб'ецца на кошце будаўніча-мантажных работ. Каб гэтыя змяненні не былі істотнымі, Мінбудархітэктуры распрацавала кампенсацыйныя меры. У прыватнасці, цяпер падрыхтаваны і ўнесены на разгляд кіраўніка дзяржавы прапановы аб накіраванні асноўнай часткі дадатковых даходаў, атрыманых вытворцамі цэменту ў выніку росту адпускных цэнаў, у фонд нацыянальнага развіцця. У далейшым гэтыя сродкі плануецца накіраваць на фінансаванне мерапрыемстваў дзяржпраграмы развіцця будаўнічага комплексу Беларусі.

БЕЛИНВЕСТБАНК

**СООБЩАЕТ:
21 АПРЕЛЯ 2008 ГОДА
В ПОМЕЩЕНИИ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКА
ПО АДРЕСУ:
г. Минск, пр-т Машерова, 29, в 11.00
ПРОВОДИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ
СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ БАНКА
В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ**

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.
2. О размере вознаграждений членам Наблюдательного совета ОАО «Белинвестбанк» за исполнение ими своих обязанностей.

Лица, имеющие право на участие в собрании и желающие принять в нем участие, могут обратиться за получением под роспись бюллетеней для голосования и иной информации по месту нахождения банка (филиала, отделения) до 18 апреля 2008 года.

Адреса банка и его филиалов в г. Минске и по областям, а также телефоны для справок:

224030, г. Брест, ул. Советская, 50, тел./факс (8-0162) 23-08-36
210015, г. Витебск, ул. Ленина, 22/16, тел./факс (8-0212) 29-75-46
246050, г. Гомель, ул. Советская, 7, тел./факс (8-0232) 74-11-45
230023, г. Гродно, ул. Мицкевича,3, тел./факс (8-0152) 72-02-13
220002, г. Минск, пр. Машерова, 29, тел. (8-017) 289-28-26, 334-45-98
220004, г. Минск, ул. Коллекторная, 11, тел./факс (8-017) 217-30-66
220004, г. Минск, ул. Мельникайте, 2, тел./факс (8-017) 203-93-96
212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 29-а, тел./факс (8-0222) 22-03-35

Заполненные бюллетени для голосования следует направлять (представлять) в Центральный банк по адресу 220002, г. Минск, пр. Машерова, 29.

Правление ОАО "Белинвестбанк"

Открытое акционерное общество «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк» УНП 807000028.

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь № 3 от 27.10.2006 г.

БПС-БАНК

Бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск-5
Телефон (8-017) 289-46-06, факс 210-03-42, e-mail: inbox@bpsb.by, Интернет: www.bpsb.by

Открытое акционерное общество «Белпромстройбанк»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

на 1 апреля 2008 года *(в миллионах белорусских рублей)*

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	На 01.04.2008	На 01.04.2007
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101	1	167164,3	100989,8
3	Средства в Национальном банке	1102	2	262619,6	150842,9
4	Ценные бумаги	1103		350192,3	91105,7
	для торговли	11031	3	150190,9	0,0
	удерживаемые до погашения	11032	3,1	70493,9	50351,1
	в наличии для продажи	11033	3,2	129507,5	40754,6
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4	414880,5	248053,8
6	Кредиты клиентам	1106	5	2376977,4	1612842,1
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	6	1624,1	1346,1
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	7	167884,1	140994,2
9	Прочие активы	1109	8	32705,7	21134,3
10	ИТОГО активы	110		3774048,0	2367308,9
11	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
12	Средства Национального банка	1202	9	65889,8	11637,4
13	Кредиты и другие средства банков	1205	10	501210,2	239314,6
14	Средства клиентов	1206	11	2669173,5	1767912,5
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		28940,0	12894,9
16	Прочие обязательства	1209	12	62984,1	26700,5
17	ВСЕГО обязательства	120		3328197,6	2058459,9
18	**КАПИТАЛ**				
19	Уставный фонд	1211	13	169866,7	99878,8
20	Эмиссионный доход	1212		0,0	0,0
21	Резервный фонд	1213		29044,8	19563,4
22	Накопленная прибыль	1214	14	123628,2	80955,3
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	123310,7	108451,5
24	ВСЕГО капитал	121		445850,4	308849,0
25	ИТОГО обязательства и капитал	12		3774048,0	2367308,9
26	**ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ**				
27	Требования	1301	16	2625291,4	1424958,7
28	Обязательства	1302	17	1270386,5	678471,2

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ

на 1 апреля 2008 года *(в миллионах белорусских рублей)*

№ п/п	Наименование статей	Символ	Пункт примечаний	На 01.04.2008	На 01.04.2007
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		80115,7	53173,0
2	Процентные расходы	2012		53241,0	29295,9
3	Чистые процентные доходы	201	18	26874,7	23877,1
4	Комиссионные доходы	2021		39179,6	28265,8
5	Комиссионные расходы	2022		7035,3	4057,2
6	Чистые комиссионные доходы	202	19	32144,3	24208,6
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	20	10654,6	7299,5
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	21	12,3	10,3
9	Доход в форме дивидендов	205		0,5	0,4
10	Чистые отчисления в резервы	206	22	122,7	3037,3
11	Прочие доходы	207	23	2019,5	2171,9
12	Операционные расходы	208	24	42924,1	33056,9
13	Прочие расходы	209	25	1444,6	1247,9
14	Налог на прибыль	210		5544,6	4244,8
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		21669,9	15980,9

Генеральный директор **Г.П. Кухоренко**

Главный бухгалтер **А.В. Борейко**

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 11.07.2007 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673

КУРСЫ ВАЛЮТ

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 11.04.2008 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 145,00
1 еўра	3 398,00
1 латвійскі лат	4 877,77
1 літоўскі літ	984,28
1 чэшская крона	135,20
1 польскі злоты	984,76
1 расійскі рубель	91,42
1 украінская грыўня	429,56

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрабанк РФ

USD	23,4628
10 UAH	46,6105
1000 BYR	10,9333
EUR	37,1299

Курс у гандлёвых кампаніях (на 10.04.2008 г.)

USD	2135 / 2210

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпісвайцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2008 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

ISSN 1990 - 763X

08069>

9771990763008

Прэзідэнт Беларусі павіншаваў газету «Знамя юности» з 70-годдзем

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў калектыў рэдакцыі газеты «Знамя юности» з 70-годдзем выхаду ў свет першага нумара выдання.

«Сёння газета прафесійна і аб'ектыўна асвятляе шматгранную дзейнасць Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі, вядзе зацікаўлены дыялог з чытачамі па шырокім спектры пытанняў адукацыі, працаўладкавання, сям'і, актыўна прапагандуе здаровы лад жыцця, ініцыюе патрыятычныя акцыі», — адзначаецца ў віншаванні. Кіраўнік дзяржавы выказаў упэўненасць, што «Знамя юности», з'яўляючыся паслядоўным праваднікам дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі, прымножыць лепшыя традыцыі друку. Аляксандр Лукашэнка пажадаў работнікам рэдакцыі, аўтарскаму актыву і чытачам газеты творчых поспехаў, здароўя і шчасця, дабрабыту і аптымізму.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр Лукашэнка даручыў размясціць Прэзідэнцкую бібліятэку ў адным будынку

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка агледзеў памяшканні, якія прапануюцца для размяшчэння ў іх Прэзідэнцкай бібліятэкі, а таксама галоўнага ўпраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асобаў Адміністрацыі Прэзідэнта.

Цяпер Прэзідэнцкая бібліятэка раскідана па 5 розных будынках Мінска. Кіраўнік дзяржавы даручыў звесці ўсе часткі бібліятэкі разам. «Пажадана, каб і ўсе кнігі, і ўвесь персанал бібліятэкі размяшчаўся ў адным месцы», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Пры гэтым Прэзідэнт даручыў вывучыць усе магчымыя варыянты. У адпаведнасці з планам, бібліятэка зойме з трэцяга па сёмы паверх будынка па вуліцы Кірава, 43, восьмы паверх прадугледжваецца адвесці пад архіў Адміністрацыі Прэзідэнта. На першым і другім паверхах плануецца размясціць кабінеты галоўнага ўпраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асобаў.

У час наведвання Аляксандр Лукашэнка пацікавіўся перспектывамі мадэрнізацыі аб'ектаў, якія знаходзяцца на прылеглай да будынка рэзідэнцыі Прэзідэнта тэрыторыі, у прыватнасці гасцініцы «Кастрычніцкая». 10 снежня 1933 года была створана Урадавая бібліятэка імя Горкага, у 1994 годзе яна перайменавана ў Прэзідэнцкую. Яе фондамі цяпер карыстаюцца розныя дзяржаўныя органы, у тым ліку Адміністрацыя Прэзідэнта, Нацыянальны сход, Канстытуцыйны суд, усе міністэрствы і ведамствы. Персанал бібліятэкі складае амаль 100 чалавек, якія абслугоўваць штогод дзесяткі тысяч наведвальнікаў. Аб'ём фондаў — каля 1 млн экземпляраў. Будынак на вул. Кірава, 43 узведзены ў 1987 годзе. Ён мае падыходзячыя для захоўвання дакументаў умовы кандыцыянавання і пажаратушэння. Раней тут знаходзіўся Дзяржаўны архіў, які потым пераехаў у будынак Нацыянальнай бібліятэкі, у выніку чаго вызваліліся памяшканні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Валянцін ГЕРАСІМАЎ:

Памяць

«РАЗАМ З ВАМІ МЫ СХІЛЯЕМ ГАЛОВЫ ПЕРАД ПАМЯЦЦЮ БЯЗВІННЫХ АХВЯРАЎ...»

11 красавіка 1945 года ў 14.50 больш за 900 членаў падполля канцлагера Бухенвальд, узброеных карабінамі, пісталетамі, бутэлькамі з запальнай сумессю, самаробнымі гранатамі, напалі на лагерную ахову і арсенал зброі эсэсаўцаў. Бой доўжыўся на працягу гадзіны. Гераічнае паўстанне скончылася перамогай зняволеных. Яшчэ тры дні яны трымалі абарону, пакуль не падышлі амерыканскія войскі. У выніку паўстання 20 тысяч вязняў Бухенвальда атрымалі доўгачаканую свабоду і права на жыццё. Дзень 11 красавіка, па рашэнні Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, аб'яўлены Міжнародным Днём вызвалення вязняў фашызму.

— Сістэма канцлагераў склалася ў Германіі яшчэ да пачатку Другой сусветнай вайны, — гаворыць **старшыня праўлення Беларускага рэспубліканскага фонду «Узаемаразуменне і прымірэнне» Валянцін ГЕРАСІМАЎ.** — Але калі раней асноўным прызначэннем канцлагераў была ізаляцыя палітычных зняволеных, дык з пачаткам вайны яны сталі сродкам эксплуатацыі працай і фізічнага знішчэння людзей, а таксама лабараторыямі для правядзення псеўдамедыцынскіх і іншых эксперыментаў. Не меншай жорсткасцю вызначаліся і канцлагеры і лагеры знішчэння, створаныя на тэрыторыі Беларусі. Іх тып вызначаўся, зыходзячы з мэтаў стварэння такіх месцаў. Так, на пачатковым этапе вайны меркавалася знішчыць 75 працэнтаў беларусаў, таму адным з першых быў створаны лагер знішчэння Трасцянец (лістапад 1941 года). У ім сістэматычна ўчыняліся масавыя забойствы людзей, дастаўленых з лагераў, турмаў не толькі Мінска, але і іншых месцаў Беларусі, а таксама палітзняволеных нямецкіх турмаў і лагераў, грамадзян яўрэйскай нацыянальнасці з Аўстрыі, Германіі, Польшчы, Чэхаславакіі. Трапіўшыя ў гэты лагер жылі не больш за дзень-два... Попел з крэмацыйнай печы раскідвалі ў якасці ўгнаення на палетках размешчанай у раёне лагера падсобнай гаспадаркі, што належала ўпраўленню паліцыі бяспекі СД.

Масавыя расстрэлы людзей праводзіліся ва ўрочышчах Благаўшчына (з лістапада 1941 года па кастрычнік 1943 года знішчана 150 тысяч чалавек), затым іх перанеслі ва ўрочышча Шашкоўка каля вёскі Малы Трасцянец (з кастрычніка 1943 года па чэрвень 1944 года знішчана больш за 50 тысяч чалавек)... Усяго ў Трасцянецкім лагеры было знішчана 206 500 чалавек. Па колькасці знішчаных ён стаіць на чацвёртым месцы пасля Асвенціма (знішчана 4 мільёны чалавек), Майданака (1 мільён 380 тысяч чалавек), Трэблінкі (каля 800 тысяч чалавек).

Крыху пазней за Трасцянец быў створаны лагер знішчэння Бронная Гара. З сярэдзіны чэрвеня 1942 года гітлераўцы пачалі дастаўляць на аднайменную станцыю эшалоны з людзьмі. Ад станцыі да месца пакарання смерцю — ямаў-магіл глыбінёй 3—4 метры за 400 метраў на паўночны захад ад яе — гітлераўцы праклалі спецыяльную чыгуначную ветку. Пры разгрузцы вагонаў людзей прымушалі цалкам распранацца, пасля чаго па вузкім калідоры з калючага дроту адводзілі да ямаў і расстрэльвалі. У лагеры Бронная Гара было знішчана звыш 50 тысяч мірных савецкіх грамадзян.

Не менш жудасныя даныя маюцца ў матэрыялах Нюрнбергскага працэсу над нацысцкімі злачынцамі і аб лагерах смерці на Пінскіх балотах, пазней аб'яднаных агульнай назвай «Азарычы», дзе ў сакавіку 1944 года гітлераўцы ўтрымлівалі за калючым дротам больш за 50 тысяч чалавек. Людзей заражалі сыпным тыфам, каб яны выступілі ў ролі «жывога шчыта» перад войскамі Чырвонай Арміі, якія наступалі. 18 і 19 сакавіка 1944 года

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

з Азарыцкіх лагераў былі вызвалены 33 434 чалавекі, якія засталіся жывымі, з іх 15 960 — дзяцей да 13 гадоў... Мала каму з трапіўшых у гэтыя і іншыя лагеры ўдалося выжыць. Яшчэ менш колішніх вязняў дажыло да цяперашняга часу...

— Валянцін Якаўлевіч, фонд ужо завяршыў выплаты людзям, якія пацярпелі ад нацыянал-сацыялісцкіх праследаванняў. Чым ён займаецца цяпер?

— Так, Беларускі рэспубліканскі фонд «Узаемаразуменне і прымірэнне» заявіў аб сабе як аб гуманітарнай арганізацыі, здольнай выканаць пастаўленыя задачы і давесці пачатую справу да канца. Мы завяршылі ўсе выплаты і колішнім ахвярам фашызму і іх праваперaемнікам: каля 130 тысяч пацярпелых, якія жывуць у Беларусі, Эстоніі, дзяржавах СНД, атрымалі належныя ім грашовыя сродкі. Цяпер фонд рыхтуе дакументы для здачы іх у архіў Германіі і Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь. Акрамя таго, фондам сумесна з міністэрствамі аховы здароўя, працы і сацыяльнай абароны, распрацаваны і ажыццяўлены нямецкім бокам восем праектаў, накіраваных на лячэнне і аздараўленне колішніх ахвяраў нацызму ў шпіталях інвалідаў вайны, шпіталі Міністэрства абароны і Рэспубліканскім інтэрнаце ветэранаў вайны і працы.

— Раней вы неаднойчы гаварылі і пра іншыя планы...

— Ахвяры нацызму хацелі б, каб у будынку, дзе цяпер размешчаны фонд, пачаў працаваць Цэнтр сацыяльнай падтрымкі ахвяраў нацызму. Ужо сёння пры фондзе створаны і працуюць бясплатныя аптэка і майстэрня па вырабе акуляраў, грамадская прыёмная, музей гісторыі вызвалення беларускіх грамадзян у фашысцкае рабства, распрацаваны і ажыццёўлены праекты адраснай дапамогі анкахворым, ваеннапалонным. Нямецкі бок з разуменнем ставіцца да нашых прапаноў і гатовы аказваць дапамогу. Нам неабходна згода дзяржавы на тое, каб Цэнтр сацыяльнай падтрымкі ахвяраў нацызму меў права на жыццё.

Карыстаючыся выпадкам, ад імя ўсіх супрацоўнікаў фонду хацеў бы пажадаць усім колішнім вязням нацызму, якія працягваюць жыць, шчасця, дабрыні, здароўя, даўгалецця. Няхай перажытае вамі ніколі больш не паўторыцца. Нізкі вам паклон.

Падрыхтаваў Сяргей РАСОЛЬКА.

Абзац

■ Беларуская чыгунка з 10 красавіка знізіла кошт праезду ў фірмовых цягніках з Мінска ў Маскву і Санкт-Пецярбург на 17—20 %. Калі раней кошт праезду ў купэйным вагоне цягніка № 2/1 «Беларусь» складаў каля Br292 тыс., то цяпер — Br242 тыс. Калі раней білет у плацкартны вагон цягніка № 52/51 «Звязда» з Мінска да Санкт-Пецярбурга каштаваў каля Br146 тыс., то пасля 10 красавіка — прыкладна Br115 тыс. Знізаны таксама кошты білетаў на фірмовыя цягнікі № 78/77 Гродна—Масква, № 39/40 Полацк—Масква, № 56/55 Гомель—Магілёў—Масква.

■ **Залаты запас Беларусі складае каля 30 тон, паведаміў журналістам намеснік міністра фінансаў Іван Заяш. Золатавалютныя рэзервы краіны дасягнулі зараз больш за $5,5 млрд. Калі рэзерв пачынаў фарміравацца, у 1992—1993 гадах, золата ў ім было толькі 30 кг.**

■ У першым квартале гэтага года насельніцтва краіны папоўніла свае ўклады ў беларускіх банках амаль на трыльён рублёў, паведамілі карэспандэнту «Звязды» ва ўпраўленні інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі. За студзень—сакавік уклады прырaслі на 9,3 працэнта і ў пераразліку на нацыянальную валюту перавысілі 11,5 трыльёна рублёў. На пачатак красавіка рублёвыя дэпазіты складалі каля 7,4 трыльёна рублёў, а ў замежнай валюце — амаль 1,96 мільярда долараў ЗША.

■ **Трайная спроба маладога чалавека скончыць жыццё самагубствам закончылася траўмамі. На 26-м км МКАД на дарогу выйшаў п'яны чалавек, спачатку кінуўся пад колы грузавога мікраўтобуса, але вадзіцель змог вывернуцца. Затым незадачлівы самазабойца кінуўся пад «Сітраен», але і на гэты раз «не пашанцавала», так як вадзіцель паспеў скінуць хуткасць. Наступным быў мінівэн «Таёта». Усё, чаго дабіўся самазабойца-няўдачнік — закрытая чэрапна-мазгавая траўма і пералом галёнкі. Прычынай паслужыла спрэчка з сяброўкай.**

■ 11-гадовы школьнік з Кліўленда не разгубіўся, калі аўтобус пачаў каціцца пад адхон, і сеў за руль, такім чынам папярэдзіўшы аўтамабільную катастрофу. Акрамя яго, у аўтобусе знаходзіліся яшчэ 27 школьнікаў. Машына каціцца пасля таго, як яе пакінуў вадзіцель, які пайшоў у туалет. Вадзіцель пакараны.

■ **У Перу ў сераду пацярпеў крушэнне лёгкаматорны самалёт, на борце якога знаходзіліся 5 французскіх турыстаў. Турысты загінулі, пілот, мясцовы жыхар, з цяжкімі траўмамі дастаўлены ў бальніцу. Па папярэдніх даных, прычынай крушэння сталі тэхнічныя непаладкі самалёта. Але гэта не адзіныя турысты, якія ў тыя суткі загінулі ў Перу. Позна ўвечары забіты турыст з Германіі, які здымаў наяўныя ў банкамаце. Яго паспелі даставіць у бальніцу, але выратаваць жыццё не ўдалося.**

Поўны абзац

■ У Бразіліі ратуюць джунглі з дапамогай прэзерватываў. Улады адчынілі ў джунглях Амазонкі завод па вырабе прэзерватываў, што дае магчымасць мясцовым жыхарам зарабляць на жыццё, не высякаючы рэліктавы лес. Мяркуецца выпускаць 100 мільёнаў вырабаў у год, а латэкс будзе здабывацца ўручную з-пад кары дрэў. Здабываючы такім чынам сыравіну, людзі перастануць высякаць каштоўныя дрэвы. Акрамя таго, улады хочуць пазбавіцца ад залежнасці ад імпарту прэзерватываў з Азіі, якія раздаюцца насельніцтву ў рамках барацьбы супраць СНІДу.

■ **Зусім магчыма, што хутка жыхары амерыканскай акругі Калумбія будуць плаціць штрафы за нявернасць у шлюбе. З такой прапановай выступілі мясцовыя заканадаўцы. Спецыяльная камісія разглядае дакумент, згодна з якім выкрытыя ў здрадзе калумбійцы будуць плаціць сваёй падманутай палове прыкладна 4000 долараў. Разглядаемы закон датычыцца як мужчын, так і жанчын. Факт здрады павінен быць пацверджаны чыноўнікамі з сямейнага камісарыяту.**

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Парламенцкі дзённік

ІНВАЛІДАМ ДАПАМОГУЦЬ ПРАЦАЎЛАДКАВАЦЦА

Пасля медыцынскай дапамогі, першае, што неабходна інвалідам, — інтэграцыя ў грамадства, а галоўнае, што робіць інтэграцыю рэальнай, — працаўладкаванне. На жаль, сёння далёка не ўсе людзі з абмежаванымі магчымасцямі могуць працаваць, і перашкаджаюць таму не толькі і не столькі медыцынскія паказанні. Палепшыць сітуацыю з працаўладкаваннем інвалідаў — адна з задач законапраекта, які разглядаўся ўчора ў Авальнай зале і які быў прыняты ў першым чытанні. Якім чынам будуць садзейнічаць ва ўладкаванні на працу людзям з абмежаванымі магчымасцямі, расказаў падчас выступлення ў парламенце міністр працы і сацыяльнай абароны Уладзімір ПАТУПЧЫК:

— Законапраектам прадугледжана аказанне прафарыентацыйных паслуг, прафесійная падрыхтоўка і перападрыхтоўка ці павышэнне кваліфікацыі інвалідаў. Наймальнікам будуць кампенсаваць затраты на стварэнне спецыялізаваных працоўных месцаў звыш трох працэнтаў ад сярэдняспісавай колькасці працаўнікоў, таксама будуць фінансавацца выдаткі на абсталяванне, матэрыялы, спецадзенне за кошт сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. Асобным артыкулам у законапраекце вылучаны пытанні адаптацыі інвалідаў да працоўнай дзейнасці: адаптацыйны перыяд будзе вызначацца індывідуальна, і на гэты час наймальніку кампенсуецца частка заробку інваліда. Пасля заканчэння працоўнай рэабілітацыі інваліды могуць працаўладкоўвацца на адкрытым рынку працы ці працягваць працу там, дзе праходзілі рэабілітацыю.

Згодна з праграмай занятасці, якая прымаецца штогод, на ўсе гэтыя мэты сёлета выдзелена звыш 2,6 млрд рублёў. Інвалідаў працаздольнага ўзросту ў Беларусі — 309 тысяч, на сёння працуе з іх толькі трэць. Летась жа, паводле слоў міністра, у службе занятасці зарэгістраваліся чатыры тысячы інвалідаў, а працаўладкаваліся з іх толькі 2292. Застаецца чакаць, што пасля зменаў у заканадаўстве колькасць занятых у вытворчасці павялічыцца. Адказваючы на пытанні дэпутатаў, міністр таксама адзначыў, што будзе пашырана сістэма надомнай працы для людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

З пункту гледжання медыцынскіх аспектаў законапраект прадстаўляў **Роберт ЧАСНОЙЦЬ, першы намеснік міністра аховы здароўя.** Адказваючы на пытанні дэпутатаў, ён паведаміў, што Міністэрства аховы здароўя распрацавала праграму гемадыялізу, скіраваную на дэцэнтралізацыю медыцынскіх установаў, дзе праводзіцца такая працэдура, а гэта значыць, што яны стануць бліжэй да пацыентаў. Сёлета міністэрства закупляе яшчэ 54 апараты штучнай ныркі. Такім чынам, паводле слоў першага намесніка міністра, праблема чэргаў на гемадыяліз знята, засталося толькі вырашыць праблемы з дастаўкай пацыентаў ва ўстановы. З гэтым будуць разбірацца на месцах. Абмяркоўваліся і пытанні, звязаныя з папярэджаннем інваліднасці.

Падчас пасяджэння дэпутаты ратыфікавалі праграму супрацоўніцтва Беларусі і Індыі ў сферах культуры, мастацтва, адукацыі, сродкаў масавай інфармацыі і друку. Так, паводле слоў **Уладзіміра МАЦВЕЙЧУКА, міністра культуры Беларусі,** індыйскіх кінематаграфістаў запросяць узяць удзел у кінафестывалі «Лістапад», а ў далейшым магчыма нават сумеснае стварэнне фільмаў намаганнямі творцаў з абедзвюх краін. У двух чытаннях быў прыняты законапраект, паводле якога залаты запас нашай дзяржавы падзелены на фонд накаплення і аперацыйны фонд. Распараджацца сродкамі апошняга будзе Нацбанк.

Ала МАЧАЛАВА.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ

ОАО «ИНСТИТУТ «МИНСКГРАЖДАНПРОЕКТ»

Адрес: **220600 г. Минск, ул. Коллекторная, 20а.** Т/ф. **200 91 35**
Полное ф.и.о. руководителя: **Быковский Олег Михайлович**
Полное ф.и.о. гл. бухгалтера: **Титов Владимир Александрович**
Основные виды деятельности: **проектирование**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2008 года

млн руб.

АКТИВ	Код стр.	На начало отчетного периода	На конец отчетного периода
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства (01, 02)	110	2 977	3 452
Нематераальные актавы (04, 05)	120	1	1
Доходные вложения в материальные ценности (02, 03)	130		
Вложения во внеоборотные активы (07, 08, 16, 60)	140	4	27
Прочие внеоборотные активы	150	0	0
ИТОГО по разделу I	190	2 982	3 480
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	4 265	5 003
Налоги по приобретенным ценностям (18, 76)	220	34	4
Дебиторская задолженность	230	4 262	7 100
Денежные средства (50, 51, 52, 55, 57)	250	1 271	3 603
Финансовые вложения (58, 59)	260	0	0
Прочие оборотные активы	270	9	9
ИТОГО по разделу II	290	9 841	15 719
ПАССИВ			
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд (80)	410	397	397
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей) (81)	515		
Резервный фонд (82)	420	99	157
Добавочный фонд (83)	430	2 243	2 702
Прибыль (убыток) отчетного периода	440		
Нераспределенная прибыль (84)	450	402	767
Целевое финансирование (86)	460		
Доходы будущих периодов (98)	470	1 749	3 161
ИТОГО по разделу III	590	4 890	7 184
IV. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы (67)	510		
Краткосрочные кредиты и займы (66)	520		
Кредиторская задолженность	530	7 870	11 950
Задолженность перед учредителями	540	53	59
Резервы предстоящих расходов (96)	550	10	6
Прочие доходы и расходы	560	0	0
ИТОГО по разделу IV	690	7 933	12 015

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

НАИМЕНОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЯ	Код стр.	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	22849	16152
Налоги, включаемые в выручку от реализации товаров, работ, услуг	011	3275	2046
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку)	020	19574	14106
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	14201	10072
Прибыль (убыток) от реализации (020-030-040-050)	060	5373	4034
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	070	26	70
Операционные расходы	090	20	63
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	120	6	7
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	24	123
Налоги, включаемые во внереализационные доходы	131	1	23
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы)	140	23	100
В том числе: от списания кредиторской задолженности	141		
курсовые и суммовые разницы	142	8	
безвозмездно полученные активы (включая денежные средства и суммы)	143		
прочие внереализационные доходы	144	16	
Внереализационные расходы	150	3274	2413
В том числе: от списания дебиторской задолженности	151		
курсовые и суммовые разницы	152	3	
безвозмездно переданные активы (включая денежные средства)	153	8	
прочие внереализационные расходы	154	3263	2413
Прибыль (убыток) от внереализационных доходов и расходов (140-150)	160	-3251	-2313
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (060+/-120+/-160)	200	2128	1728
Налоги, сборы и платежи из прибыли	210	1422	1051
Прочие расходы и платежи из прибыли	220	71	39
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200-210-220)	240	635	638

Данные отчетности подтверждены *(наименование и номер лицензии аудиторской организации или наименование контролирующего органа, проводившего проверку)*	**ООО «АудитИнком» Лицензия № 02200/0061687**

Кол-во акционеров	Всего	369	Юридических лиц	2	Физических лиц	367

Информация о дивидендах и акциях

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	*Миллионов рублей*	**59**	**53**
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	*Рублей*	**1477**	**1334**
Обеспеченность акции имуществом Общества	*Тысяч рублей*	**101**	**79**
Количество простых акций, находящихся на балансе Общества	*Штук*	**0**	**0**
Информация о задолженности			
Просроченная дебиторская задолженность	*Миллионов рублей*	**3105**	**1808**
Просроченная кредиторская задолженность	*Миллионов рублей*	**0**	**0**
Информация о размере собственного капитала и привлеченных средствах			
Собственный капитал	*миллионов рублей*	***4 023***	***3 141***
Привлеченные средства	*миллионов рублей*	***3***	***6***
Среднесписочная численность работающих (человек)		**423**	
Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг	**проектирование**		

Руководитель О.М. Быковский
Главный бухгалтер В.А. Титов

УНП 600013280

ОАО «БЕЛХИМ»

**ИНФОРМИРУЕТ СВОИХ АКЦИОНЕРОВ,
что с 15 апреля по 15 июля 2008 г. будут производиться выплаты дивидендов по результатам работы за 2007 год**

Дивиденды будут зачислены на лицевые счета открытые в Октябрьском отделении ОАО «Белпромстройбанк» г. Минск и в РКЦ банка, г. Фаниполь.

Расходы по перечислению дивидендов производятся за счет средств Общества.

Информация о результатах финансово-хозяйственной деятельности открытого акционерного общества «Белхим» за 2007 год

№ строки	Наименование показателей	Единица измерения	За 2007 год
1.	Выручка от реализации товаров, работ и услуг (за минусом НДС, акцизов и иных аналогичных обязательных платежей) (в соответствии с бухгалтерским балансом)	млн руб.	59 989
2.	Себестоимость реализованных товаров, работ и услуг	млн руб.	57 953
2.1.	из них на оплату труда	млн руб.	2 351
3.	Прибыль за отчетный период	млн руб.	1 654
	в том числе:		
3.1.	от реализации товаров, работ и услуг	млн руб.	2 036
3.2.	от операционных доходов и расходов	млн руб.	14
3.3.	от внереализационных доходов и расходов	млн руб.	- 396
4.	Налоги и другие платежи из прибыли	млн руб.	638
5.	Чистая прибыль	млн руб	1 014
6.	Дебиторская задолженность	млн руб	4 146
7.	Кредиторская задолженность	млн руб.	1 487
8.	Направлено прибыли на увеличение уставного фонда	млн руб.	0
9.	Начислено на выплату дивидендов	млн руб.	50,8
10.	Дивиденды на одну акцию, за отчетный период	рублей	143,7
11.	Количество акционеров — всего	лиц	431
	в том числе:		
11.1.	юридических лиц	лиц	1
11.2.	физических лиц	лиц	430
12.	Списочная численность работающих	человек	170
13.	Обеспеченность акции имуществом Общества	тыс. рублей	20,9
14.	Уставный фонд акционерного Общества	тыс. рублей	707 278

Генеральный директор **Т.И. Маталова**
Главный бухгалтер **В.М. Алексеенко**
УНП 100122846

ЗЯЛЁНАЕ СВЯТЛО МАЛАДЫМ

Тэніс. Кубак Дэвіса

Замест вопытнага Уладзіміра Валчкова ў адзіночных сустрэчах Кубка Дэвіса са швейцарцамі згуляе юны Уладзімір Ігнацік, уладальнік 601-га рэйтынгу ATP

Сёння ў мінскім футбольным манежы пачынаецца матч другога круга першай Еўра-Афрыканскай групы Кубка Дэвіса Беларусь — Швейцарыя. Учора ў сталічнай ратушы адбылася жараб'ёўка.

Яшчэ да яе пачатку здзіўленне прысутных выклікаў той факт, што капітан беларусаў Дзмітрый Татур у апошні момант зрабіў другім нумарам зборнай пераможцу юніёрскага турніру Ралан Гарос у адзіночным разрадзе Уладзіміра Ігнаціка, а вопытнага Валодзю Валчкова паставіў толькі ў пару з Мірным. «Замена Валчкова на Ігнаціка не была запланаваная, — удакладніў Дзмітрый Татур. — Па зразумелых прычынах я не хацеў бы зараз казаць, чаму другім нумарам зборнай стаў гэты малады тэнісіст».

Дырэктар Рэспубліканскага цэнтра тэніса Сяргей Цяцерын выказаў меркаванне, што капітан беларусаў, хутчэй за ўсё, будзе вар'іраваць склад каманды, каб паспрабаваць і маладых і вопытных. Акрамя таго, такая гульня з нумарамі ігракоў безумоўна паўплывае на псіхалагічны настрой сапернікаў, ды і капітан швейцарцаў Северын Люцi прызнаўся, што «не чакаў такога павароту падзей». «Ігнацік — добры ігрок, — канстатаваў ён. — Нягледзячы на тое, хто выйдзе на корт, я настройваю сваіх падначаленых выйграваць у кожным сэце і матчы».

Такім чынам, паводле выбару фартуны, сёння першымі на корце сустрэнуцца 2-і нумар швейцарскай каманды Стэфан Балі (170-ы адзіночны рэйтынг) і лідар нашай дружыны Максім Мірны. Пачатак матча а 15-й гадзіне. Цікава, што не так даўно тэнісісты спаборнічалі ў першым раундзе кваліфікацыйнага турніру ў Маямі. І тады беларус прайграў сапернiку. Аднак нягледзячы на тое фіяска, Мірны аптымістычна ставіцца да чарговай сустрэчы з Балі. «Так, я прайграў яму, але дзякуючы таму матчу, я ўжо ведаю гэтага іграка і яго манеру гульні, а значыць, буду імкнуцца не паўтараць сваіх памылак», — заявіў ён.

У другой сустрэчы ў пятніцу сіламі памераюцца Уладзімір Ігнацік і Станіслас Ваўрынка (29-ы рэйтынг у адзіночным разрадзе). У суботу балельшчыкаў чакае відовішча парнай баталіі Мірны, Валчкоў — Іў Алегра (49-ы нумар парнага рэйтынгу), Станіслас Ваўрынка (318-ы парны). Матч запланаваны на 15 гадзін. Праграму нядзелі а 13-й гадзіне адкрые процістаянне Мірнага і Ваўрынкі. Закрые ж свята аматараў вялікага тэніса сустрэча Ігнацік — Балі. Праўда, капітан беларусаў можа зрабіць замену, улічваючы вынікі мінулых гульняў. У любым выпадку найбольшая нагрузка ляжа на Максіма Мірнага, які абавязкова будзе задзейнічаны на працягу трох дзён. Аднак гэты тэнісіст — вопытны ігрок. «Я звыкся праводзіць на корце шмат гульняў, у мяне напружаны графік на розных спаборніцтвах ATP», — суцешыў пераможца аднаго турніру ў адзіночным разрадзе і 34 у парным.

Нагадаю, што шляхі зборных Беларусі і Швейцарыі перакрыжоўваліся ў Кубку Дэвіса восем гадоў таму ў кваліфікацыйным раундзе матча першага круга Сусветнай групы. У 2000-м сапернікі разграмілі нашу каманду — 5:0. Тады галоўным іграком быў 18-гадовы Роджэр Федэрар, які перамог і паўфіналіста Уімблдона Уладзіміра Валчкова ў напружаным пяцісэтавым паядынку, і пару Валчкоў—Мірны ў дуэце з Ларэнца Мата. Аднак цяпер першая ракетка свету не пажадала ўзмацніць каманду сваёй краіны, ды і статыстыка, рэйтынгі ігракоў і вынікі васьмігадовай даўніны не паўплываюць на шанцы нашай дружыны ў матчы Кубка Дэвіса 11—13 красавіка. Беларусы ўжо некалькі разоў даказвалі, што могуць перагуляць самых тытулаваных тэнісістаў.

P.S. «Звязда» жадае нашым ігракам здароўя, удачы і хутчэй вярнуцца ў Сусветную групу Кубка Дэвіса.

Ірына ПРЫМАК.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

МВФ: СВЕТ ЧАКАЕ САМЫ СТРАШНЫ ФІНАНСАВЫ КРЫЗІС З ЧАСОЎ «ВЯЛІКАЙ ДЭПРЭСІІ»

Міжнародны валютны фонд засцярог: іпатэчны крызіс у ЗША перарос у «наймацнейшы ўдар па фінансавай сферы з часоў «вялікай дэпрэсіі», і існуе 25-працэнтная верагоднасць таго, што ён пацягне за сабой рэцэсію глабальнага маштабу. На баку песімістаў і вядомы фінансіст Джордж Сорас. Прычым ён ускладае адказнасць за крызіс выключна на амерыканскую адміністрацыю і фінансавыя ўлады.

Як нагадвае The Guadrian, МВФ ужо засцярог, што страты фінансавых камерцыйных устаноў свету, выкліканыя крызісам крэдытнага рынку, могуць скласці да аднаго трыльёна долараў. Паводле ацэнак фонду, паколькі Злучаныя Штаты скатваюцца ў рэцэсію, страчваюцца надзеі на тое, што астатняму свету атрымаецца яе пазбегнуць. МВФ перагледзеў свой прагноз росту сусветнай эканомікі ў бок памяншэння, скарацiўшы яго на паўпрацэнта на цяперашні год і на 0,6 працэнта (да 3,8) — на 2009-ы.

КАНДЫДАТ У ПРЭЗІДЭНТЫ ЗША МАКЕЙН ПААБЯЦАЎ АМЕРЫКАНЦАМ НОВЫЯ ПРЭВЕНТЫЎНЫЯ ВОЙНЫ СУПРАЦЬ ВОРАГАЎ АМЕРЫКІ

Кандыдат у прэзідэнты ЗША ад Рэспубліканскай партыі Джон Макейн заявіў, што не збіраецца адмяняць «дактрыну прэвентыўнай вайны Буша», паводле якой у 2003 годзе амерыканскія войскі пачалі аперацыю ў Іраку. Якія менавіта краіны стануць новымі цэлямі ЗША, ён не ўдакладніў.

ЕЎРАПАРЛАМЕНТ ПРАГАЛАСАВАЎ ЗА БАЙКОТ УРАЧЫСТАЙ ЦЫРЫМОНІІ АДКРЫЦЦЯ АЛІМПІЯДЫ

Дэпутаты лічаць, што лідарам еўрапейскіх краін не варта прыязджаць на цырымонію ў тым выпадку, калі Кітай не пачне перамовы з Далай-ламай аб нармалізацыі сітуацыі ў Тыбеце.

«За» прагаласавалі 580 членаў Еўрапарламента, «супраць» былі 24, 45 — устрымаліся. Аднак кіраўнікі еўрапейскіх краін не спяшаюцца выказаць сваё стаўленне да Алімпіяды. Да прыкладу, хоць прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Гордан Браун і не будзе прысутнічаць на цырымоніі адкрыцця Гульняў у Пекіне, гэта не азначае, што ён будзе байкатаваць кітайскую Алімпіяду, паведаміла брытанская тэлерадыёкампанія BBC. Прэм'ер возьме ўдзел у цырымоніі закрыцця Гульняў, калі Пекін будзе перадаваць алімпійскую эстафету Лондану.

У ГОНАР ПРЭЗІДЭНТА АЗЕРБАЙДЖАНА НАЗВАЛІ ГАРУ

Адной з безназоўных вяршыняў, якая ўваходзіць у Шахдагскі горны масіў Вялікага Каўказа, прысвоена імя азербайджанскага прэзідэнта Ільхама Аліева.

Азербайджанскія альпіністы пакінулі там бронзавую піраміду з новай назвай. Вышыня «Вяршыні Ільхама», як паведамляецца, складае больш за чатыры тысячы метраў.

ПЕНЗЕНСКІЯ СЕКТАНТЫ АБВЯСЦІЛІ СЯБЕ «СВЕДКАМІ ІЕГОВЫ»

Пензенскія сектанты, якія хаваліся ў падземнай пячоры недалёка ад сяла Мікольскае, абвясцілі сябе паслядоўнікамі секты «Сведкі Іеговы», паведамляюць расійскія інфармацыйныя агенцтвы.

«Праўду аб нас ніхто не піша..., — заявіла адна з сектантак, якая выйшла на паверхню. — Для таго каб нас зразумець, неабходна вывучыць рэлігійную літаратуру і далучыцца да культуры «Сведак Іеговы».

Уважаемые акционеры ОАО «Технобанк»!

СООБЩАЕМ ВАМ, ЧТО ВЫПЛАТА ДИВИДЕНДОВ ПО ПРИВИЛЕГИРОВАННЫМ АКЦИЯМ ПО ИТОГАМ РАБОТЫ ОАО «ТЕХНОБАНК» ЗА 2007 ГОД БУДЕТ ПРОИЗВОДИТЬСЯ В КАССЕ БАНКА С 08 МАЯ 2008 ГОДА

по адресу: г. Минск, ул. Кропоткина, 44.

Получить дивиденды Вы можете ежедневно (кроме выходных и праздничных дней) с 9.00 до 16.00 по предъявлению паспорта либо иного документа, удостоверяющего личность.

Более подробную информацию можно получить по телефонам в г. Минске (017) 237 43 80, 283 15 10

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 11 от 27.10.2006 г., УНП 100706562

Уважаемые акционеры ОАО «Світанак»

21 АПРЕЛЯ 2008 г. В 12.00 В АКТОВОМ ЗАЛЕ АДМИНИСТРАТИВНО-БЫТОВОГО КОРПУСА СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «СВІТАНАК»,

расположенного по адресу: г. Жодино, ул. 8 Марта, 1.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Предоставление безвозмездной (спонсорской) помощи.

С материалами повестки дня можно ознакомиться в библиотеке профкома (ул. 8 Марта, 1).

Регистрация участников собрания с 11.00 до 11.50 в день и по месту проведения собрания.

Для регистрации при себе иметь:

акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность.

Список акционеров для участия в собрании составлен по состоянию реестра на 05.03.2008 г.

УНН 600038919

Супрацоўнікі Сакратарыята Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне спецыялісту I катэгорыі электроннага машынапіснага бюро Упраўлення інфармацыйных тэхналогій Махнач Іне Пятроўне ў сувязі з напаткаўшым яе вялікім горам — смерцю МУЖА.

Заснавальнікі — установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» і грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі». Рэгістрацыйны № 12.

11 КРАСАВІКА 2008 г. ПЯТНІЦА № 15 (15519)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

«Святло жыцця»

Менавіта так называецца рэспубліканская акцыя за бяспеку дарожнага руху, якая нядаўна стартавала ў аграгарадку «Тамашоўка» Брэсцкага раёна.

Мэта акцыі — павысіць узровень бяспекі насельніцтва на дарогах не толькі за кошт забеспячэння святлоадбівальнымі элементамі, але і за кошт актыўнай прапаганды высокай культуры паводзінаў і ведаў Правілаў дарожнага руху. Праект прадугледжвае арганізацыю рэгулярных сустрэч супрацоўнікаў ДАІ, Маладзёжнай дабраахвотнай дружыны ДАІ, атрадаў Юных інспектараў руху (ЮІР), прадстаўнікоў адміністрацый з жыхарамі не толькі гарадоў, але і з вяскоўцамі.

Геаграфія праекта носіць рэспубліканскі характар. Фармат мерапрыемстваў — інфармацыйна-забаўляльны, што прадугледжвае высокі эфект ад іх правядзення.

Першым месцам, дзе прайшла акцыя, стаў аграгарадок «Тамашоўка» Брэсцкага раёна — радзіма знакамітага беларускага касманаўта Пятра Клімука. У госці да навучэнцаў мясцовай сярэдняй школы наведаліся не толькі прадстаўнікі ДАІ, але і атрад Юных інспектараў дарожнага руху гімназіі № 2 г. Брэста. Юныя памочнікі Дзяржаўтаінспекцыі паказалі вучням малодшых класаў агітацыйна-мастацкую сцэнку, якая заклікала вывучаць і строга прытрымлівацца Правілаў дарожнага руху. А супрацоўнікі Дзяржаўтаінспекцыі правялі віктарыну на асновах бяспечных паводзінаў на дарозе і гісторыі аўтамабілебудавання. На базе школы аграгарадка пры актыўнай падтрымцы ДАІ і ЮІР для школьнікаў былі праведзены лекцыі па ПДР у гульнявой форме. І, безумоўна, ніводзін школьнік не пайшоў з сустрэчы без флікера.

Падобныя мерапрыемствы адбыліся таксама і ў аграгарадку «Жамчужны» Баранавіцкага раёна, Брэсцкай дапаможнай школе для дзяцей з адхіленнямі ў развіцці і школе № 6 г. Мінска, дзе супрацоўнікі ДАІ і члены атрадаў ЮІР у даступнай для дзяцей форме расказалі, як правільна рухацца па дарозе і насіць святлоадбівальныя павязкі.

Наступнымі месцамі правядзення акцыі стануць аграгарадкі, сярэднія школы і пазашкольныя ўстановы краіны.

Галіна ПЫРКОВА.

ПЕСЕНЬКА МАМАНЦЯНЯЦІ,

або Два дні ў школе-інтэрнаце

...Мікрааўтобус адлічвае апошнія калдобіны і нарэшце спыняецца. Нас ужо сустракаюць. «Здрастуйце, здрастуйце, здрастуйце!» — не паспелі яшчэ выгрузіцца з машыны і размяць косці, як нас абкружылі дзеці. Глядзяць у вочы, бяруць пад рукі і вядуць да сябе, у будынак, які стаў іх прытулкам, — Капыльскую дапаможную школу-інтэрнат. У дзяцей сёння свята — да іх на два дні завіталі валанцёры, гэта значыць — мы...

Прызнаюся, што бываць у школах-інтэрнатах мне ніколі не даводзілася. Ні проста так, ні у якасці журналіста. Вось, напрыклад, пра летні лагер для цяжкіх падлеткаў калісьці пісаў. А пра школы-інтэрнаты — ніколі. Дый валанцёрам быць не выпадала: заўсёды або часу бракавала, або яшчэ нешта перашкаджала. А тут мне прапанавалі далучыцца да адзінаццаці валанцёраў з маладзёжнага грамадскага аб'яднання «Альтэра» і наведаць Капыльскую дапаможную школу-інтэрнат у вёсцы Калінаўка для дзяцей з асаблівасцямі развіцця. Ну я і пагадзіўся. Паехаў звычайным валанцёрам, як і астатнія. Але потым вырашыў паказаць жыццё інтэрната такім, якім я яго ўбачыў упершыню, без аніякіх там перабольшванняў (бо ведаеце ж, калі прымаюць у госці журналіста, то намагаюцца паказаць толькі самае лепшае...).

ПРА ВАЛАНЦЁРАЎ

Кампанія наша складалася з трох хлопцаў і дзевяці дзяўчат. Усе — студэнты розных універсітэтаў — педагагічнага, медыцынскага, эканамічнага, БДУ. Хтосьці ехаў упершыню, а хтосьці ўжо некалькі гадоў удзельнічае ў валанцёрскіх праграмах. Везлі з сабой падарункі для дзяцей — цацкі, альбомы для малявання, каляровыя алоўкі, фламастары...

Размясцілі нас у гасцявым доме. Гэта звычайная вясковая хата, якая належыць школе-інтэрнату і стаіць крыху наводдаль ад яе. Як расказаў дырэктар школы, у гэтай хаце часова размяшчаюць выхаванцаў інтэрната, каб тыя сацыялізаваліся, або, калі сказаць прасцей, паспрабавалі жыць самі па сабе: гатаваць ежу, весці хатнюю гаспадарку... Тут нядаўна быў зроблены рамонт. Ёсць ложкі, посуд, музычны цэнтр, тэлевізар, мікрахвалёўка, электрычная пліткa і яшчэ шмат чаго. Карацей, усё неабходнае для самастойнага жыцця.

Чым мы будзем займацца два дні ў школе — я дакладна не ведаў. Пяпярэдзілі толькі, каб узяў з сабой адзенне, якое не шкада запэцкаць. План «баявых» дзеянняў канчаткова праясніўся па прыездзе ў Калінаўку: 1) пабелка саду на тэрыторыі школы; 2) уручэнне прывезеных падарункаў; 3) гульні і непасрэдныя стасункі з дзецьмі. Ну й мы доўга не марудзілі — хуценька пераапрануліся, падсілкаваліся з дарогі ды і прыступілі да пабелкі дрэваў...

ПРА ІНТЭРНАТ

Капыльская школа-інтэрнат знаходзіцца на месцы былой сядзібы Атонава, якая належала Наркевіч-Ёдкам. Тут, дарэчы, 27 снежня 1847 года нарадзіўся Якаў Атонавіч Наркевіч-Ёдка, беларускі навуковец, які даследаваў шырокае кола праблем: ад з'яў атмасфернай электрычнасці і яе ўплыву на расліны да распрацоўкі і ўжывання электратэрапіі і электрамасажу для лячэння хвароб. Сёе-тое яшчэ засталося з тых далёкіх часоў: алея старых дрэў абапал дарогі да школы, драўляны свіран, руіны яшчэ нейкага старога будынка, у якім, па версіі дзяцей, калісьці была школа.

Двухпавярховы будынак інтэрната, калі верыць выкладзенаму надпісу з чырвонай цэглы над уваходам, быў пабудаваны ў 1965 годзе. У ім жывуць, вучацца каля 130 дзяцей ад 6 да 18 гадоў з рознымі асаблівасцямі развіцця. Не ўсе яны з'яўляюцца поўнымі сіротамі — большая частка мае бацькоў, але такіх бацькоў, якіх можна бацькамі назваць толькі ў біялагічным сэнсе.

— А хочаце, я пакажу, што ў нас тут ёсць? У нас і парсюкі жывуць, і каровы. Хочаце? — схапіў мяне за руку хлопчык і пацягнуў хваліцца гаспадаркай.

Гаспадарка аказалася даволі добрай. Школа-інтэрнат мае новае сховішча для агародніны, тры трактары «Беларус» (у працаздольнасці аднаго я сумняваюся, бо ён падпіраў сцяны ўцалелага свірана XIX стагоддзя), адзін цэлы і адзін разабраны камбайн, воданапорную вежу, хлеў для кароў (хлопчык мне пахваліўся, што ўчора на свет з'явіліся два цялкі), свінарнік, кацельню, пральню і яблыневы сад. Мне было трохі няёмка, што моладзь больш ганарыцца новымі кацельняй, асфальтам і сховішчам для агародніны, чым пабудовамі пазамінулага стагоддзя. Аднак тут, мабыць, прыклад паказваюць дарослыя.

— Мы б ужо даўно знеслі гэтыя руіны, ды не маем права... — пракаменціравала маё пытанне пра рэшткі старога будынка загадчыца гаспадаркі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Выхаванцы школы-інтэрната дапамагалі бяліць яблыні як маглі: нават з уласнай ініцыятывы арганізавалі падвоз вапны.

Свіран, які «бачыў» Якава Наркевіча-Ёдку.

Георгій КАЛДУН: «Сакрэт поспеху просты: рабіць усё так, як не робяць іншыя»

За апошнія паўгода ён стаў адной з самых папулярных медыяперсон у Беларусі. Штодзённыя здымкі, эфіры, інтэрв'ю, запіс новых песень, выступленні на самых прэстыжных пляцоўках краіны і ўдзел у разнастайных тэлевізійных праектах сталі звычайным рытмам яго жыцця. Іншы на яго месцы «злавіў бы зорку», а ён застаецца такім жа простым і адкрытым чалавекам, як і раней, і зусім не любіць, калі яго называюць зоркай. Напярэдадні выхаду дэбютнага альбома мы вырашылі бліжэй пазнаёміцца са спеваком і тэлевядучым Георгіем Калдуном.

— Георгій, якія твае самыя яскравыя ўспаміны з дзяцінства?

— Калі я быў маленькі, вельмі не любіў дзіцячы садок. Дагэтуль памятаю, як мяне выхавальніца біла выбівалкай. За што — не памятаю, а вось па чым — запомніў добра! З мяне тады смяяліся ўсе дзеці ў двары. Па-першае, таму што быў высокага росту і не вельмі добрага складу: сам худы, ногі доўгія... Па-другое, я жыў у першым пад'ездзе, а каля трэцяга стаялі кантэйнеры для смецця, і мне можна было катацца на веласіпедзе толькі да іх, хоць суседскія хлопчыкі ўжо раз'язджалі па ўсім двары. Мая бабуля выглядала ў акно і крычала: «Жора! Да кантэйнераў і назад!». У 3-м класе я сарваў адкрыты ўрок беларускай літаратуры. Настаўніца сказала, што Якуб Колас нарадзіўся ў Вязынцы, а я быў вельмі добра падрыхтаваны бацькамі да школы і ведаў, што гэта радзіма Янкі Купалы. Выправіў настаўніцу, ёй стала сорамна...

— Як ты ставішся да свайго прозвішча? Яно табе падабаецца?

— У дзяцінстве я вельмі саромеўся яго. Мне здавалася, што нашмат лепей быць нейкім-небудзь Іванам Іванавічам ці Сяргеем Сяргеевічам. У мяне нават мянушкі ніякай не было, усе Калдуном звалі. А цяпер, наадварот, я рады, што ў мяне такое прозвішча: яно адзінае ў Мінску — у нашай сям'і.

— Ты па адукацыі географ. Я так разумею, што да выкладчыцкай дзейнасці ты ўжо не вернешся?

— У любога чалавека, акрамя прафесіі, ёсць справа, займацца якой яму асабліва падабаецца і якая прыносіць яму вялікае задавальненне. У мяне такой справай заўсёды была музыка. І я не бачу ніякіх праблем у тым, што чалавек займаецца некалькімі любімымі справамі адначасова. Іншае пытанне, што жыццё часам прымушае расстаўляць прыярытэты, і тады даводзіцца нечым ахвяраваць. Мне заўсёды падабалася выкладчыцкая дзейнасць, і з таго, што я пачаў сур'ёзна займацца музыкай, яна не стала мне падабацца менш. Каб у мяне цяпер была магчымасць выкладаць, я гэта рабіў бы, але такой магчымасці сёння не маю. Нашмат больш задавальнення цяпер я атрымліваю ад музыкі, якая на сёння з'яўляецца маёй прафесіяй і любімай справай адначасова.

— Табе, напэўна, увесь час надакучаюць пытанні ад журналістаў, звязаныя з братам?

— Я рады, што ўсё адбылося менавіта так, калі мая псіхіка ўжо сфарміравалася. Адна справа, калі пытанні задаюць пра брата, пра наша дзяцінства, нашы адносіны паміж сабой, і зусім іншая, калі пры кожнай магчымасці імкнуцца параўнаць нас. Мяне падобныя пытанні не раздражняюць. Мне проста смешна. Калі б я быў нікому не цікавы, ніхто б і ўвагі не звярнуў на тое, хто чый брат, хто першы, хто другі, хто горшы, хто лепшы, нікому б не было справы і не задавалі б ніякіх пытанняў. Але ж цікавяцца і мной, і Дзімам, таму і ўсе размовы адсюль. Яны ж, па сутнасці, толькі павышаюць наш рэйтынг папулярнасці.

— А якім чынам ты атрымаў званне «Суперфотамадэль Беларусі-99»?

— Не вельмі люблю пра гэта расказваць, бо лічу, што няма чым тут ганарыцца. Атрымаў выпадкова. Калі яшчэ быў студэнтам, даведаўся, што мадэльнае агенцтва Сашы Варламава праводзіць кастынг сярод студэнтаў БДУ. Прыйшоў, і мяне адразу прынялі. Не маючы ніякага дыплома ці сертыфіката аб заканчэнні курсаў мадэлі, паспеў папрацаваць на шматлікіх паказах і атрымаў званне «Суперфотамадэль Беларусі-99», але, паўтаруся, ніколі гэтым не ганарыўся. Для мяне важнейшым было знаёмства з творчай асобай Сашы Варламава, а не факт прысутнасці ў маёй біяграфіі гэтага звання.

— Ці ганарыцца бацька тваімі з Дзімам поспехамі?

— Думаю, любыя бацькі, калі ў іх нармальныя адносіны са сваімі дзецьмі, заўсёды будуць радавацца іх поспехам. Пытанне само па сабе вельмі балючае, бо застаўся толькі адзін чалавек, да чыіх заўваг я магу прыслухоўвацца, — гэта мама. На жаль, таты няма з намі ўжо шэсць гадоў. Менавіта ён заклаў у нас з Дзімам усё тое музычнае, што ў нас ёсць. Але нейкую крытыку я, дзякуй Богу, яшчэ паспеў ад яго атрымаць. А мама ацэньвае нашу музыку як добразычлівы слухач на ўзроўні «падабаецца — не падабаецца».

— Ты досыць доўга займаўся рок-музыкай. Якімі поспехамі можаш пахваліцца?

— Як ужо казаў, я ніколі не хваліўся сваімі поспехамі. Слова «поспех» увогуле можна трактаваць вельмі па-рознаму. Скажу, што калісьці мая група выканала шмат рокавых кампазіцый. Але рок-музыка — гэта не тое, чым у Беларусі зарабляюць грошы. Гэта, хутчэй, тое, ад чаго самі музыканты атрымліваюць задавальненне. Я люблю добры рок. Хоць папса таксама бывае розная...

— Памятаеш, калі напісаў сваю першую песню?

— На другім курсе ўніверсітэта. Песня прысвячалася дзяўчыне і здавалася мне вельмі прыгожай. Пазней я зразумеў, што самае ўдалае месца ў ёй нагадвае песню «Вецер перамен» з к/ф «Мэры Попінс, да пабачэння!». З гэтай прычыны я яе закінуў. Можа, калі-небудзь паспрабую перарабіць, каб яна нікому нічога не нагадвала.

— Табе падабаецца быць тэлевядучым?

— Мне падабаецца быць тэлевядучым выключна таму, што ў перадачы «Адзін супраць усіх» мне дазволілі заставацца самім сабой і гутарыць з людзьмі так, як я сам лічу патрэбным. Разам з тым, як бы мне ні падабалася быць тэлевядучым, паўтаруся, для мяне заўсёды прыярытэтным былі і будуць спевы і музыка.

— У хуткім часе выйдзе твой дэбютны альбом. Чым будзеш здзіўляць?

— Прэзентацыя альбома, сапраўды, будзе хутка. Я ўжо закончыў запіс музычнага матэрыялу. Цяпер ідзе работа над афармленнем дыска. Дадатковыя фішкі, ці, як іх яшчэ называюць, бонусы, абавязкова будуць. Аднак буду здзіўляць слухача не імі, а самімі песнямі. Калі казаць у агульным, не раскрываючы сакрэтаў, то я пастараюся зрабіць усё так, каб не было як ва ўсіх.

Марына ПЫРКОВА.

Вазьму твой боль

Дакрануцца сэрцам

Ёсць сітуацыі, з якімі ў адзіночку справіцца не атрымліваецца. Тады на дапамогу прыходзяць родныя і сябры. А некаторыя з нас сутыкаюцца з бядой, якую можна адхіліць толькі намаганнямі многіх.

У 13-гадовага Антона Дабрасельскага дылятацыйная кардыяміяпатыя. Гэта хвароба, падчас якой сардэчная мышца пераўтвараецца ў спалучальную тканку, само сэрца павялічваецца ў памерах, хутка наступае лятальны зыход. Сёння Антону складана прайсці нават некалькі метраў, ён пастаянна пакутуе ад болю. Хлопчык знаходзіцца ў цяжкім стане. Аднак у яго ёсць шанц на выздараўленне.

Яму патрэбна аперацыя па перасадцы сэрца. Яна каштуе 510 тысяч еўра. У Германіі ўжо знайшлася клініка, дзе гатовы прыняць беларускага хлопчыка. Засталося знайсці грошы. Натуральна, для бацькоў Антона 510 тысяч еўра — сума астранамічная.

Мінскі гарадскі камітэт БРСМ вырашыў дапамагчы сям'і Дабрасельскіх. Ён праводзіць акцыю па зборы сродкаў для аперацыі Антона.

З дазволу Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь адкрыты дабрачынны рахунак для збору сродкаў на лячэнне хлопчыка. Рахункі адкрыты ў філіяле № 305 ААТ «ААБ Беларусбанк» у Гомелі, МФ0151501663, УНП400048193; у беларускіх рублях: транзітны рахунак № 3819382102987 на асабісты рахунак 000000004; у замежнай валюце: транзітны рахунак № 3819382106417 (для ўсіх валют); на дабрачынны рахунак у еўра № 9780000000003; на дабрачынны рахунак у доларах ЗША № 8400000000031; на дабрачынны рахунак у расійскіх рублях № 6430000000005. Прызначэнне плацяжу: «На Дабрасельскага Алега Валяр'янавіча для лячэння Дабрасельскага Антона».

АДРАЗУ ТРЫ.

З бясплатным харчаваннем?

У Беларусі плануецца вызначыць дадатковую падтрымку сем'ям, у якіх нараджаюцца трайняты. Як паведаміла падчас сустрэчы з журналістамі намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяна Шэметавец, гаворка ідзе аб прадстаўленні такім сем'ям бясплатнага харчавання на дзяцей ва ўзросце да 2 гадоў без уліку сукупнага даходу, а таксама прадстаўленні бясплатных паслуг нянечкі. Да слова, як сведчыць статыстыка, летась у нашай краіне нарадзілася 20 тройняў і адна чацвярня.

Як адзначыла Таццяна Шэметавец, летась упершыню за шмат гадоў паказчык нараджальнасці перавысіў 100-тысячную адзнаку. У краіне з'явіліся на свет 103,4 тыс. дзяцей. Прычым ёсць усе шанцы перавысіць гэты паказчык сёлета. Паводле дадзеных статыстыкі за студзень—люты, у Беларусі з'явілася 17 527 немаўлят — адразу на 11 працэнтаў больш, чым за аналагічны перыяд летась. «Сплюсавалі» ўсе рэгіёны без выключэння. Пры гэтым найбольшы рост тут назіраецца па Гродзенскай вобласці і па сталіцы — 16,2 і 15,9 працэнта адпаведна.

Паводле слоў Таццяны Шэметавец, не апошнюю ролю ў павелічэнні нараджальнасці адыгралі дадатковыя меры па падтрымцы сем'яў. У прыватнасці, летась прымаліся рашэнні аб павелічэнні дзіцячых дапамог, сталі больш мяккімі ўмовы прадастаўлення бясплатнага харчавання на дзяцей да 2 гадоў. Апроч таго, сапраўдным стымулам для бацькоў аказаліся рашэнні аб павелічэнні дапамогі ў пагашэнні льготных крэдытаў шматдзетным і нiльготных крэдытаў маладым і шматдзетным сем'ям на будаўніцтва ці куплю жылля. Да пачатку 2008 года сваім правам на палёгку па льготных крэдытах скарысталіся 5375, а па камерцыйных крэдытах — больш за 2 тысячы сем'яў. Прычым гэта праграма падтрымкі працягвае дзейнічаць і зараз.

Між тым, яшчэ адным з вынікаў мінулага года сталася ўстаноўка ў шэрагу перынатальных цэнтраў абсталявання для медыцынскай дапамогі неданошаным дзецям і дзецям з адхіленнямі здароўя. Гэта дало больш шанцаў для праблемных немаўлят, і ў тым ліку немаўлят з малой вагой ад 500 да 1000 грамаў. Такім чынам, адбылося значнае зніжэнне паказчыкаў смяротнасці дзяцей ва ўзросце да года. Летась на 1000 нараджэнняў узровень смяротнасці сярод немаўлят склаў 5,3, а за студзень—люты сёлета — 4,3. Дарэчы, зазначыла начальнік аддзела медыцынскай дапамогі маці і дзецям Міністэрства аховы здароўя Ірына Мітрошанка, у дадзеным выпадку Беларусь па сутнасці ўшчыльную наблізілася да такіх краін, як Аўстрыя і Германія.

Сяргей ГРЫБ.

ШУКАЙ ЗАРОБАК САМАСТОЙНА

Сёлета ў вольны ад навучання час плануецца наладзіць работу прыкладна 30 тысяч падлеткаў. Прычым, як паведаміла кансультант галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Жана Шчэмелева, у асноўным іх працаўладкаванне будзе праводзіцца ў перыяд летніх канікулаў.

Паводле слоў Жаны Шчэмелевай, мяркуецца, што большасць падлеткаў будуць займацца рамонтнымі работамі або добраўпарадкаваннем, а галоўнымі ўмовамі працаўладкавання для непаўнагадовых школьнікаў, навучэнцаў і студэнтаў стануць пісьмовы дазвол бацькоў і медыцынская даведка. Пры гэтым з кожным павінна заключацца працоўная дамова. Аднак, у адрозненне ад дарослых, тут будзе дзейнічаць забарона на ўдзел у шкодных і цяжкіх работах, а таксама скарочаная працягласць працоўнага часу: не больш за 23 гадзіны ў тыдзень для падлеткаў ва ўзросце ад 14 да 16 гадоў і не больш за 35 гадзін у тыдзень — для падлеткаў ва ўзросце ад 16 да 18 гадоў.

Дарэчы, у асноўным арганізацыяй часовай занятасці падлеткаў будуць займацца непасрэдна навучальныя ўстановы, а перавага пры ўладкаванні будзе аддавацца дзецям-сіротам, моладзі са шматдзетных і няпоўных сем'яў. Разам з тым, падкрэсліла Жана Шчэмелева, сёлета захаваецца ранейшае правіла: школьнікі, навучэнцы ці студэнты ў пошуках заробкаў падчас канікулаў могуць звяртацца ў раённыя службы занятасці насельніцтва самастойна.

Сяргей ГРЫБ.

Люстэрка

ЯКІЯ ЖЫЦЦЁВЫЯ АРЫЕНЦІРЫ Ў МОЛАДЗІ СЁННЯ — ТАКАЯ І БУДУЧЫНЯ Ў КРАІНЫ

Толькі адзін з сямі апытаных звязвае ўяўленне аб патрыятызме з актыўнай і карыснай для грамадства працай

З 1 797 498 жыхароў сталіцы моладзь ва ўзросце да 30 гадоў складае амаль 30 працэнтаў — каля 540 000 чалавек. Гэта лічба дае падставы гаварыць пра асаблівую ролю маладых людзей у цяперашнім і будучым Мінска. Адпаведна, гарадскія ўлады надаюць асаблівае значэнне правядзенню сацыялагічных даследаванняў па праблемах маладзёжнай тэматыкі. Падчас выканання такіх работ супрацоўнікамі Мінскага навукова-даследчага інстытута сацыяльна-эканамічных праблем заўсёды разглядаліся пытанні адносінаў моладзі да грамадскіх аб'яднанняў і арганізацый, у тым ліку і БРСМ, а таксама іх уплыву на фарміраванне асобасных установак, самаацэнкі маладых людзей у адносінах да працы, любові да Радзімы, сямейнага жыцця, паводзінаў у быце і інш.

Членамі БРСМ з'яўляюцца 420 тысяч чалавек. Мінская гарадская арганізацыя аб'ядноўвае 90 тысяч маладых людзей ва ўзросце ад 14 да 31 года, у сталіцы дзейнічаюць больш за 1100 пярвічных арганізацый БРСМ. Падчас выкананых даследаванняў, праведзеных сярод студэнцкай моладзі, было выяўлена, што ў радах БРСМ знаходзяцца прыкладна 21,5 працэнта, а сярод навучэнцаў сярэдніх, прафесійна-тэхнічных і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў — 52 працэнты ад усіх маладых людзей Мінска, якія вучацца.

Даследчыкі называюць гэтыя паказчыкі вельмі неблагімі, але... Да сур'ёзных разваг вымушаюць тыя абставіны, што толькі крыху больш за палову (53,3 працэнта) апытаных навучэнцаў лічаць сябе патрыётамі сваёй краіны, а больш за трэць (33,7 працэнта) не змаглі дакладна акрэсліць сваю пазіцыю па гэтым пытанні. Пры гэтым 10 працэнтаў школьнікаў і 13,9 працэнта навучэнцаў прафтэхвучылішчаў шчыра прызнаюцца ў тым, што яны не лічаць сябе патрыётамі. Насцярожвае і той факт, што толькі адзін з сямі апытаных навучэнцаў сваё ўяўленне аб патрыятызме звязвае з актыўнай і карыснай для грамадства працоўнай дзейнасцю.

Між тым мэтай грамадскай арганізацыі «БРСМ» з'яўляецца стварэнне ўмоў для ўсебаковага развіцця моладзі, раскрыцця яе творчага патэнцыялу, садзейнічанне развіццю ў краіне грамадства, заснаванага на патрыятычных і духоўна-маральных каштоўнасцях. Гарадской арганізацыі, канстатуюць даследчыкі, неабходна ў гэтай сувязі актыўна выкарыстоўваць патэнцыял сваіх членаў — неабыякавых людзей, гатовых змяняць і сваё жыццё, і жыцці таварышаў да лепшага, а ў паўсядзённай ідэйна-выхаваўчай рабоце навучальных устаноў прыярытэтным павінна стаць фарміраванне ў сваіх выхаванцаў матывацыі да актыўнай і добрасумленнай працы.

Агульнавядома, што моладзь — адна з самых актыўных сацыяльных груп. Ступень, а часта і накіраванасць яе актыўнасці ў многім залежаць ад адносінаў навучэнскай моладзі да найважнейшых сацыяльных і палітычных інстытутаў і працэсаў. Адной з праяў уключанасці моладзі ў грамадска-палітычнае жыццё з'яўляецца ўдзел у дзейнасці маладзёжных грамадскіх арганізацый.

Даследаванне паказала, што найбольшай папулярнасцю з дзеючых у краіне ў студэнтаў карыстаецца БРСМ: у яго дзейнасці бяруць удзел 45,7 працэнта рэспандэнтаў. У большай ступені ў рабоце грамадскай арганізацыі задзейнічаны навучэнцы сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў (57,2 працэнта), у асяроддзі школьнікаў у дзейнасці БРСМ удзельнічаюць 35,6 працэнта апытаных. Дарэчы, дзяўчаты бяруць удзел у рабоце БРСМ часцей, чым юнакі (50,4 працэнта супраць 39,6 працэнта).

На жаль, вынікі маніторынгу паказалі, што каля паловы навучэнцаў не цікавяцца мерапрыемствамі, што праводзяць маладзёжныя арганізацыі. Пры гэтым такія накірункі працы маладзёжных аб'яднанняў, як развіццё сваіх творчых здольнасцяў, удзел у грамадска-карысных справах не займаюць першых рангавых пазіцый у іерархіі матываў уступлення маладых людзей у грамадскія аб'яднанні. А вывучэнне стану ідэйна-выхаваўчай работы ў вядучых навучальных установах сталіцы паказала, што маюць месца фармалізм і стэрэатыпы пры арганізацыі інфармацыйна-прапагандысцкіх мерапрыемстваў, што негатыўна сказваецца на выхаваўчым працэсе ў цэлым. Станоўчую ролю ў выпраўленні такіх тэндэнцый можа і павінен адыграць БРСМ, упэўнены даследчыкі. Якім чынам?

Падчас сацыялагічнага даследавання была выяўлена іерархія пераваг сярод сталічнай студэнцкай моладзі. Яна, з аднаго боку, засведчыла, што большасць студэнтаў дакладна разумеюць перавагі сацыяльна-арыентаванай мадэлі айчыннай эканомікі і хочуць карыстацца гэтымі магчымасцямі. З іншага боку, у меншасці застаюцца тыя, хто здольны правільна разумець сувязі ў развіцці дзяржавы і ўласнай стваральнай працай пашыраць спектр такіх магчымасцяў для сябе і іншых.

У якасці станоўчага павучальнага вопыту аўтары маніторынгу называюць сярод іншых працу пярвічнай арганізацыі БРСМ БДУ. Тут яе членамі з'яўляюцца больш за 4,5 тысячы чалавек. Пад эгідай БРСМ ва ўніверсітэце дзейнічае Студэнцкі цэнтр занятасці, які забяспечвае працаўладкаванне юнакоў і дзяўчат у вольны ад вучобы час (інфармацыя аб вакансіях абнаўляецца два-тры разы ў тыдзень). Штогод праводзяцца «Кірмашы вакансій» з удзелам больш за 25 прадпрыемстваў і фірмаў горада, спецыялістаў Цэнтра занятасці, юрыстаў, псіхолагаў. Такія мерапрыемствы наведваюць у сярэднім 2 тысячы юнакоў і дзяўчат. Падчас летніх канікулаў рэалізуецца праграма «Працоўнае лета», фарміруюцца будаўнічыя, валанцёрскія, сельскагаспадарчыя і педагагічныя атрады. Усё гэта дапамагае моладзі больш паспяхова і хутчэй прайсці сацыялізацыю і сваёй стваральнай працай не толькі прыносіць канкрэтную карысць, але і пашыраць спектр уласных магчымасцяў, адначасова паказваючы прыклад для пасіўнай часткі моладзі.

Пераймание такога вопыту будзе садзейнічаць стварэнню станоўчага іміджу і росту аўтарытэту ГА «БРСМ», гавораць спецыялісты. Гэта актуальна, паколькі было выяўлена: маладзёжныя арганізацыі не аказваюць істотнага ўплыву на фарміраванне жыццёвых пазіцый і каштоўнасных арыенціраў мінскай моладзі. Усяго толькі 3,7 працэнта рэспандэнтаў указалі, што гэты фактар уплывае на іх светаўспрыманне.

У маладзёжнай палітыцы важнае месца павінна займаць фарміраванне станоўчага іміджу сучаснага маладога чалавека. Тут пакуль слаба выкарыстоўваюцца магчымасці сталічнага горада для прафарыентацыі моладзі: наведванні ведамасных музеяў і прадпрыемстваў горада, сустрэчы з перадавікамі вытворчасці — прафесіяналамі сваёй справы, у тым ліку і актывістамі БРСМ. Гарадской арганізацыі неабходна распрацаваць цыкл перадач пра моладзь і аб моладзі на сталічным тэлебачанні, рэкамендуюць даследчыкі.

Зараз ажыццяўляецца праект, накіраваны на актыўны ўдзел моладзі ў рабоце органаў улады («Маладзёжныя кабінеты»), які прадугледжвае стварэнне «кабінетаў» па розных накірунках дзейнасці Мінгарвыканкама: сацыяльная сфера, фінансавая і падатковая дзейнасці, будаўніцтва, эканоміка і некаторыя іншыя. «Маладзёжныя кабінеты» фарміруюцца з членаў БРСМ, якія прайшлі спецыяльны адбор. Мэта праекта — пазнаёміць маладых людзей з «функцыянаваннем дзяржаўнага механізма і задачамі, якія стаяць перад горадам». Ва ўдзельнікаў з'явіцца магчымасць унесці свае прапановы па тых ці іншых напрамках. Акрамя таго, плануецца стварэнне новых сайтаў, правядзенне экскурсій, майстар-класаў у дзяржструктурах Беларусі. Гэты праект — спроба наблізіць мясцовую ўладу да моладзі і наадварот, каб чыноўнік меў у вачах маладога чалавека станоўчы імідж. Адначасова праект разлічаны і на выпрацоўку лідарскіх якасцяў у членаў БРСМ, паколькі лідар павінен разумець тыя задачы, якія стаяць перад краінай у цэлым, перад горадам, быць прапагандыстам сярод сваіх калег і аднагодкаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

«КРЭЙДАВАЯ ФІЗІКА» — НЕ ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ШКОЛ?

У народзе кажуць, што калі ты заблудзіўся на дарозе, то табе дапаможа карта, а калі ў лесе — то ў гэтым выпадку выратаваць зможа толькі компас. Вось менавіта такім компасам для беларускіх школ і павінна была стаць рэспубліканская нарада «Сродкі навучання і вучэбнае абсталяванне: стан, праблемы і перспектывы», якая прайшла нядаўна ў сценах Ліцэя БДУ.

Як прызнаўся ў сваім выступленні на нарадзе **намеснік міністра адукацыі нашай краіны Казімір ФАРЫНО,** да гэтай няпростай размовы Міністэрства адукацыі ішло шмат гадоў. Для вывучэння стану і патрэбы ў сродках навучання і вучэбным абсталяванні ў мінулым годзе быў распрацаваны новы Пералік сродкаў навучання і вучэбнага абсталявання для агульнаадукацыйных устаноў і спецыяльных устаноў адукацыі, у аснову якога былі пакладзены патрабаванні адукацыйных стандартаў і праграм па кожным вучэбным прадмеце. Усяго ў Пералік былі ўключаны больш як тры тысячы найменняў сродкаў навучання і вучэбнага абсталявання.

— Затым мы правялі дэталёвую работу па вывучэнні аснашчанасці літаральна кожнай навучальнай установы і высветлілі, што ўвогуле па ўсіх агульнаадукацыйных прадметах аснашчанасць сродкамі навучання і вучэбным абсталяваннем, прыдатным да эксплуатацыі, складае па краіне каля 20 працэнтаў, — паведаміў Казімір Фарыно. — У разрэзе рэгіёнаў у лепшым святле выглядае сталіца, але нават у Мінску аснашчанасць устаноў адукацыі не перавышае 28 працэнтаў ад рэальнай патрэбы. У Гродзенскай вобласці гэты паказчык складае 24 працэнты, у Магілёўскай, Мінскай і Брэсцкай абласцях — 20 працэнтаў, а горш за іншых аснашчаны ўстановы адукацыі ў Гомельскай (14 працэнтаў) і Віцебскай абласцях (12 працэнтаў). Аналіз аснашчанасці па розных прадметах паказвае, што яна вар'іруецца ад 7 працэнтаў па матэматыцы да 57 працэнтаў — па інфарматыцы. Па хіміі — 16 працэнтаў, па фізіцы — 33 працэнты, а па біялогіі — 15 працэнтаў.

Для аснашчэння кабінетаў працоўнага навучання, фізікі, хіміі, біялогіі, папаўнення спартыўнага рыштунку і абсталявання патрабуюцца, па папярэдніх разліках, каля 950 млрд рублёў з усіх крыніц фінансавання. На шчасце, Міністэрству адукацыі ўдалося пераканаць усіх у тым, што без укаранення ў вучэбны працэс сучасных сродкаў навучання даволі праблематычна будзе спадзявацца на якасны прарыў у нацыянальнай адукацыі, што правядзенне доследаў, дэманстрацый, эксперыментаў і лабараторных работ дазваляе стымуляваць пазнавальную актыўнасць школьнікаў, развівае ў іх лагічнае мысленне і інтэлектуальныя здольнасці. Да таго ж без добра аснашчаных сучасным абсталяваннем кабінетаў немагчыма будзе ажыццяўляць практычную частку вучэбных праграм. Для вырашэння гэтых задач Праграмай развіцця агульнай сярэдняй адукацыі на 2007—2010 гады прадугледжана выдзяленне 905 млрд рублёў. За гэты час плануецца набыць больш як 118 тысяч камплектаў абсталявання.

— Зразумела, што на ўсіх і адразу грошай не хопіць. Таму на абласным і раённым узроўнях павінна быць скаардынаваная работа па сістэмным паслядоўным аснашчэнні ўстаноў адукацыі сродкамі навучання і вучэбным абсталяваннем. Гэты працэс павінен быць упарадкаваны і кіруемы, — падкрэсліў Казімір Фарыно. — Магчыма, на першым этапе прыярытэт павінен аддавацца навучальным установам у аграгарадках, якія возьмуць на сябе асноўную нагрузку па вывучэнні школьнікамі прадметаў на павышаным і паглыбленым узроўнях.

Начальнік аддзела адукацыі Дзяржынскага райвыканкама Вацлаў МАТУСЕВІЧ прапанаваў увесці сацыяльныя нарматывы на спартыўны рыштунак і вучэбнае абсталяванне ў агульных выдатках на адукацыю.

Выстава школьнага абсталявання. Кабінет геаграфіі з інтэрактыўнай дошкай.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

— З аднаго боку, на ўтрыманне ўстаноў адукацыі з бюджэту выдзяляюцца дастатковыя сур'ёзныя сродкі, але калі ўсё ўзважыць і прааналізаваць, куды яны ідуць пры сённяшняй цэнтралізацыі, то атрымаецца, што 94 працэнты ўсіх сродкаў накіроўваюцца на абароненыя артыкулы (зарплаты, камунальныя выдаткі, арганізацыю харчавання), — падкрэсліў кіраўнік Дзяржынскага раённага аддзела адукацыі. — Мясцовыя органы ўлады дапамогуць нам і дах адрамантаваць, і фасады абнавіць — гэта яны разумеюць, а вось разумення ў пытаннях вострай неабходнасці тэхнічнага пераснашчэння пакуль не дасягнута. Таму ўвядзенне сацыяльных нарматываў магло б стаць своеасаблівым законам для фінансавых органаў і органаў кіравання адукацыяй. Да прыкладу, 1 працэнт ад агульнай сумы сродкаў павінен ісці на спартыўны рыштунак, 2 працэнты — на вучэбна-наглядныя дапаможнікі, 3—5 працэнтаў — на набыццё прыбораў і абсталявання і г.д. Пры адсутнасці ж такіх нарматываў падобна нейшаму ў першую чаргу будуць забяспечвацца іншыя артыкулы выдаткаў.

Дырэктар Бяляшчанскай сярэдняй агульнаадукацыйнай школы (Камянецкі раён) Людміла АЛЕКСІНА расказала, як ідуць справы ў навучальнай установе, якую яна ўзначальвае:

— Наша школа размешчана ў аграгарадку і з'яўляецца фактычна яго інтэлектуальным цэнтрам. Але, шчыра кажучы, тое абсталяванне, якое мы сёння маем, не вытрымлівае ніякай крытыкі. Проста здзіўляешся, як у такіх умовах нашым педагогам удаецца даваць вучням дастаткова моцныя веды і нават рыхтаваць з іх пераможцаў алімпіяд. Лабараторнае абсталяванне або вельмі зношанае, або ўвогуле адсутнічае. Тым не менш, у новых вучэбных праграмах, напрыклад, па фізіцы колькасць лабараторных работ павялічылася, былі ўведзены эксперыментальныя даследаванні, а абсталявання для гэтага ў школе няма, — падзялілася набалелым Людміла Алексіна. — Хоць у метадычных лістах робіцца агаворка, што праводзіць іх можна зыходзячы з мясцовых умоў, атрымліваецца, што можна і не праводзіць. А гэта азначае, што мы загадзя робім нашых выхаванцаў неканкурэнтаздольнымі ў плане атрымання якасных ведаў. Прыкладна такая ж сітуацыя складваецца і па іншых прадметах. Таму ўдзельнікі з ліку нашых дзяцей у абласных алімпіядах па хіміі і біялогіі, на жаль, не заўсёды могуць прыступіць да выканання асобных заданняў практычнага тура, так як незнаёмыя з абсталяваннем увогуле, або знаёмыя з ім толькі тэарэтычна.

У наступным годзе плануецца пераход да прафілізацыі трэцяй ступені агульнаадукацыйнай школы. У працэсе падрыхтоўкі да гэтай падзеі мы правялі дыягностыку навучэнцаў і пераканаліся, што ў старшакласнікаў ёсць патрэба не толькі ў традыцыйных для нашай школы профілях (фізіка-матэматычным ці хіміка-біялагічным), але і ў тэхналагічным. Між іншым, абсталяванне вучэбных майстэрняў у кабінеце абслугоўваючай працы мае 30-гадовы тэрмін і зусім не адпавядае патрабам сённяшняга дня.

Дырэктар галоўнага інфармацыйна-аналітычнага цэнтра Мінадукацыі Мікалай ЛІСТАПАД узняў праблему арганізацыі экспертызы вучэбнага праграмнага забеспячэння. Дзеля справядлівасці трэба заўважыць, што электроннымі сродкамі навучання нашы школы забяспечаны ў значна большай ступені, чым многімі іншымі сродкамі і абсталяваннем. Так, электронныя сродкі навучання выкарыстоўваюцца ў навучальным працэсе больш за 66 працэнтаў школ. Усяго ў навучанні школьнікаў выкарыстоўваецца каля 180 найменняў праграмных сродкаў, з іх беларускіх распрацовак — 55. Да таго ж прымяняюцца больш як 3 тысячы мультымедыйных прэзентацый, распрацаваных настаўнікамі-прадметнікамі. За кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту ў 2005—2007 гадах было распрацавана 18 электронных сродкаў вучэбнага прызначэння. На гэты год запланавана яшчэ 25.

На думку Мікалая Лістапада, самая важная праблема на сёння — не дапусціць у школы і іншыя ўстановы адукацыі няякаснае праграмнае забеспячэнне і спыніць шквал няякасных вучэбных праграм, якія распаўсюджваюць розныя прадпрыемствы і прадпрымальнікі.

— Нашу заклапочанасць выклікае таксама кваліфікацыя педагогаў-прадметнікаў, недастатковая для самастойнай работы ў камп'ютэрным класе. Але самая важная праблема — гэта невысокая якасць праграмных сродкаў, якія прысутнічаюць сёння на рынку, — падкрэсліў кіраўнік інфармацыйна-аналітычнага цэнтра, — і адсутнасць экспертных заключэнняў па тых праграмных прадуктах, якія аказваюць самы непасрэдны ўплыў на якасць падрыхтоўкі навучэнцаў і ўзровень іх ведаў. У мяне, напрыклад, ёсць пытанні па асобных праграмных сродках, што ўключаны ў рэкамендаваны пералік праграмнага забеспячэння ў кожнай дысцыпліне. Зараз ужо падрыхтаваны праект Палажэння аб экспертызе вучэбнага праграмнага забеспячэння. Акрамя таго, рыхтуецца да падпісання Мемарандум аб супрацоўніцтве паміж Міністэрствам адукацыі Беларусі і карпарацыяй Microsoft. Не сакрэт, што многія навучальныя ўстановы карыстаюцца неліцэнзійным праграмным прадуктам гэтай карпарацыі, што ставіць галіну адукацыйнага ведамства ў далікатнае становішча. Дастаткова прыгадаць, як у Расіі ў мінулым годзе дырэктару адной з пермскіх школ карпарацыя Microsoft прад'явіла іск аб незаконным выкарыстанні яе інтэлектуальнай уласнасці.

У рамках рэспубліканскай нарады была арганізавана выстава вучэбнага абсталявання, якое прывезлі ў Мінск Міжгаліновая асацыяцыя распрацоўшчыкаў і вытворцаў вучэбнай тэхнікі. У прыватнасці, з Расіі ў беларускую сталіцу прыбылі фрагменты кабінетаў фізікі, хіміі, геаграфіі, біялогіі, а таксама іншае, не менш запатрабаванае ў расійскіх школах вучэбнае абсталяванне, у тым ліку і інтэрактыўныя дошкі. Але чаму толькі фрагменты кабінетаў? Выключна па той прычыне, што той жа кабінет хіміі ўключае 120 найменняў дэманстрацыйных дапаможнікаў, прыбораў агульнага прызначэння, спецыялізаваных прыбораў, абсталявання для правядзення лабараторных доследаў, хімічнага посуду, хімрэактываў, друкаваных выданняў і транспарантаў. Кабінеты фізікі і біялогіі — кожны па 80 найменняў і г.д. Многае з убачанага выклікала ва ўдзельнікаў нарады прафесійную зайздрасць.

Генеральны дырэктар Міжгаліновай асацыяцыі распрацоўшчыкаў і вытворцаў вучэбнай тэхнікі Юрый Пясоцкі прызнаўся, што яшчэ два—тры гады таму аналагічныя праблемы былі характэрныя і для расійскіх школ. У Расіі нават з'явіўся тэрмін «мелавая фізіка» з намёкам на доследы па фізіцы з крэйдай на дошцы. Аснашчанасць школ вагалася ад 15 да 35 працэнтаў ад патрэбы. Таму сапраўдным выратаваннем стала цэлявая праграма федэральнага праекта «Адукацыя», які з'яўляецца аналагам беларускай Праграмы развіцця агульнай сярэдняй адукацыі. У рамках гэтага праекта на працягу 2006—2008 гадоў запланавана аснашчэнне 21 586 школьных кабінетаў фізікі, хіміі, біялогіі і геаграфіі. Скажам, поўнае аснашчэнне кабінета фізікі каштуе 519 тысяч расійскіх рублёў, а геаграфіі — 182 тысячы рублёў.

Паводле слоў Юрыя Пясоцкага, для індустрыі вучэбнай тэхнікі характэрная адна асаблівасць: ні адзін са школьных кабінетаў не выпускаецца на адным прадпрыемстве. Работы па кааперацыі і пастаўках завершаных кабінетаў пераўтвараюцца ў асобны від дзейнасці — сістэмную камплектацыю. Дарэчы, у гэтым працэсе ўдзельнічаюць таксама і некалькі беларускіх прадпрыемстваў, хоць уласнай вучэбна-тэхнічнай прамысловасці ў Беларусі няма. Не сакрэт, што зацікаўленасць кіраўніцтва прадпрыемстваў невялікімі заказамі вельмі праблематычна. Таму кааперацыя з расіянамі магла б стаць для беларусаў надзейным выйсцем.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПЕСЕНЬКА МАМАНЦЯНЯЦІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Цікава, што вакол школы-інтэрната няма высокага плота. Таму вялікая тэрыторыя ды толькі чыста намінальны плот даюць адчуванне поўнай свабоды. І ты быццам не ў інтэрнаце, а ў простай школе: захацеў — пайшоў, захацеў — вярнуўся.

...У спальным крыле на першым паверсе жывуць хлопцы, на другім — дзяўчаты. Пакойчыкі ўтульныя, ахайныя, мэбля і ложкі новыя. У кожным пакоі па шэсць чалавек. Туалеты ёсць у корпусе і на двары.

ПРА ДЗЯЦЕЙ

У кожнага ў школе-інтэрнаце ёсць свой дыягназ: сіндром Дауна, дэбілізм, імбіцылізм ды інш. Па адных дзетках адразу бачна, што ў іх сапраўды асаблівасці развіцця, а па некаторых — дык і не. Вось напрыклад, дзяўчынка Саша. Вучыцца ў шостым класе. Бацькі ў яе ёсць, але яны п'юць і таму пазбаўленыя бацькоўскіх правоў. За два дні гутарак з ёй мы так і не змаглі адшукаць, у чым жа яе так званыя «асаблівасці развіцця». Бо размаўляе абсалютна адэкватна, нават крыху па-даросламу, свае адказы можа аргументаваць. Пісаць і чытаць таксама ўмее добра. Танцуе брэйк-данс — была нават пераможцай раённага конкурсу сярод звычайных дзяцей.

— Слухай, Саша, а што ты тут робіш? — пытаем у яе.

— Ай, і сама не ведаю, — усміхаецца Саша і пераводзіць тэму гаворкі на нешта іншае...

Розныя дзеці сабраныя ў Калінаўцы. Хтосьці хворы з нараджэння, а хтосьці стаў «ненармальным» на працягу свайго нядоўгага жыцця. Жудасныя падзеі давялося перажыць хлопчыку Роме: на яго вачах бацька забіў маці. А потым бабуля забіла бацьку. А сама — павесілася. І пры ўсім гэтым вымушаны быў прысутнічаць малы Рома... Не дзіва, што ён цяпер мае тыя самыя «асаблівасці развіцця»...

Але нягледзячы на ўсялякія там асаблівасці, дзеці ў школе-інтэрнаце таленавітыя. Акрамя Сашы, брэйк-дансам займаюцца яшчэ чалавек пяць. Дзеці таксама спяваюць (пад баян і пад мінусоўкі на музычным цэнтры), іграюць на музычных інструментах, чытаюць вершы, ставяць сцэнкі, ганяюць у футбол, чытаюць кніжкі (хлопчык з кніжкай фантастыкі ў руках сказаў, што бібліятэка ў іх добрая), гуляюць на камп'ютарах...

Да іх часта прыязджаюць валанцёры не толькі з Беларусі, але і іншых краін, напрыклад, з Ірландыі. А італьянцы забіраюць дзетак да сябе ў сем'і пагасцяваць на лета. Таму амаль усе выхаванцы інтэрната ведаюць італьянскую мову, і нават размаўляюць паміж сабой на ёй. Гэта каб выхавацелі не пачулі іх сакрэты.

Вучоба праходзіць тут жа, у будынку інтэрната. Пра якасць выкладання нічога пэўнага сказаць не магу, бо на занятках не прысутнічаў. Дзеці ведаюць, што шмат хто з іх мае вялікія шанцы на ўсынаўленне ці ўдачарэнне італьянскімі сем'ямі. Вось і наша Саша некалькі гадоў запар ездзіць у італьянскую сям'ю, і здаецца, ужо нават ідзе працэс збору дакументаў на яе ўдачарэнне. Сама Саша пракаментавала сітуацыю досыць філасафічна:

— Я хачу жыць у Беларусі, але давядзецца жыць у Італіі...

ПРА КАРЫСЦЬ ВАЛАНЦЁРСТВА

Калі я даведаўся, што мы будзем бяліць дрэвы, то адразу не ўцяміў, якую ж дапамогу такой працай мы акажам дзецям, бо падтрымліваць тэрыторыю ў належным стане, наколькі я разумею, павінен персанал школы-інтэрната... Аднак сэнс у пабелцы я такі знайшоў, хоць, можа, і не той, які задумваўся адміністрацыяй школы. Па-першае, мы зрабілі працу, якую маглі б даручыць дзецям. Гэта калі пажартаваць. А калі сур'ёзна, то, па-другое, нашая праца мела выхаваўчы момант. Паспрабую растлумачыць: дзеці ўбачылі, што да іх прыехала нейкая моладзь, з жартамі і энтузіязмам узяла вёдры з вапнаю, пэндзлі і пабяліла сад, прычым поўнасцю добраахвотна. Якая думка можа завітаць у дзіцячыя галовы? Правільна, што праца — гэта зусім не ганебна. Вось і круціліся дзеці побач з намі, пакуль мы бялілі дрэвы, расказвалі пра сябе, пра сваё жыццё, пыталі пра нас, прасілі даць і ім пабяліць ну хоць бы адно дрэва...

Другая частка нашай праграмы была прысвечаная непасрэднаму кантакту з дзецьмі (хоць амаль усе ўжо раззнаёміліся яшчэ ў садзе). Самае галоўнае ў валанцёрстве — гэта не падарункі, а менавіта ўвага да дзяцей. Ім яе не хапае з самага дзяцінства. Пакатацца з імі разам на арэлях, пагуляць у футбол (матч скончыўся баявой нічыёй 2:2, але гэтыя хлопцы прымусілі нас добра пабегаць!), паглядзець іх выступленне з казкай пра Рэпку — усё гэта немагчыма вымяраць грашыма і падарункамі...

ПРА РАЗВІТАННЕ

Развіталіся дзеці гэтак жа, як і сустракалі, — вялікай гурбой каля машыны. А Саша стаяла ўдалечыні, нібыта проста выйшла на двор паветрам падыхаць. І ўпотай цікавала за нашым ад'ездам. Усё-ткі разумная яна дзяўчынка! І без аніякіх там асаблівасцяў!..

Дзеці нас шмат разоў прасілі застацца пагасцяваць у іх ну хоць яшчэ крышачку, з жартам хавалі красоўкі (Казалі: «Без іх жа не паедзеш!»)... Амаль усе перапісалі нашыя адрасы. Не ведаю, ці напіша хто з іх нам лісты, альбо гэта проста для самазаспакаення: маўляў, у мяне цэлы нататнік з адрасамі сяброў, і ў любы момант я магу напісаць ім ліст...

...Мікрааўтобус ізноў падскокваў на выбоінах, за акном прабягалі палеткі, а ў галаву лезлі думкі глабальнага характару: чаму ж так атрымліваецца, што Бог не роўна дзеліць? Чаму адзін можа падсілкавацца ў рэстарацыі ці кавярні, а другі — снедае са сталёвых казённых талерак у сталоўцы; чаму, нарэшце, у аднаго ёсць бацькі, а другі — вымушаны стаяць ля брамкі, углядвацца ўдалечыню і чакаць з'яўлення чужых людзей, напрыклад, тых жа валанцёраў?.. Думкі вярцеліся ў галаве, за акном ужо мільгацеў лес, а перад вачыма стаяла постаць маленькага хлопчыка са школы-інтэрната, які некалькі гадзін таму спяваў для нас у актавай зале дзіцячую песеньку: «Пусть мама услышит, пусть мама придет, пусть мама меня непременно найдет, ведь так не бывает на свете, чтоб были потеряны дети...»

Павел БЕРАСНЕЎ.

«ХТО СКАЗАЎ, ШТО РАБОТА НЕ ВОЎК?..»

...Абураюцца на мой жарт выпускнікі-бюджэтнікі Белдзяржуніверсітэта, якія прыйшлі на семінар па размеркаванні і працаўладкаванні, арганізаваны напярэдадні абавязковага размеркавання прафсаюзнай арганізацыяй універсітэта.

Сапраўды, для таго, каб не застацца з носам, трэба пракруціць у галаве ўсе магчымыя варыянты, паспець аформіць патрэбныя дакументы. Бо не вельмі прыемна пасля кусаць локці і хадзіць штодзень на працягу двух гадоў на нелюбімую работу.

На кожным факультэце маецца свая камісія па размеркаванні. І кожная з іх вырашае лёс выпускніка па-рознаму: усё залежыць ад сярэдняга бала, удзелу ў грамадскім і навуковым жыцці ўніверсітэта, наяўнасці рэгістрацыі і запыту арганізацыі...

— Але кожны выпускнік павінен быць інфармацыйна падкаваны: ведаць не толькі свае абавязкі, але і правы, — перакананы **намеснік старшыні ЦК Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Раман ДАПІРА**. — Бачым, што студэнты імкнуцца да гэтага: на юрыдычных кансультацыях, якія праводзяцца на базе пярвічнай прафсаюзнай арганізацыі студэнтаў БДУ, большасць іх зваротаў звязана з пытаннямі аб размеркаванні і працаўладкаванні. Таму вось ужо не першы год праводзім падобныя семінары, дзе адказваем на пытанні выпускнікоў.

Хто не паспеў, той...

Студэнты бываюць розныя: адны на працягу пяці гадоў не выходзілі з бібліятэкі, другія — паспяхова спалучалі вучобу з працай па спецыяльнасці (таму разлічваюць атрымаць персанальны запыт — заяву арганізацыі аб размеркаванні на работу да іх канкрэтнага выпускніка). У апошніх, дарэчы, і ўзнікае больш за ўсё пытанняў.

— Да якога тэрміну павінен быць прадастаўлены запыт?

— Тэрмін гэты заканадаўствам нашай краіны не вызначаны. Тым не менш, заяву арганізацыі мэтазгодна прадаставіць ва ўстанову адукацыі да пачатку работы камісіі па размеркаванні. Бо згодна з Палажэннем аб размеркаванні кіраўнікі ўстаноў адукацыі павінны да пачатку работы камісіі азнаёміць выпускнікоў не толькі з Палажэннем і парадкам работы камісіі, але і з месцамі працы, якія ім будуць прапанаваны, у тым ліку і з заяўкамі арганізацый.

— Ці могуць мяне размеркаваць у недзяржаўную арганізацыю? Да індывідуальнага прадпрымальніка?

— У заканадаўстве няма нормаў, якія б забаранялі размеркаванне ў недзяржаўныя арганізацыі і да індывідуальных прадпрымальнікаў. Магчымасць такога размеркавання залежыць ад таго, ці можа наймальнік прадаставіць вам работу ў адпаведнасці з атрыманай спецыяльнасцю. Акрамя таго, разгляд заявак прыватных арганізацый і індывідуальных прадпрымальнікаў магчымы толькі пасля задавальнення неабходнасцяў у спецыялістах дзяржаўных арганізацый і арганізацый з доляй маёмасці дзяржавы ў іх статутных фондах. Трэба памятаць яшчэ, што для індывідуальных прапрымальнікаў устаноўлены абмежаванні ў найме работнікаў (абавязковая наяўнасць сваяцкіх сувязяў).

— Ці можна «адмацавацца» ад мэтавай падрыхтоўкі, калі я знайшла сабе іншае месца працы?

— Пры такім «адмацаванні» будзе мець месца няпоўнае выкананне абавязкаў бакамі дагавора аб падрыхтоўцы спецыяліста. У сувязі з гэтым можа ўзнікнуць неабходнасць кампенсацыі сродкаў, затрачаных на навучанне. Акрамя таго, у тым выпадку, калі арганізацыя, якая накіравала вас на навучанне, не мае магчымасці вас працаўладкаваць, яна павінна праінфармаваць аб гэтым установу адукацыі не пазней, чым за два месяцы да пачатку работы камісіі па персанальным размеркаванні.

— Наймальнік сказаў, што возьме мяне на працу без мінскай рэгістрацыі...

— Для размеркавання ў горад Мінск і абласныя гарады абавязкова павінна быць рэгістрацыя, як мінімум на два гады. Яна можа быць часовая, але не менш, чым на тэрмін адпрацоўкі. Камісія не размяркуе вас у сталіцу без наяўнасці рэгістрацыі.

Адклад не ідзе на лад

Маладыя людзі, заўважыла, глядзяць наперад. Іх ужо сёння хвалююць не толькі праблемы размеркавання, але і праблемы працаўладкавання.

— Калі лепш прыходзіць да наймальніка?

— Я параіў бы не адкладваць наведванне першага месца працы. Як толькі ў вас на руках з'явілася накіраванне, прыйдзіце, паглядзіце, што там за Іван Пятровіч, азнаёмцеся з умовамі працы. Чым раней вы гэта зробіце, тым лепш для вас.

— Ці магу я адмовіцца ад заключэння кантракта?

— У адпаведнасці з дзеючым Пагадненнем паміж Міністэрствам адукацыі і Беларускім прафесійным саюзам работнікаў адукацыі і навукі кантракт можа быць заключаны з маладым спецыялістам тады, калі ён даў на гэта пісьмовую згоду. У адваротным выпадку з ім заключаецца бестэрміновы працоўны дагавор. Гэта значыць, што праца маладога спецыяліста ў дадзенай установе не абмяжуецца двума гадамі адпрацоўкі. Праўда, пасля заканчэння тэрміну адпрацоўкі наймальнік можа прапанаваць работніку заключыць кантракт. Разам з тым бываюць выпадкі, калі маладому спецыялісту больш выгадна заключэнне кантракта. Тады ён мае права патрабаваць павышэння свайго акладу, а таксама дадатковых дзён адпачынку ў якасці абавязковых умоў кантракта.

— Ці павінен спецыяліст, які не адпрацаваў акрэслены тэрмін па размеркаванні, кампенсаваць сродкі, затрачаныя дзяржавай на яго стыпендыяльнае забеспячэнне, у тым ліку на надбаўкі, прэміі, матэрыяльную дапамогу?

— У склад затрачаных сродкаў, якія павінен вярнуць спецыяліст, уключаюцца выдаткі на выплату стыпендый, таксама надбаўкі да стыпендыі за поспехі ў вучобе, грамадскай і навуковай працы, якія былі выплачаны са сродкаў стыпендыяльнага фонду, за выключэннем матэрыяльнай дапамогі (яе выплачваюць са сродкаў фонду матэрыяльнага заахвочвання ўстановы адукацыі), якая была аказана ў перыяд падрыхтоўкі.

Надзея ДРЫЛА.

ВАДА — ГЭТА ЖЫЦЦЁ

У Мінску прайшоў маладзёжны адукацыйны форум пад назвай «Ад 10-годдзя чыстай вады — да 100-годдзя здаровага жыцця».

Форум арганізавалі студэнты і выкладчыкі хімічнага факультэта Белдзяржуніверсітэта пры інфармацыйнай падтрымцы прадстаўніцтва ААН у Рэспубліцы Беларусь. Гэты форум прайшоў у рамках міжнароднага 10-годдзя дзеянняў «Вада — для жыцця», які быў аб'яўлены ААН. На форуме выступілі вядучыя спецыялісты краіны ў галіне фізікахіміі вады, медыцыны, біялогіі, возеразнаўства, а таксама студэнты хімічнага факультэта. Яны разам з гасцямі і ўдзельнікамі форуму абмеркавалі навуковыя, адукацыйныя і інфармацыйныя аспекты рацыянальнага выкарыстання вады, новых тэхналогій па яе ачыстцы, стану нашых азёраў і крыніц.

Леанід ТУГАРЫН.

Праграмісты з БДУ абышлі ў рэйтынгу Оксфард і Прынстан

Каманда студэнтаў факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта стала бронзавым прызёрам чэмпіянату свету па праграміраванню. Гэтыя спаборніцтвы неафіцыйна называюць яшчэ «Бітвай інтэлектаў». Фінал сусветнага першынства прайшоў у Канадзе з удзелам ста каманд з 33 краін свету. Нашы студэнты перамаглі сваіх равеснікаў з Оксфарда, Прынстана, Токіо і многіх іншых прэстыжных вышэйшых навучальных устаноў.

Гонар беларусаў адстойвалі ў фінале сусветнага першынства Мікіта Леснікаў, Павел Іржаўскі і Уладзімір Керус, а трэніраваў каманду доктар навук, прафесар Уладзімір Котаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Важатыя без падрыхтоўкі, што салдат без вінтоўкі

Каля 200 студэнтаў гэтым летам змогуць паспрабаваць сябе ў ролі важатых у летніках Краснадарскага краю

Без двух месяцаў важатыя самі не так даўно адпачывалі ў летніках, чакалі з нецярпеннем і традыцыйнага развітальнага кастра, і вераб'інай ночы, калі можна Пецьку намазаць зялёнкай, а Светку зубной пастай, забарыкадзіраваць дзверы пакоя суседзяў і звязаць важацкі абутак... Цяпер ім давядзецца паглядзець на гэтыя (і не толькі) дзіцячыя забавы іншымі вачыма — вачыма важатых. І тут без спецыяльнай падрыхтоўкі не абысціся.

«Ліга добраахвотнай працы моладзі» ўжо не першы год супрацоўнічае з летнікамі, якія знаходзяцца на тэрыторыі Расіі.

— Быць важатым не так лёгка, як можа здацца на першы погляд, — гаворыць старшыня праўлення арганізацыі «Ліга добраахвотнай працы моладзі» Вольга Шмігельская. — Работа важатага патрабуе ад дарослага чалавека не толькі ведаў і ўмення, але і невычэрпнага жадання разумець дзяцей, чуць іх, давяраць ім і вучыцца ў іх. Яшчэ гэта вельмі адказная работа. Таму для студэнтаў арганізаваны заняткі ў «Школе важатых», на якіх з імі сустракаюцца будучыя кіраўнікі студэнцкіх атрадаў, вопытныя педагогі. Яны дзеляцца ведамі і сакрэтамі важацкага майстэрства, а яшчэ вучаць студэнтаў слухаць і чуць адзін аднаго, умець быць самімі сабой і адкрытымі для іншых, не баяцца памыляцца і вучыцца на сваіх памылках.

«Школа важатых», як аказалася, не школа на выжыванне. Усе «вучні» ўжо паспяхова прайшлі субяседаванне і, толькі калі самі не перадумаюць, паедуць працаваць важатымі ў Анапу. Цяпер у Школе займаецца дзве групы студэнтаў. Адна група наведвае заняткі па суботах, другая — па нядзелях.

Добраахвотнікаў жа, паводле слоў Вольгі, на субяседаванне прыходзіла больш, чым маецца месцаў.

— Пры выбары глядзелі на вопыт работы, на матывацыю, такія якасці патэнцыяльнага важатага, як камунікабельнасць, лёгкасць на пад'ём, крэатыўнасць мыслення. Перавагу аддавалі студэнтам педагагічных спецыяльнасцяў, бо ім трэба праходзіць вытворчую практыку на трэцім курсе. Але шмат студэнтаў тэхнічных спецыяльнасцяў таксама атрымалі свой шчаслівы білет. Агрэсіўных і сябелюбівых, хоць і актыўных, стараліся адразу выключаць са спісаў, бо вопыт паказаў, што такія людзі не здольныя працаваць не толькі з дзецьмі, але і са старэйшымі важатымі. Яны ствараюць напружаную атмасферу, схільныя да канфліктаў.

— З кожным заняткам «калегі» ўсё больш радуюць нас, — прызнаецца Вольга. — Нават «шэрыя мышкі», якія напачатку маўкліва слухалі іншых, пачынаюць выказваць свой пункт гледжання, рабіць цікавыя прапановы. Прыемна, што выконваюць з задавальненнем хатняе заданне (прыдумваюць рытуалы і традыцыі свайго будучага атрада, крычалкі, дэвізы, эмблемы, будуюць канфліктны эскалатар (разглядаюць магчымы канфлікт з усіх бакоў). Такім чынам, яны папаўняюць сваю «важацкую скарбонку».

Акрамя таго, важатыя атрымліваюць карысныя парады ад вопытных выкладчыкаў. Напрыклад: «не ўсе дзеці будуць праяўляць актыўнасць самастойна, трэба іх да гэтага ненавязліва падпіхнуць. Трэба акцэнтаваць увагу на станоўчых якасцях, старацца заўважыць у кожным «плюсы», нераскрытыя здольнасці»; «важатыя павінны ведаць, што нясуць юрыдычную адказнасць за бяспеку жыццядзейнасці сваіх атрадаў. Трэба глядзець, каб нічога з дзецьмі не здарылася, праводзіць інструктаж у даступнай для іх форме. Звычайныя забароны не заўсёды дзейнічаюць, таму лепш прыдумваць прыкольныя (накшталт, выхад за тэрыторыю летніка толькі з чамаданам). Толькі ўсе правілы і законы трэба ўзгадняць з дзецьмі, тады яны будуць адчуваць адказнасць за свае ўчынкі, а не думаць, што гэта ўсё навязана»; «трэба адбіваць у дзяцей імкненне да злой канкурэнцыі, каб сфарміраваць здаровую. Ні ў якім разе нельга дапускаць, каб дзеці, імкнучыся быць першымі, прыніжалі выступленні іншых атрадаў».

Выкладчыкі ў «Школе важатых» паставілі перад сабой задачу стварыць педагагічныя каманды, атмасферу адкрытасці і творчасці. Сярод іх кіраўнік педагагічных атрадаў Надзея Шарай.

«5 гадоў таму прыйшла ў Лігу, — расказвае Надзея. — Спачатку была важатай, пасля старшай важатай і вось цяпер — кіраўнік педагагічнага атрада. Кожнае лета выводжу студэнтаў на Чорнае мора. Прызвычаілася, што студэнты ўсё робяць у апошні момант: не толькі да экзамену рыхтуюцца ў апошнюю ноч, але і важацкае выступленне рыхтуюць за паўгадзіны.

Пасля двух месяцаў вучобы будзе арганізаваны выязны экзамен, так званы, міні-залік, дзе патэнцыяльны важаты павінен будзе падрыхтаваць сценгазету, правесці гульню для вызначанай узроставай групы дзяцей... Ён неабходны для практычнай адпрацоўкі атрыманых тэарэтычных ведаў па тэхніцы гульні, групавой дынаміцы, правядзенні агульналетнікавых мерапрыемстваў, а таксама — незаменны сродак для стварэння згуртаванай каманды важатых.

У маладых і поўных ідэй усё, як правіла, атрымліваецца на «ўра». Але падрыхтоўка ніколі не перашкодзіць, а толькі аблегчыць першы вопыт важацкай дзейнасці.

Набор на праграму (1—2-я змена) працягваецца да 01.05.2008.

Надзея ДРЫЛА.

Муз-news

Ірына Ігнацюк: прынцэса з гітарай

Калісьці свой самы першы — і самы танны — інструмент беларуская гітарыстка, а тады проста вучаніца музычнай школы Ірына Ігнацюк набывала ў сталічнай краме «Музыка». Цяпер, ужо маючы за плячыма акадэмічную адукацыю, яна грае на вельмі дарагой гітары «Ямаха», зробленай па індывідуальным заказе, і бачыць сваю місію ў тым, каб «несці святло ў шоў-бізнэс». А з крамай «Музыка» захавала настолькі цёплыя стасункі, што прэзентацыю свайго дэбютнага альбома «PLAY» наладзіла менавіта там.

Альбом, як адзначыў тата Ірыны, сам прафесійны музыкант і першы настаўнік гітарысткі, у многім складзены з усходніх матываў, але не прэтэндаваў на філасофскі роздум — на дыск патрапіла музыка простая, лёгкая і прыемная. Якая, тым не менш, сваю справу ў папулярызацыі інструментальнай музыкі ўвогуле і гітары ў прыватнасці выконвае. Разам з тым Ірына Ігнацюк паспрабавала сябе і як эстрадная вакалістка — у альбоме ёсць некалькі песень.

Але першаснай застаецца ўсё ж гітарная музыка — надалей выканаўца спрабуе засвоіць электрагітару (эксклюзіўная мадэль зараз выбляецца ў Маскве) і, відаць, наступны альбом будзе больш звязаны з рок-накірункам. Пакуль жа дэбютная пласцінка — 11 трэкаў — паралельна з Беларуссю выйшла ў Расіі, ва Украіне і на Кіпры, а кліпам на кампазіцыю «Гагарын» зацікавіліся каналы ў Еўропе.

Так, натуральна, імя Ірыны яшчэ не стала такім брэндам, як Дзідзюля — але і яно добра знаёмае меламанам з Прыбалтыкі, Расіі, Украіны, Казахстана, Аўстрыі, Германіі, Ізраіля, Іспаніі, Кіпра, Японіі...

Вольга Барабаншчыкава: адна дома

Каб зрабіць свае кліпы адметнымі і прыцягальнымі, на што толькі не ідуць артысты: запрашаюць на здымкі сваіх сяброў-«зорак», арандуюць дарагія начныя клубы, разбіваюць шыкоўныя аўто і дэманструюць дызайнерскія ўборы. Або... пакідаюць у цэнтры ўвагі толькі сябе, любімага. Па гэтым шляху пайшла, напрыклад, Вольга Барабаншчыкава дзеля кліпа «Ляці за мной».

У новым відэа няма ні сцэны, ні тэнісных кортаў — Вольга проста яго адзіная гераіня, якая позна ўстае з ложка, блукае па доме ў кашулі, прымае ванну... Уласна кажучы, здымкі якраз і доўжыліся ўвесь дзень — з 9 раніцы да позняй ночы. «Эпізод, дзе я прымаю ванну, здымалі апошнім, ваду даводзілася награваць кіпяцільнікамі ў некалькіх вёдрах, — дзеліцца Вольга. — А ў павільёне было даволі холадна, здымачная група працавала ў шарсцяных швэдрах і цёплых куртках. Толькі мне даводзілася, седзячы ў халоднай вадзе, усміхацца ў камеру!».

Працу над кліпам рэжысёр Уладзімір Няфёдаў і аператар Эндру Болтар, вядомы па здымках для U2 і Браяна Адамса, працягваюць зараз ва Украіне. На экранах беларускіх тэлеканалаў відэа павінна з'явіцца ўжо напрыканцы красавіка.

Вядучая рубрыкі Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ПАНЯДЗЕЛАК, 14 КРАСАВІКА

5.25 «Зоркі кіно». Жак Дорфман.
6.20, 7.05, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.45, 7.45, 18.50, 0.50 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.25 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам.
8.30 У свеце матораў.
9.05 Фігуры.
9.35 Здароўе.
10.00 «Жыццё як жыццё». «Што ўтойвае маё дзіця».
11.00, 17.40 Серыял «Сэрцу не загадаеш».
12.15 Меладрама «Танцуй...».
14.00 «Нябачны фронт».
14.30 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Культурныя людзі.
16.00 Час кіно.
16.30 Еўрафэст. Дзень за днём.
16.45 Серыял «Родныя людзі».
19.35 Час спорту.
20.00 «Ход у адказ».
21.00 Панарама.
21.45, 0.55 Серыял «Лічбы».
22.45 Баявік «Рэвальвер».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.10 «Дыханне планеты».
10.40 «Ералаш».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 3.20 Навіны спорту.
11.10 «Вясенні жарт з...».
12.00 «Малахаў +».
13.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
14.10 «Гадзіла».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.05 «Дачка садоўніка». Серыял.
16.15 «VI Нацыянальны конкурс прыгажосці «Міс Беларусь-2008. Магілёўская вобласць».
18.20 «Шчаслівыя разам». Серыял.
18.55 Чакай мяне.
20.00 Час.
21.05 Ток-шоў «Выбар».
22.00 «І ўсё-такі я кахаю...». Серыял. Заключная серыя.
23.30 «Злачынствы стагоддзя».
0.05 «Жыццё з чыстага ліста».
1.00 «Бразільскі футбол на АНТ».
3.30—5.00 Тэхнічная прафілактыка.
5.05 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.

6.45, 14.05 Мультсерыял «Цімон і Пумба».
7.10 Ранішняя падзарадка.
8.10, 15.55 «Смачна з Барысам Бурдой».
8.45 Невытлумачальна, але факт.
9.35 У гэты дзень.
9.40, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.25 Святло далёкай зоркі. Міхаіл Дзянісаў.
10.55, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
11.50 Усё аб бяспецы.
12.20 Урачэбныя тайны з доктарам А. Цярэшчанкам.
12.50 Школа рамонту.
13.45 Тэлебарометр.
14.30 «Нязнайка вучыцца». Мультфільм.
14.50 Пазакласная гадзіна.
15.05 Нянька спяшаецца на дапамогу.
18.35 Навіны культуры.
18.50 Серыял «Каралі гульні».
20.10 Калыханка.
20.30 Беларуская часінка.
21.35 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
22.30 Хакей. Формула гульні.
23.00 Камедыя «Рускія грошы».

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.45 «Вялікае снеданне».
8.25, 16.50 «Афрамасквіч». Серыял.
9.00 «Тыдзень».
10.00 «Спартыўны тыдзень».
10.40 «Наш дом».
11.00 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
11.10 «Рэбека». Серыял.
12.00, 18.25 «Танга ўтраіх». Серыял.
12.50 «Наша справа»:
13.00 «Ёсць кантакт».
13.50 «Народжаныя ў СССР».
14.30 «Культурнае жыццё».
15.00 «Элен і сябры». Серыял.
15.35 «Уваскрэсенне класікі». Дыялогі аб музыцы.
17.30 «Званая вячэра».
20.05, 22.55 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 Трылер «Трэці лішні».
23.00 «Крутыя рабяты». Дзённік.
23.10 «Баец». Серыял.
0.00 «Закон і крымінал».
0.05 «Сталічны футбол».
0.35 «Гучная справа».
1.25 «Насланнё». Серыял.
2.15 Маст. фільм «Вочы анёла».

5.00, 6.15, 7.00, 1.15 Садружнасць live.
5.30, 14.30 Серыял «ОБЖ».
6.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Навіны Садружнасці.
6.45 Камерцыйная праграма.
7.30 «Мар, дзейнічай, будзь!»
8.00, 18.45 Серыял «Прынцэса і жабрак».
9.15 «Ведаем рускую».
10.15 «Дзень Пасла».
10.30 Серыял «Дзікі месяц».
11.30 Дак. серыял «Дзіўнае жыллё».
12.15 «Студыя 60х90».
12.25, 22.25 Маст. фільм «Я цябе помню».
14.15 «Вучым англійскую».
15.25, 0.15 Дак. серыял «Самыя дзіўныя святы свету».
16.25, 1.40 «Гадзіна суда. Справы сямейныя».
17.25, 2.30 «Лепшае з Джэнтльмен-шоў».
18.25 «Акцэнты».
19.45 «Цік-так».
20.00 «Агульны інтарэс».
20.30 «Рэспубліка сёння».
20.45 «Суседзі».
21.25 Серыял «Лабірынт».

ВосьМой

7.00, 10.50, 18.10, 22.55 Навіны кіно.
7.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
7.25, 21.05, 23.35 «Метэапрагноз».
7.30 Маст. фільм «Змяіны востраў».
8.55 «К-гульні».
9.00 «Клуб-700».
9.30 «К-відэа для дзяцей».
9.50 Дак. фільм.
11.00 Маст. фільм «Адзін цудоўны дзень».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Мультпарад».
16.40 «Фантастыка і прыгоды». «Дзве цвярдыні»
18.20 Серыял «Амазонія».
19.10 «Мой любімы гадаванец».
19.25, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.30 Серыял «Лейтэнант Каломба».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
21.15 Трылер «Пачвара з Жэвадана».
23.05 Серыял «Духі продкаў».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.05 «Радавое праклянцце Гандзі».
10.00 «Рэвізор».
10.30 «Спецыяльны карэспандэнт».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25, 14.20, 19.25 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45 «Кнот».
12.55 Серыял «Чужыя тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.20 Камедыя «Сябры жаніха».
15.55 Серыял «Рамэо і Джульета».
17.30 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.50 «Жанчына без мінулага». Серыял.
19.45 Серыял «Казус Кукоцкага».
20.50 Добрай ночы, малыя!
21.05 Серыял «Целаахоўнік».
22.05 Серыял «Вайна ў доме».
23.10 «Весткі+».
23.30 «Дзяжурны па краіне». Міхаіл Жванецкі.

РТР ПЛАНЕТА

7.00 «Добрай раніцы, Расія!».
10.00, 17.25, 0.25 «Гонка за шчасцем». Серыял.
10.45, 18.15, 1.10 «Жанчына без мінулага». Серыял.
11.30 Мультфільмы.
11.45 Маст. фільм «Урокі ў канцы вясны».
13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.
13.20 Весткі—Масква.
13.35 Маст. фільм «Сістэма «Ніпель».
15.15 «Скаваныя адным ланцугом. Сіняўскі і Даніэль».
16.30 Весткі—Маскоўская вобласць.
16.45, 0.10, 6.40 Весткі—спорт.
16.55, 5.40 «Пра арт».
19.45, 1.55 Серыял «Мачаха».
20.30, 3.45 Серыял «Бухта прапаўшых дайвераў».
21.15, 4.50 «Мой сярэбраны шар. Таццяна Пельтцар».
22.00 Весткі—Санкт-Пецярбург.
22.20 «Астравы». Міхаіл Кузняцоў.
23.00, 4.30 «Весткі+».
23.20, 2.40 Навіны культуры.
23.40, 6.10 «Начны палёт».

НТВ

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.00 «Агляд».
9.30 «Надзвычайнае здарэнне». Агляд за тыдзень.
10.20 «Кулінарны паядынак».
11.15 «Кватэрнае пытанне».
12.15 «Следства вялі...»
13.30 Серыял «Адвакат».
15.10 «Прафесія — рэпарцёр».
15.30, 18.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Камедыя «Эйс Вентура-2: Калі кліча прырода».
18.10 «Асарці».
19.45 Серыял «Малады ваўкадаў».
20.50 Серыял «Ліцейны, 4».
22.30 Серыял «Марскія д'яблы-2».
23.30 Серыял «Стаўка на жыццё».

ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 18.50, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 0.05 Пятроўка, 38.
7.55, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 «Калі ты маеш рацыю...». Маст. фільм.
9.45 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Воўчая зграя».
10.45 «Пастскрыптум».
11.55 «Доказы віны». «Спрут».
12.45 Лінія абароны.
13.50, 4.40 Мультфільмы.
14.30 «У цэнтры падзей».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Алёна Хмяльніцкая ў праграме «Запрашае Барыс Ноткін».
17.45 «Служба 21, або Думаць трэба пазітыўна». Серыял.
18.55 Маскоўскі тыдзень.
20.00 «Справа была ў Гаўрылаўцы-2». Серыял.
20.55 «Малады ваўкадаў». Серыял.
21.55 Момант ісціны.
22.45 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.15 «Нічога асабістага». Закон і мы.
0.25 «Чыста англійскае забойства». Серыял.
2.00 «Па вуліцах камоду вадзілі». Маст. фільм.
3.05 Маст. фільм.

EUROSPORT

9.30 Мотаспорт па выхадных.
10.00 Мотагонкі. Гран-пры Партугаліі.
11.00 Марафон. Лондан.
12.00, 17.00 Плаванне. Чэмпіянат свету на кароткай вадзе.
14.00 Снукер. Чэмпіянат Вялікабрытаніі.
16.00 Велагонка. Парыж — Рубе.
18.15 «На шляху да «Ралан Гарос».
18.30 Футбол. «Еўра-2008».
19.00, 1.00 Футбол. Еўрагалы.
19.45 Вось гэта дзіва!!!
20.00 «Вікінг».
21.00, 1.45 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
22.30 Байцоўскі клуб.

22.45 ФІЛЬМ ДНЯ

«РЭВАЛЬВЕР» (ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ—ФРАНЦЫЯ, 2005 г.)

Джэйк Грын — удачлівы азартны ігрок. Але аднойчы ён выйграе ў боса ўсё, што можа, а ў дадатак яшчэ і зневажае прайграўшага. З гэтага часу стаўка большая, чым жыццё, і тут якраз і пачынаецца ўсё самае захапляльнае і таямнічае.

Рэжысёр — Гай Рычы. **У ролях:** Рэй Ліёта, Джэйсан Стэтэм, Вінсент Пасторэ.

АЎТОРАК, 15 КРАСАВІКА

5.30 Серыял «Прымадонна».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.50, 0.40 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам.
8.35 Час спорту.
9.05 Дэтэктыў «Бухта страху».
10.05, 16.50 Серыял «Родныя людзі».
11.00, 17.45 Серыял «Сэрцу не загадаеш».
12.10 Меладрама «Душачка».
13.35 Час кіно.
14.00 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30, 1.00 Серыял «Вось так!»
15.55 Серыял «Фаворскі». 1-я серыя.
19.35 Сфера інтарэсаў.
19.55 Серыял «Бухта страху».
21.00 Панарама.
21.45, 1.25 Серыял «Лічбы».
22.40 Камедыя «Здзелка».
0.50 Дзень спорту.

9.05—15.00 Тэхнічная прафілактыка ў Смятанічах, Гродне.
6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.20, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Чакай мяне.
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.35, 3.20 Навіны спорту.
11.10 «Адзін супраць усіх».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
14.10 «Гадзіла».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.05 «Дачка садоўніка». Серыял.
16.15 «Агонь кахання». Серыял.
17.10, 5.05 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.
18.20 «Шчаслівыя разам». Серыял.
18.55 «Таццянін дзень». Серыял.
20.00 Час.
21.05 Серыял «Апостал».
22.15 Серыял «Выклік-2».
23.40 «Аднапавярховая Амерыка».
0.40 Маст. фільм «Сталкер».
3.45 «Каварства гор». Серыял.
4.35 «Маё жыццё і я». Серыял.

6.45, 14.20 Мультсерыял «Цімон і Пумба».
7.10 Ранішняя падзарадка.
8.10, 16.00 «Смачна з Барысам Бурдой».
8.45, 18.50 Серыял «Каралі гульні».
9.45 У гэты дзень.
9.50, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.40 Хакей. Формула гульні.
11.10, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
12.10 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
13.05 Школа рамонту.
14.00 ПРАсоўванне+.
14.40 «Як стары квактухай стаў». Мультфільм.
14.55 Пазакласная гадзіна.
18.35 Навіны культуры.
20.05 Калыханка.
20.25 Беларуская часінка.
21.30 Спорт-кадр.
22.00 «Іншыя». Вяршыня айсберга. Гёрллайверы.
22.35 Серыял «Непрыгожая Бэці».
23.35 Хакей. НХЛ. Плей-оф. Матч тыдня.

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».
8.30, 16.50 «Афрамасквіч». Серыял.
9.00 «Прачніся і спявай».
9.30 «Лінія лёсу»:
10.00 «Сталічны футбол».
10.40 «Далёкія сваякі».
11.00, 15.30, 23.00 «Крутыя рабяты». Дзённік.
11.10 «Рэбека». Серыял.
12.00, 18.25 «Танга ўтраіх». Серыял.
12.50 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
13.00 «Сталкер».
13.50 «Прафесійны бокс».
14.40 «Гаргуллі». Мультсерыял.
15.00 «Элен і сябры». Серыял.
15.40 «Чуткі. Скандалы. Сенсацыі. Расследаванні».
17.30 «Званая вячэра».
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 «Аўтапанарама».
20.55 «Салдаты 14». Серыял.
22.00 «Рэпарцёр СТБ».
22.55 «СТБ-спорт».
23.10 «Баец». Серыял.
0.00 «Закон і крымінал».
0.05 «Гарачы лёд».
0.35 «Надзвычайныя гісторыі».
1.25 «Насланнё». Серыял.

5.00, 6.15, 7.00, 1.00 Садружнасць live.
5.30, 14.30 Серыял «ОБЖ».
6.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Навіны Садружнасці.
6.45 Камерцыйная праграма.
7.30 «Рэспубліка сёння».
8.00, 18.45 Серыял «Прынцэса і жабрак».
9.15 «Хіт-экспрэс».
10.15 «Суседзі».
10.30 Серыял «Дзікі месяц».
11.30 «Пра каханне». Гвоздзікава — Жарыкаў.
12.15 «Студыя 60х90».
12.25, 22.25 Маст. фільм «Дакрананне».
14.15 «Вучым англійскую».
15.25, 0.05 Дак. серыял «Вы гэта бачылі?»
16.25, 1.30 «Гадзіна суда. Справы сямейныя».
17.25, 2.30 «Лепшае з Джэнтльмен-шоў».
18.25 «Акцэнты».
19.45 «Цік-так».
20.00 «Спрэчная тэрыторыя».
21.25 Серыял «Лабірынт».

ВосьМой

7.00, 18.15, 19.10 «К-гульні».
7.10, 10.55, 23.30 «Метэапрагноз».
7.15 Маст. фільм «Сардэчна запрашаем у рай».
8.50, 19.30, 22.50 «Навіны кіно».
9.00 «Клуб 700».
9.30 «Зялёны дом».
9.45 Дак. фільм.
10.50 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Пачвара з Жэвадана».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 Мультпарад.
17.00 «Фантастыка і прыгоды». «Вяртанне».
18.20 Серыял «Амазонія».
19.15 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
19.40, 21.15 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.45 Серыял «Каралёк — птушка пеўчая».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Зялёны дом».
21.20 Камедыя «Анёл А».
23.00 Серыял «Духі продкаў».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.00 «Астралогія. Ахвяры зорнай хлусні».
9.50, 19.45 Серыял «Казус Кукоцкага».
10.45 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25, 14.20, 19.25 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45, 21.05 Серыял «Целаахоўнік».
12.35 «У Гарадку».
12.55 Серыял «Чужыя тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Рамэо і Джульета».
17.30 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.50 «Жанчына без мінулага». Серыял.
20.50 Добрай ночы, малыя!
22.05 Серыял «Вайна ў доме».
23.10 Весткі+.
23.30 «Нішто не вечнае... Юрый Нагібін».

РТР ПЛАНЕТА

7.00 «Добрай раніцы, Расія!».
10.00, 17.25, 0.25 «Гонка за шчасцем». Серыял.
10.45, 18.15, 1.10 «Жанчына без мінулага». Серыял.
11.30 «Астравы». Міхаіл Кузняцоў.
12.10, 20.30, 3.45 Серыял «Бухта прапаўшых дайвераў».
13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.
13.20 Весткі—Масква.
13.35 Камедыя «Дзівакі».
14.50 Мультфільмы.
15.15 «Спартак Мішулін. Які ўмее лятаць».
16.30 Весткі—Маскоўская вобласць.
16.45, 0.10, 6.40 Весткі—спорт.
16.55, 5.40 «Легенды сусветнага кіно». Ісак Дунаеўскі.
19.45, 1.55 Серыял «Мачаха».
21.15, 4.50 «Як адзін лейтэнант вайну спыніў».
22.00 Весткі—Санкт-Пецярбург.
22.20 «Апокрыф».
23.00, 4.30 « Весткі+».
23.20, 2.40 Навіны культуры.
23.40, 6.10 «Начны палёт».

НТВ

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.00, 20.50 Серыял «Ліцейны, 4».
9.50, 15.20 «Асарці».
10.25 «Чыстасардэчнае прызнанне».
10.50 «Quattroruote».
11.20 Серыял «Жыццё і смерць Лёнькі Панцялеева».
13.35 Серыял «Масква. Цэнтральная акруга».
15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Серыял «Плюс бясконцасць».
19.45 Серыял «Малады ваўкадаў».
22.30 Серыял «Марскія д'яблы-2».
23.30 Серыял «Стаўка на жыццё».

ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 18.50, 19.50 Падзеі.
7.45, 10.15, 2.20 Пятроўка, 38.
7.55 Ала Пугачова ў фільме «Жанчына, якая спявае».
9.35 «Доказы віны». «Казахстанскі транзіт».
10.50, 20.05 «Справа была ў Гаўрылаўцы-2». Серыял.
11.45, 21.00 «Малады ваўкадаў». Серыял.
12.40 Момант ісціны.
13.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
13.50 Нашы любімыя жывёлы.
14.30 «Закон Вольфа». Серыял.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 «21 кабінет».
17.45 «Служба 21, або Думаць трэба пазітыўна». Серыял.
18.55 Тварам да горада.
21.55 «Скандальнае жыццё» з Вольгай Б. «Дам хабар у добрыя рукі».
22.50 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.20 Ала Пугачова ў дакументальным фільме «Казкі пра каханне».
23.55 Маст. фільм.
2.35 «Саўдзел у забойстве». Маст. фільм.
4.35 Мультпарад.

EUROSPORT

9.30 Футбол. Еўра-2008.
10.00, 13.30 «На шляху да «Ралан Гарос».
10.15, 16.00, 19.15, 21.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
11.45 Велагонка. Парыж — Рубе.
12.45, 19.00, 20.00, 20.45 Футбол. Еўрагалы.
13.45 Снукер. Мастэрс.
23.00 Бокс.
1.00—9.30 Увага!!! Прафілактыка.

0.40 ФІЛЬМ ДНЯ

«СТАЛКЕР» (СССР, 1979 г.)

Сталкер — чалавек, які валодае прафесійнымі ведамі сістэмы перашкод і пастак Зоны, куды можна прыйсці, калі не засталося ніякай веры. Тут здзяйсняюцца запаветныя жаданні — патаемныя, шчырыя, выпакутаваныя.

Рэжысёр — Андрэй Таркоўскі. **У ролях:** Аляксандр Кайдаплоўскі, Аліса Фрэйндліх, Анатоль Саланіцын, Мікалай Грынько.

СЕРАДА, 16 КРАСАВІКА

5.30, 15.55 Серыял «Фаворскі».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.50, 0.35 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам!
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.55 Серыял «Бухта страсці».
10.00, 16.50 Серыял «Родныя людзі».
11.00, 17.45 Серыял «Сэрцу не загадаеш».
12.10 Маст. фільм «Чучала». 1-я серыя.
13.45 «Нябачны фронт».
14.00 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30, 0.55 Серыял «Вось так!».
19.35 Зямельнае пытанне.
21.00 Панарама.
21.45, 1.20 Серыял «Лічбы».
22.40 Меладрама «Ідэальнае злачынства».
0.45 Дзень спорту.

9.05—15.00 Тэхнічная прафілактыка ў Шаркоўшчыне, Мазыры, Калодзішчах, Касцюковічах.
6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.20, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Таццянін дзень».
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.35, 3.20 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Рабяты з нашага горада».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
14.10 «Гадзіла».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.05 Серыял «Дачка садоўніка».
16.15 Серыял «Агонь кахання».
17.10, 5.05 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.
18.20 Серыял «Шчаслівыя разам».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Апостал».
22.15 Серыял «Выклік-2».
23.40 «Тэорыя неверагоднасці».
0.30 Прафесійны бокс. Лепшыя баі.
1.30 Дэтэктыў «Гульня ў смерць».
3.25 Серыял «Каварства гор».
4.15 Серыял «Маё жыццё і я».

6.45, 13.55 Мультсерыял «Цімон і Пумба».
7.10 «Ранішняя падзарадка».
8.10, 16.00 «Смачна з Барысам Бурдой».
8.45, 18.50 Серыял «Каралі гульні».
9.40 У гэты дзень.
9.45, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.35, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
11.30, 22.30 Серыял «Непрыгожая Бэці».
12.15 Спорт-кадр.
12.45 «Цудоўная сямёрка».
13.15 «Тэатр. Выбранае...» Рэжысёр Альгірдас Латэнас.
14.20 «Тайна далёкага вострава». Мультфільм.
14.50 Пазакласная гадзіна.
15.05 Невытлумачальна, але факт.
18.35 Навіны культуры.
20.00 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
21.25 Нянька спяшаецца на дапамогу.
23.25 Футбол. Кубак Беларусі. Паўфінал.

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».
8.30, 16.50 Серыял «Афрамасквіч».
9.00—15.00 Прафілактыка.
15.00 Серыял «Элен і сябры».
15.30, 23.00 «Крутыя рабяты». Дзённік.
15.40 «Прыватныя гісторыі».
17.30 «Званая вячэра».
18.25 Серыял «Танга ўтраіх».
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 «Скардзіцца дазволена».
20.55 Серыял «Салдаты 14».
22.00 «Мінск і мінчане».
22.55 «СТБ-спорт».
23.10 Серыял «Баец».
0.00 «Закон і крымінал».
0.05 «Рэактыўны бокс».
0.35 «Дэтэктыўныя гісторыі».
1.25 Серыял «Насланнё».

12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Навіны Садружнасці.
12.15 Студыя 60х90.
12.25, 22.25 Маст. фільм «Заложнік».
14.15 Вучым англійскую.
14.30 Серыял «ОБЖ».
15.25, 0.05 Дак. серыял «Небяспека буйным планам».
15.50 Планета VISION прадстаўляе...
16.25, 1.00 «Гадзіна суда. Справы сямейныя».
17.25, 2.00 «Лепшае з Джэнтльмен-шоў».
18.25 «Акцэнты».
18.45 Серыял «Прынцэса і жабрак».
19.45 «Цік-так».
20.00 «Спрэчная тэрыторыя».
21.25 Серыял «Лабірынт».
0.30 Садружнасць live.
2.30 Дак. серыял «Следчыя і экстрасэнсы».

ВосьМой

7.00, 18.15 «Навіны кіно».
7.10, 10.55, 23.45 «Метэапрагноз».
7.15 Маст. фільм «Незакончаная п'еса для механічнага піяніна».
9.00 «К-відэа» для дзяцей.
9.30 «Адшукваецца адпачынак».
9.45 Дак. фільм.
11.00 Маст. фільм «Анёл А».
12.30 «Дзённы тэлечат».
16.30 Мультпарад.
17.00 «Фантастыка і прыгоды», «Вяртанне».
18.20 Серыял «Справядлівая справа».
19.10 «Хіт-парад тэлечата».
19.35, 21.00 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.40 Серыял «Каралёк — птушка пеўчая».
20.40 «Вечарніца».
20.55 Інфармбюро «Міжнароднае».
21.05 Маст. фільм «Геній».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.00—15.00 Прафілактыка.
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Рамэо і Джульета».
16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
17.00, 19.00 Весткі.
17.30 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.50 Серыял «Жанчына без мінулага».
19.25 Мясцовы час. Весткі—Масква.
19.45 Серыял «Казус Кукоцкага».
20.50 Добрай ночы, малыя!
21.05 Серыял «Целаахоўнік».
22.05 Серыял «Вайна ў доме».
23.10 Весткі+.
23.30 Урачыстая цырымонія ўручэння нацыянальнай тэатральнай прэміі «Залатая маска».

РТР ПЛАНЕТА

7.00 «Добрай раніцы, Расія!».
10.00, 17.25, 0.25 Серыял «Гонка за шчасцем».
10.45, 18.15, 1.10 Серыял «Жанчына без мінулага».
11.30 «Зорныя гады «Ленфільма».
12.10, 20.30, 3.45 Серыял «Бухта прапаўшых дайвераў».
13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.
13.20 Весткі—Масква.
13.35 Дэтэктыў «Забіць «Шакала».
14.45 Мультфільмы.
15.15 «Уладар свету. Нікала Тэсла».
16.30 Весткі—Маскоўская вобласць.
16.45, 0.10, 6.40 Весткі—спорт.
16.55, 5.40 «Хто там...».
19.45, 1.55 Серыял «Мачаха».
21.15, 4.50 «Гістарычныя хронікі» з Мікалаем Сванідзе. «1967. Нагібін».
22.00 Весткі—Санкт-Пецярбург.
22.20 Урачыстая цырымонія ўручэння нацыянальнай тэатральнай прэміі «Залатая маска».
23.50, 4.30 «Весткі+».
2.40 Навіны культуры.
6.10 «Начны палёт».

НТВ

6.00 Сёння раніцай.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.00, 20.50 Серыял «Ліцейны, 4».
9.50, 15.15 «Асарці».
10.25 «Пакой адпачынку».
10.50 «Галоўная дарога».
11.20 Серыял «Жыццё і смерць Лёнькі Панцялеева».
13.35 Серыял «Масква. Цэнтральная акруга».
15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Серыял «Плюс бясконцасць».
19.45 Серыял «Малады ваўкадаў».
22.30 Серыял «Марскія д'яблы-2».
23.30 Серыял «Стаўка на жыццё».

ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 18.50, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 2.25 Пятроўка, 38.
7.55, 13.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.00 Маст. фільм «Ранішнія цягнікі».
9.45 «Доказы віны». «Раскольнікаў».
10.45, 20.00 Серыял «Справа была ў Гаўрылаўцы-2».
11.45, 20.55 Серыял «Малады ваўкадаў».
12.40 «Падары фюрэру дзіця». Фільм Леаніда Млечына.
13.50 Дзень бусла.
14.10, 4.20 Мультфільмы.
14.30 Серыял «Закон Вольфа».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 «Рэзананс».
17.15 Сялянская застава.
17.45 Серыял «Служба 21, або Думаць трэба пазітыўна».
18.55 «Маскоўскія профі». Пакаёўкі.
21.55 «Справа прынцыпу».
22.45 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.15 «Вырашыце за мяне». Ток-шоў.
0.05 Маст. фільм «Цырк згарэў, і клоуны разбегліся».
2.40 Маст. фільм «Калі ты маеш рацыю...».

EUROSPORT

9.30 Экстрэмальны спорт.
10.00, 19.00 Футбол. Еўрагалы.
10.45, 0.30 Футбол. Еўра-2008.
11.15, 16.00, 19.15, 21.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
14.30, 1.00 Снукер.
20.00 Самыя дужыя людзі планеты.
23.00, 23.10, 0.25 Выбранае па серадах.
23.05 Навіны коннага спорту.
23.15 Гольф.
0.20 Яхт-клуб.
2.00 Вось гэта дзіва!!!

22.40 ФІЛЬМ ДНЯ

«ІДЭАЛЬНАЕ ЗЛАЧЫНСТВА» (ІСПАНІЯ, 2004 г.)

З дапамогай шантажу яна прымушае яго стаць яе палюбоўнікам, мужам і рабом. Ён выношвае план вызвалення, які не павінен завяршыцца крахам, у яго няма права на памылку на гэты раз. Усё павінна быць ідэальна.

Рэжысёр — Алекс дэ ла Іглесіа. **У ролях:** Гільерма Таледа, Луіс Варэла, Расарыо Пардо.

ЧАЦВЕР, 17 КРАСАВІКА

5.30, 15.55 Серыял «Фаворскі».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.50, 0.50 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам!
8.35 Зямельнае пытанне.
9.05, 19.55 Серыял «Бухта страху».
10.05, 16.50 Серыял «Родныя людзі».
11.00, 17.45 Серыял «Сэрцу не загадаеш».
12.10 Маст. фільм «Чучала». 2-я серыя.
13.05 Дак. фільм «Зорнае прыцяжэнне».
14.00 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.25, 1.10 Серыял «Вось так!».
19.35 «Сфера інтарэсаў».
21.00 Панарама.
21.45, 1.35 Серыял «Лічбы».
22.45 «Так трымаць, «Дынама»! Да 85-годдзя БФСО «Дынама».
23.10 Дэтэктыў «Няўлоўны».
1.00 Дзень спорту.

9.05—15.00 Тэхнічная прафілактыка ў Пінску, Мсціславе.
6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.20, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Таццянін дзень».
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.35, 3.20 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Рабяты з нашага горада».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
14.10 «Гадзіла».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.05 Серыял «Дачка садоўніка».
16.15 Серыял «Агонь кахання».
17.10, 5.05 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.
18.20 Серыял «Шчаслівыя разам».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Апостал».
22.15 Серыял «Выклік-2».
23.40 Прэм'ера. «Код жыцця». Фільм 6-ы.
0.45 Маст. фільм «Вердыкт».
Тэхнічная прафілактыка з **3.30** да **5.00**.

6.45, 14.00 Мультсерыял «Цімон і Пумба».
7.10 «Ранішняя падзарадка».
8.10, 16.00 «Смачна з Барысам Бурдой».
8.40, 18.50 Серыял «Каралі гульні».
9.35 У гэты дзень.
9.40, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.30 Гаспадар.
11.00, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
11.55, 22.35 Серыял «Непрыгожая Бэці».
12.40 «Іншыя». Вяршыня айсберга. Гёрллайверы.
13.10 «Спорт, спорт, спорт...» Ірына Ушакова.
13.40 Анекдот. LAD.
14.25 Мультфільмы.
14.50 Пазакласная гадзіна.
15.05 «Касмапаліт».
18.35 Навіны культуры.
20.10 Калыханка.
20.30 Беларуская часінка.
21.30 Невытлумачальна, але факт.
23.30 Проста праграма.
0.15 Баскетбол. НБА. Агляд тыдня.

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».
8.30, 16.50 Серыял «Афрамасквіч».
9.00, 20.55 Серыял «Салдаты 14».
10.00 «Рэактыўны бокс».
10.40 «Скардзіцца дазволена».
11.00, 15.30, 23.00 «Крутыя рабяты». Дзённік.
11.10 Серыял «Рэбека».
12.00, 18.25 Серыял «Танга ўтраіх».
12.50 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
13.00 «Добры дзень, доктар!».
13.50 «Паспецъ усё».
14.40 «Гаргуллі». Мультсерыял.
15.00 Серыял «Элен і сябры».
15.40 «Фантастычныя гісторыі».
17.30 «Званая вячэра».
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 «Аўтапанарама».
22.00 «Асабісты інтарэс».
22.55 «СТБ-спорт».
23.10 Серыял «Баец».
0.00 «Закон і крымінал».
0.05 «Сталкер».
0.35 «Сакрэтныя гісторыі».
1.25 Серыял «Насланнё».

5.00, 6.15, 7.00, 1.00 Садружнасць live.
5.30, 14.30 Серыял «ОБЖ».
6.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Навіны Садружнасці.
6.45 Камерцыйная праграма.
7.30 «Руская версія».
8.00, 18.45 Серыял «Прынцэса і жабрак».
9.15, 20.00 «Спрэчная тэрыторыя».
10.15 «Тэрыторыя KG».
10.30 Серыял «Дзікі месяц».
11.30 Дак. серыял «З першых рук з Бертам Вольфам».
12.15 Студыя 60х90.
12.25, 22.25 Маст. фільм «Апошняя рэліквія».
14.15 Вучым англійскую.
15.25, 0.15 Дак. серыял «Касмічная эра».
16.25, 1.30 «Гадзіна суда. Справы сямейныя».
17.25, 2.30 «Лепшае з Джэнтльмен-шоў».
18.25 «Акцэнты».
19.45 «Цік-так».
21.25 Серыял «Лабірынт».

ВосьМой

7.00, 19.10, 21.15 «К-гульні».
7.10, 10.55, 23.40 «Метэапрагноз».
7.15 Маст. фільм «Мы з джаза».
8.50, 10.40, 18.15 «Навіны кіно».
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30, 16.30 Мультпарад.
9.45 Дак. серыял «Стратэгія перамогі».
10.50 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Геній».
13.30 «Дзённы тэлечат».
17.00 «Фантастыка і прыгоды», «Вяртанне».
18.20 Серыял «Справядлівая справа».
19.15 «Мой любімы гадаванец».
19.30 «Музпарад».
19.40, 21.20 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.45 Серыял «Каралёк — птушка пеўчая».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
21.25 Маст. фільм «Проста разам».
23.15 Серыял «Духі продкаў».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.00 «Іх маглі не выратаваць. Вязні Курыльскага квадрата».
9.50 Серыял «Казус Кукоцкага». Заключная серыя.
10.45 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25, 14.20, 19.25 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45, 21.05 Серыял «Целаахоўнік».
12.35 «У Гарадку».
12.55 Серыял «Чужыя тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Рамэо і Джульета».
17.30 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.50 Серыял «Жанчына без мінулага».
19.45 Серыял «Дзве сястры».
20.50 Добрай ночы, малыя!
22.05 Серыял «Вайна ў доме».
23.10 Весткі+.
23.30 Планета праваслаўя. «Ізраіль. Зямля Гасподняя».

РТР ПЛАНЕТА

7.00 «Добрай раніцы, Расія!».
10.00, 17.25, 0.25 Серыял «Гонка за шчасцем».
10.45, 18.15, 1.10 Серыял «Жанчына без мінулага».
11.30 «Дакументальная камера».
12.10, 20.30, 3.45 Серыял «Бухта прапаўшых дайвераў».
13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.
13.20 Весткі—Масква.
13.35 Маст. фільм «У той краіне».
15.00 Мультфільмы.
15.15 «Смерці няма. Тайна акадэміка Бехцерава».
16.30 Весткі—Маскоўская вобласць.
16.45, 0.15, 6.40 Весткі—спорт.
16.55, 5.45 «БлокНОТ».
19.45, 1.55 Серыял «Мачаха».
21.20, 4.50 «Пятая студыя».
21.50, 5.20 «Рэвізор».
22.15 Весткі—Санкт-Пецярбург.
22.30 «Эпізоды». Андрэй Дразнін.
23.10, 4.30 «Весткі+».
23.25, 2.40 Навіны культуры.
23.45, 6.10 «Начны палёт».

НТВ

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.00, 20.50 Серыял «Ліцейны, 4».
9.50, 15.20 «Асарці».
10.20 «Адзін дзень. Новая версія».
10.45 «Барацьба за ўласнасць».
11.20 Серыял «Жыццё і смерць Лёнькі Панцялеева».
13.35 Камедыя «Хачу ў турму!»
15.30, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.25 Серыял «Плюс бясконцасць».
19.45 Серыял «Малады ваўкадаў».
22.30 Серыял «Марскія д'яблы-2».
23.35 «Да бар'ера!».

ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 18.50, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 1.00 Пятроўка, 38.
7.55, 13.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.00 Маст. фільм «Ёсць такі хлопец».
9.45 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Вячэрнія наведвальнікі».
10.45, 20.00 Серыял «Справа была ў Гаўрылаўцы-2».
11.40, 20.55 Серыял «Малады ваўкадаў».
12.35 «Засакрэчанае каханне». «Каханне пад кантролем».
13.50 Марш-кідок.
14.30, 3.25 Серыял «Закон Вольфа».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 «Фактар жыцця».
17.45 Серыял «Служба 21, або Думаць трэба пазітыўна».
18.55 «Доказы віны». «Рэальныя гісторыі». Жывёлы ІКС.
21.55 «Цёрты калач».
22.45 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.15 Група «Біліз Бэнд» у праграме «Толькі ноччу».
1.15 Маст. фільм.
4.25 Мультпарад.

EUROSPORT

9.30 Вось гэта дзіва!!!
10.00, 14.30 Снукер.
11.30, 17.30, 19.15, 21.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
16.30 Цімберспортс.
19.00 Футбол. Еўрагалы.
20.00 «Самыя дужыя людзі планеты».
23.00 Бокс. А. Абрахам (Германія) — Э. Айала (ЗША) у Германіі (Кіль).
0.45 Кікбоксінг.

23.10 ФІЛЬМ ДНЯ

«НЯЎЛОЎНЫ» (ФРАНЦЫЯ, 2005 г.)

Інтэрпол праследуе няўлоўнага махляра. Нядаўна ён зрабіў пластычную аперацыю, якая цалкам змяніла яго знешнасць. Цяпер адзіная нітачка — палюбоўніца.

Рэжысёр — Жэром Саль. **У ролях:** Іван Аталь, Сафі Марсо, Самі Фрэй, Даніэль Альбрыхскі.

НАВУКОВЫ МОСТ з Лацінскай Амерыкай

Беларусь і свет

У Мінску ў Беларускім нацыянальным тэхнічным універсітэце ўрачыста адкрылася аддзяленне беларуска-венесуэльскага цэнтра навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва. Дамоўленасць аб яго стварэнні была дасягнута ў час першай нацыянальнай выставы Беларусі ў сталіцы Венесуэлы напрыканцы мінулага года. У Каракасе яна прайшла пад назвай «Экспа Ферыя Беларусь-2007».

Дзяржкамітэт па навуцы і тэхналогіях і Міністэрства адукацыі Беларусі актыўна невыпадкова падтрымалі ідэю стварэння цэнтра. Бо яго галоўная мэта — усямернае садзейнічанне ў пашырэнні кантактаў і развіцці дзелавых сувязяў паміж навучальнымі ўстановамі абедзвюх краін, навуковымі арганізацыямі, інавацыйнымі і прамысловымі прадпрыемствамі. У планах цэнтра таксама дапамога ў фарміраванні эфектыўнага механізма ўзаемадзеяння пры рэалізацыі сумесных праектаў, прасоўванні сучасных тэхналогій на рынкі Венесуэлы, Беларусі і трэціх краін, у прыватнасці, Лацінскай Амерыкі. Такім чынам, дзейнасць цэнтра ахопіць перспектыўныя накірункі беларуска-венесуэльскага супрацоўніцтва ў навукова-тэхнічнай сферы. Цэнтр будзе кіравацца таксама рашэннямі міжурадавай беларуска-венесуэльскай камісіі па супрацоўніцтве ў галіне навукі і тэхналогій. Так, камісія вызначыла васемнаццаць перспектыўных сумесных праектаў па наступных накірунках: біятэхналогія, генетыка, нафтаперапрацоўка, хімія і інш.

У Мінску беларускае аддзяленне цэнтра будзе працаваць у БНТУ на базе навукова-тэхналагічнага парка «Металіт», а венесуэльскае ў Каракасе пры нацыянальным эксперыментальным універсітэце імя Сімона Радрыгеса. Цэнтр мяркуе аказваць розныя паслугі, у тым ліку інфармацыйныя, калі трэба паспрыяе і ў правядзенні маркетынгавых даследаванняў, арганізуе кваліфікаваныя кансультацыі па шырокаму спектру пытанняў, дапаможа ў распрацоўцы сумесных праектаў, бізнэс-планаў і г.д.

На цырымонію адкрыцця цэнтра сабралася шмат вядомых у нашай краіне і за яе межамі навукоўцаў. Вылучалася група рэктараў вядучых ВНУ сталіцы. У Мінск прыбыла прадстаўнічая дэлегацыя з Венесуэлы на чале з прадстаўніком урада краіны рэктарам універсітэта імя Сімона Радрыгеса прафесарам Мануэлем Антоніо Марынья Мюлерам. Ён у сваім вітальным слове адзначыў, што яго ўніверсітэт падтрымлівае сувязі са шматлікімі ВНУ свету. Але адносіны з беларускімі калегамі, падпісанне адпаведнага дагавора з БНТУ, на думку рэктара, мае асаблівае значэнне для ўніверсітэта з Каракаса.

Плённай сумеснай працы пажадаў цэнтру Часова паверыны ў справах Венесуэлы ў Беларусі Амерыко Дзіяс Нуньё. Паводле яго слоў, дзейнасць цэнтра абяцае быць вельмі карыснай для яго краіны. У сваю чаргу Венесуэла гатовая падтрымаць прамысловую экспансію Беларусі ўвогуле на лацінаамерыканскі кантынент.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

БЕЛАРУСКІЯ ПРЫВАТНЫЯ ГЕРБЫ

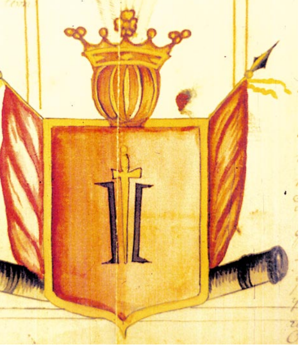

Халява

У чырвоным полі два клямары чорныя цвікамі да краёў, паміж імі срэбны меч лязом уніз.

Гербам ХАЛЯВА карысталіся:

Арцішэўскі, Бабецкі, Вялёнга, Дабрасельскі, Каменскі, Карынскі, Клячкоўскі, Марачынскі, Марачэўскі, Мачульскі, Навакоўскі, Папроцкі, Паўлікоўскі, Пушка, Пяршкевіч, Савіцкі, Сакалоўскі, Скарбек, Умінскі, Халявінскі, Хлюдзінскі, Худзінскі, Цярлецкі.

Цяля

У чырвоным полі на зялёнай мураве срэбны бык, направа абернуты.

Гербам ЦЯЛЯ карысталіся:

Баркоўскі, Бычынскі, Бялінскі, Вілямоўскі, Властоўскі, Гутоўскі, Дабрынецкі, Жардзецкі, Жылінскі, Заленскі, Залескі, Зялінскі, Кайша, Камароўскі, Карыцкі, Касоўскі, Маліноўскі, Мацяёўскі, Панятоўскі, Пілецкі, Шадурскі.

Рубрыку вядзе Уладзімір КРУКОЎСКІ.

Вясна. Уцекачы-школьнікі ажывіліся

Аб тым, што Вольга М., дзесяцікласніца Гомельскай школы-інтэрната для сірот, 14 сакавіка некуды знікла, адміністрацыя навучальнай установы ў абласное УУС да пэўнага часу не паведамляла. Па той прычыне, што спадзявалася знайсці яе сваімі сіламі: 16-гадовая дзяўчына, якая тры з паловай гады знаходзілася ў прыёмнай сям'і (яна ад яе адмовілася з-за паводзінаў Вольгі), у інтэрнаце з'явілася сёлета ў студзені і ўжо аднойчы збягала адтуль. Значыць, знойдуць і цяпер, або вернецца сама.

Надзя КНЫШ.

Не знайшлася. Не вярнулася. А праз два дні зніклі і яе сяброўкі-дзесяцікласніцы Надзя Кныш і Аня Хатылёва, пасля чаго ў справу ўключылася міліцыя. Першы намеснік начальніка РАУС адміністрацыі Навабеліцкага раёна Гомеля Міхаіл Грышанкоў расказаў нам, што на дзесятыя суткі толькі ўдалося міліцыі выйсці на след Вольгі, якая была затрымана на дыскатэцы ў Палацы культуры «Гомсельмаша». Дзе знаходзяцца Надзя Кныш і Аня Хатылёва, яна не ведае.

Сустрэўся я і з дырэктарам школы Міхаілам Савоставым, які паведаміў, што ў школе праводзіцца вялікая выхаваўчая работа, што яна па выніках мінулага навучальнага года ў розных конкурсах і аглядах займае трэцяе месца і што сярод яе навучэнцаў маецца так званая група рызыкі, з якой трэба працаваць і працаваць. Тая ж Вольга М. заявіла, што яна ўсё роўна ўцячэ з інтэрната. Як з ёй быць далей? А Міхаіл Грышанкоў дапоўніў, што з пачатку гэтага года ў школе было зафіксавана ўжо сем выпадкаў уцёкаў. Дарэчы, на некалькі дзён знікалі ў пачатку гэтага месяца і два вучні Калінкавіцкай школы-інтэрната, якія вярнуліся назад.

Аня ХАТЫЛЁВА.

Міліцыя просіць усіх, хто ведае, дзе могуць знаходзіцца Надзя Кныш і Аня Хатылёва, паведаміць па тэлефонах: 102 або 8 0232 36 32 49 і 8 0232 36 43 47.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

БЕЛАРУСБАНК 1922-2007 85 ЛЕТ

Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк»,

расположенное по адресу: 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32,

СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 18 АПРЕЛЯ 2008 ГОДА ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.

Акционеры ОАО «АСБ Беларусбанк» могут ознакомиться с информацией по вопросам повестки дня и заполнить бюллетень для заочного голосования (до 16 апреля), а также с решениями, принятыми внеочередным Общим собранием акционеров банка (после 18 апреля) по адресу: г. Минск, ул. Мясникова, 32, комн. 704(в), а также в филиалах — областных (Минском) управлениях, филиалах банка.

Дата окончания приема бюллетеней — 16 апреля 2008 года.

Телефоны для справок: (8 017) 218 84 38, 218 84 04.

УНП 100325912.

Royal

Результаты проведения рекламной игры «Розыгрыш автомобиля»

В период **с 11 января 2008 года по 04 апреля 2008 года** (включительно) в казино «Royal» по адресу: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, пр-т Независимости, 11, корп.1 проводилась рекламная игра «Розыгрыш автомобиля».

Игра проводилась в составе комиссии рекламной игры «Розыгрыш автомобиля»:

- Курленя Алексей Иванович (Место работы — ООО «Дакарай», должность — начальник смены).

Члены комиссии:

- Чеславская Ольга Геннадьевна (Место работы — ООО «Дакарай», должность — заместитель начальника смены);

- Яцук Александр Владимирович (Место работы — ООО «Дакарай», должность — заместитель начальника смены).

В результате проведения розыгрыша призовой фонд, который составлял легковой автомобиль «Мерседес-Бенц» Е 200 К кузов W 211, был разыгран.

Победителем рекламной игры, согласно протокола проведения розыгрыша, признан Тер-Минасов Никита Юрьевич.

С момента получения приза, а также любого иного дохода в рамках Игры, вышеназванный Участник несет ответственность за уплату всех применимых налогов, установленных действующим законодательством Республики Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации правил проведения рекламной игры № 921 от 22.12.2007 года с изменениями состава комиссии от 16.01.2008 года. УНП 190617507

ЗАО «Дельта Банк»

220036, г. Минск, ул. Розы Люксембург, 95. Тел. 256-19-08

www.deltabank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2008 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2007 г.	2006 г.
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101	1	0	20,7
3	Средства в Национальном банке	1102	2	90,3	9,5
4	Ценные бумаги:	1103		0	0
	для торговли	11031	3	0	0
	удерживаемые до погашения	11032	3.1	0	0
	в наличии для продажи	11033	3.2	0	0
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4	15326,4	575,1
6	Кредиты клиентам	1106	5	171,7	140,2
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	6	0	0
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	7	985,0	363,7
9	Прочие активы	1109	8	1165,4	250,9
10	ИТОГО активы	110		17738,8	1360,1
11	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
12	Средства Национального банка	1202	9	0	0
13	Кредиты и другие средства банков	1205	10	0	0
14	Средства клиентов	1206	11	529,5	312,5
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		0	0
16	Прочие обязательства	1209	12	760,8	94,7
17	ВСЕГО обязательства	120		1290,3	407,2
18	**КАПИТАЛ**				
19	Уставный фонд	1211	13	16000,0	760,2
20	Эмиссионный доход	1212		0	0
21	Резервный фонд	1213		120,0	699,7
22	Накопленная прибыль	1214	14	167,7	-642,8
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	160,8	135,8
24	ВСЕГО капитал	121		16448,5	952,9
25	ИТОГО обязательства и капитал	12		17738,8	1360,1
26	**ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ**				
27	Требования	1301	16	2,6	2713,6
28	Обязательства	1302	17	0	0

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 января 2008 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2007 г.	2006 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		469,5	505,1
2	Процентные расходы	2012		3,8	367,6
3	Чистые процентные доходы	201	18	465,7	137,5
4	Комиссионые доходы	2021		12,9	17,3
5	Комиссионные расходы	2022		12,6	10,1
6	Чистые комиссионные доходы	202	19	0,3	7,2
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	20	844,3	28,1
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	21	72,0	-2,7
9	Доход в форме дивидендов	205		0,0	0,0
10	Чистые отчисления в резервы	206	22	-148,9	585,3
11	Прочие доходы	207	23	792,6	85,6
12	Операционные расходы	208	24	1845,6	675,8
13	Прочие расходы	209	25	60,1	44,3
14	Налог на прибыль	210		187,2	0,0
15	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		230,9	-1049,7

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2007 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статей капитала / Наименование показателей	Символ	Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонд переоценки статей баланса	Всего капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	**Раздел I. За год, предшествующий отчетному**							
2	Остаток на 1 января 2006 г.	3011	760,2	—	124,3	406,9	655,8	1 947,2
3	Изменения статей капитала	3012	—	—	575,4	- 1 049,7	- 520,0	- 994,3
	В том числе:							
3.1	прибыль (убыток со знаком «минус»)	30121	x	x	x	- 1 049,7	x	- 1 049,7
3.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	—	x	—	—	x	—
3.3	операции с учредителями (участниками):	30123	—	—	x	—	x	—
3.3.1	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	—	—	x	x	x	—
3.3.2	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	—	x	—
3.3.3	операции с собственными выкупленными акциями	301233	—	x	x	x	x	—
3.4	проведение переоценки статей баланса	30124	x	x	x	x	55,4	55,4
3.5	перераспределение между статьями капитала	30125	—	—	575,4	—	- 575,4	—
3.6	прочие изменения	30126	—	—	—	—	—	—
4	Остаток на 1 января 2007 г.	3013	760,2	—	699,7	- 642,8	135,8	952,9
5	**Раздел II. За отчетный год**							
6	Остаток на 1 января 2007 г.	3011	760,2	—	699,7	- 642,8	135,8	952,9
7	Изменения статей капитала	3012	15 239,8	—	- 579,7	810,5	25,0	15 495,6
	В том числе:							
7.1	прибыль (убыток со знаком «минус»)	30121	x	x	x	230,9	x	230,9
7.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122		x			x	—
7.3	операции с учредителями (участниками):	30123	15 239,8	—	x	—	x	15 239,8
7.3.1	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	16 000,0	—	x	x	x	16 000,0
7.3.2	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	—	x	—
7.3.3	операции с собственными выкупленными акциями	301233	- 760,2	x	x	x	x	- 760,2
7.4	проведение переоценки статей баланса	30124	x	x	x	x	25,0	25,0
7.5	перераспределение между статьями капитала	30125			- 579,7	579,7		—
7.6	прочие изменения	30126				- 0,1		- 0,1
8	Остаток на 1 января 2008 г.	3013	16 000,0	—	120,0	167,7	160,8	16 448,5

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ на 1 января 2008 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2007 год	2006 год
1	2	3	4	5	6
1	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
2	Полученные процентные доходы	7010		426,2	480,4
3	Уплаченные процентные расходы	7011		-3,8	-361,3
4	Полученные комиссионные доходы	7012		12,8	17,3
5	Уплаченные комиссионные расходы	7013		-12,1	-8,7
6	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	7014		844,3	28,0
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	7015		72,0	-2,7
8	Доход в форме дивидендов	7016		0	0
9	Прочие полученные доходы	7017		197,6	37,2
10	Прочие уплаченные расходы	7018		-1663,9	-596,9
11	Уплаченный налог на прибыль	7019		-47,4	0
12	Итого денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и обязательствах	701		**-174,3**	**-406,7**
13	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	7020		-30,0	0
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах	7021		0	0
15	Чистое снижение (прирост) кредитов и других денежных средств в банках	7022		-13270,0	9818,3
16	Чистое снижение (прирост) кредитов, выданных клиентам	7023		898,9	2051,4
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	7025		-287,6	11,5
18	Итого потоки денежных средств от изменения операционных активов	702		**-12688,7**	**11881,2**
19	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	7030		0	0
20	Чистый прирост (снижение) кредитов и других средств банков	7032		0	-12208,5
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	7033		216,9	268,9
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	7034		0	-340
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	7035		-536,4	-47325,8
24	Итого потоки денежных средств от изменения операционных обязательств	703		**-319,5**	**-59605,4**
25	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		**-13182,5**	**-48130,9**
26	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
27	Приобретение основных средств, нематериальных и других долгосрочных активов	7110		-911,3	18,8
28	Реализация основных средств, нематериальных и других долгосрочных активов	7111		-1,5	6,4
29	Приобретение долгосрочных финансовых вложений	7112		0	0
30	Реализация долгосрочных финансовых вложений	7113		0	0
31	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		**-912,8**	**25,2**
32	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
33	Эмиссия акций	7211		15200,0	200,0
34	Выкуп собственных акций	7212		-658,1	0
35	Продажа ранее выкупленных собственных акций	7213		698,0	0
36	Выплата дивидендов	7214		0	0
37	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		**15239,9**	**200,0**
38	Влияние изменений официального курса на денежные средства и их эквиваленты	73		362,3	473,5
39	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		**1506,9**	**-47432,2**
40	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	1	**X**	**47657,5**
41	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	1	**1732,2**	**X**

Руководитель **И.С. Партнова**

Главный бухгалтер **С.И. Миркевич**

Дата подписания 19 марта 2008 г.

Общество с дополнительной ответственностью «ВЛАДАУДИТ»

№ 190147255 государственной регистрации от 21.09.2000 г.

лицензии: Министерства финансов Республики Беларусь № 02200/0416618, срок действия 16.02.04—15.02.09

Национального банка Республики Беларусь № 8, срок действия 14.11.05—13.11.10

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по бухгалтерской (финансовой) отчетности

г. Минск *25 марта 2008 г.*

Акционерам ЗАО «Дельта Банк»

Мы провели аудит прилагаемой бухгалтерской (финансовой) отчетности закрытого акционерного общества «Дельта Банк» (220036, г. Минск, ул. Розы Люксембург, 95, зарегистрировано решением Национального банка Республики Беларусь от 25 января 2001 г. № 15, УНП 807000015) за период с 1 января по 31 декабря 2007 г. включительно.

Бухгалтерская (финансовая) отчетность закрытого акционерного общества «Дельта Банк» состоит из: бухгалтерского баланса; отчета о прибыли и убытках; отчета об изменении капитала; отчета о движении денежных средств; примечания, включая краткое описание существенных элементов учетной политики и прочих пояснений.

Ответственность за подготовку и представление названной бухгалтерской (финансовой) отчетности несет руководство закрытого акционерного общества «Дельта Банк».

Наша обязанность заключается в том, чтобы на основе проведенного аудита выразить мнение о достоверности данной отчетности во всех существенных отношениях и соответствии порядка ведения бухгалтерского учета законодательству Республики Беларусь.

Мы провели аудит в соответствии с Законом Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности», «Правилами лицензирования и осуществления аудиторской деятельности в банковской системе Республики Беларусь, утвержденными Национальным банком Республики Беларусь, правилами, утвержденными Министерством финансов Республики Беларусь, правилами, утвержденными аудиторской организацией, Банковским кодексом Республики Беларусь, нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь.

Аудит планировался и проводился с целью получения достаточной уверенности в том, что бухгалтерская (финансовая) отчетность не содержит существенных искажений.

Аудит включал проверку на выборочной основе предъявленных первичных и отчетных документов, подтверждающих данные, включенные в годовую бухгалтерскую отчетность, порядка подготовки бухгалтерской (финансовой) отчетности; определение и анализ существенных оценочных значений, применяемых банком; оценку соответствия применяемой системы учета требованиям Инструкции по ведению бухгалтерского учета в банках, расположенных на территории Республики Беларусь, утвержденной Национальным банком Республики Беларусь; оценку финансового состояния и рисков банка, соблюдения требований по безопасному функционированию банка, организации системы внутреннего контроля; анализ правомерности проводимых банковских операций и достоверности расчетов с бюджетом и внебюджетными фондами.

Результаты проведенных аудиторских процедур показали, что проверенные нами проводимые банком операции в течение 2007 года осуществлялись в соответствии с Уставом, лицензиями, выданными Национальным банком Республики Беларусь, а также законодательством, регулирующим банковскую деятельность.

Мы полагаем, что проведенный аудит дает достаточные основания для выражения аудиторского мнения о достоверности во всех существенных отношениях прилагаемой бухгалтерской (финансовой) отчетности закрытого акционерного общества «Дельта Банк».

По нашему мнению, прилагаемая годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность соответствует требованиям законодательства Республики Беларусь. Достоверность данных, включенных в формы годового бухгалтерского отчета закрытого акционерного общества «Дельта Банк» по состоянию на 1 января 2008 г. подтверждена во всех существенных аспектах.

Директор **В.Д. Михаленя**

Руководитель группы аудиторов **Ю.И. Степкин**

№ 1-4/2

Лицензия НБ РБ на осуществление банковской деятельности № 27 от 01.09.2007 г. УНП 807000015

«Белпошта» падтрымала бежанцаў. Маральна

Нядаўна былі падведзены вынікі конкурсу творчых работ «Бежанцы: Беларусь — другі дом». Конкурс праводзіўся па ініцыятыве прадстаўніцтва Упраўлення Вярхоўнага камісара па бежанцах (УВКБ) ААН у Мінску. Мэта конкурсу — шырокае інфармаванне грамадскасці аб праблемах бежанцаў і фарміраванні талерантных адносінаў да іх. У конкурсе ўдзельнічалі прафесійныя дызайнеры, фотамастакі, студэнты і навучэнцы сярэдніх спецыяльных мастацкіх устаноў. Ідэя конкурсу была станоўча ўспрынята ў калектыве «Белпошта». Больш за тое, там па прапанове прадстаўніцтва УВКБ вырашылі маральна падтрымаць бежанцаў, якія па волі лёсу трапілі на тэрыторыю нашай краіны. З гэтай нагоды «Белпошта» бясплатна выпусціла 20 тысяч канвертаў з выявай малюнка пераможцы конкурсу. Усе гэтыя канверты былі распаўсюджаныя па паштовых аддзяленнях абласных і раённых гарадоў Беларусі.

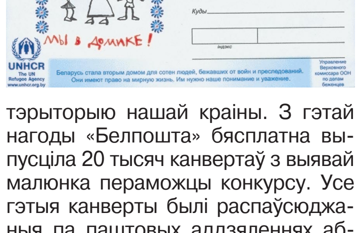

Леанід ТУГАРЫН.

Прэс-служба Белтэлерадыёкампаніі інфармуе аб правядзенні прафілактычных работ

У сувязі з правядзеннем прафілактычных работ у красавіку з 9.00 да 15.00 не будуць трансляваца:

— праграмы Першага канала:

15 красавіка — на частцы тэрыторыі Гомельскай вобласці, у Гродне і прылеглых раёнах;
16 красавіка — у Драгічынскім раёне, Шаркоўшчынскім раёне, Мазырскім раёне, Мінску і Мінскай вобласці;
17 красавіка — у Пінску і прылеглых раёнах, у Мсціслаўскім раёне;
22 красавіка — у Гомелі і прылеглых раёнах;
23 красавіка — у Столінскім раёне;
24 красавіка — у Брэсце і прылеглых раёнах;
29 красавіка — у Жлобінскім раёне;

— праграмы тэлеканала «ЛАД»:

15 красавіка — на тэрыторыі Гомельскай вобласці, у Гродне і прылеглых раёнах;
16 красавіка — у Драгічынскім раёне, Шаркоўшчынскім раёне, Мазырскім раёне, на тэрыторыі Мінскай вобласці, Касцюковіцкага раёна;
17 красавіка — у Пінску і прылеглых раёнах, у н/п Любча, Мсціслаўскім раёне;
22 красавіка — у Гомелі і Гомельскім раёне;
23 красавіка — у Столінскім раёне;
24 красавіка — у Брэсце і прылеглых раёнах,
29 красавіка — у Жлобіне і прылеглых раёнах;

— праграмы тэлеканала «НТБ-Беларусь»:

15 красавіка — у Баранавіцкім раёне, Гродне і прылеглых раёнах;
16 красавіка — у Шаркоўшчынскім раёне, Мазырскім раёне, на тэрыторыі Мінскага і прылеглых раёнаў, Касцюковіцкага раёна;
17 красавіка — у Пінску і прылеглых раёнах, у н/п Любча;
22 красавіка — у Гомелі і прылеглых раёнах;
24 красавіка — у Брэсце і прылеглых раёнах.

Рыбны дзень — абавязковы

36,6°

«Хацелася б больш падрабязна даведацца аб рэжыме харчавання пры праявах астэапарозу.

Г. Ісаева, *Пінск».*

Сапраўды, важную ролю пры астэапарозе адыгрывае харчаванне, у якім павінна быць шмат кальцыю, — гаворыць загадчыца кабінета астэадэнсітаметрыі Рэспубліканскага цэнтра медыцынскай рэабілітацыі і бальнеалячэння Наталля Васільева.

Вось спосабы, якія дапамогуць павялічыць ужыванне кальцыю:

- Піце малако падчас кожнага прыёму ежы.
- Днём ці позна вечарам з'ешце ёгурт.
- Піце сокі з садавіны з павышаным утрыманнем кальцыю.
- Замарожвайце малако ці ёгурт і ўжывайце замест марожанага.
- У салаты з садавіны і агародніны дабаўляйце тварог.
- Дабаўляйце сухое малако ў хатнюю выпечку.
- Гатуйце кашу на малацэ.
- Вельмі карысны «кальцыевы» сняданак. Пачніце раніцу з такога сняданку: змяшайце кубак халоднага малака паніжанай тлустасці і паўкубка нятлустага ёгурту, пакрышыце туды адзін банан і дабаўце сталовую лыжку мёду.
- Аддавайце перавагу рыбе.
- Ешце маладую бульбу, фасолю і соевыя бабы — яны ўтрымліваюць раслінныя эстрагены (што часткова кампенсуе страту гэтых гармонаў пры менапаўзе).
- Меню абавязкова павінна ўключаць таксама садавіну і гародніну (а вось мяса і іншыя бялковыя прадукты, молатае зерне і крухмал садзейнічаюць вывядзенню кальцыю).
- Фізічнымі практыкаваннямі неабходна займацца не менш як 20 хвілін у дзень. Бег ці хуткая хада ўмацоўваюць вашы косці.

Вольга ШАЎКО.

ПЯТНІЦА, 18 КРАСАВІКА

БТ

5.30, 15.40 Серыял «Фаворскі».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 19.35 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.15 Навіны.
7.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам.
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.55 Серыял «Бухта страху».
10.00 Серыял «Родныя людзі».
11.00, 17.50 Серыял «Сэрцу не загадаеш».
12.10 Камедыя «Сем нянек».
13.40 «Нябачны фронт».
13.55 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 ЕўраФэст. Дзень за днём.
16.40 «Жыццё як жыццё». «Нам з цудам ніхто не патрэбен».
21.00 Панарама.
21.45, 1.45 Серыял «Лічбы».
22.45 Фігуры.
23.25 Дзень спорту.
23.35 Баявік «Даміно».

ОНТ

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 0.20, 3.00 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Серыял «Тацянін дзень».
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 0.35, 3.20 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Рабяты з нашага горада».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
14.10 «Гадзіла».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.05 Серыял «Дачка садоўніка».
16.15 Серыял «Агонь кахання».
17.10 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.
18.20 «Дакументальны дэтэктыў». «Пасылка з сакратам».
18.55 «Поле цудаў».
20.00 Час.
21.05 Маст. фільм «Кабельшчык».
22.55 «Наша Belarussia».
23.30 «Сярэбраны грамафон».
0.40 Драма «Далорэс Клэйборн».
3.25 Фільм жахаў. «Сын Дракулы».
4.45 Баявік «Пад прыкрыццём».
6.30 «Дзеля смеху».

ЛАД

6.45, 14.15 Мультсерыял «Цімон і Пумба».
7.10 «Ранішняя падзарадка».
8.10, 16.00 «Смачна з Барысам Бурдой».
8.45 Серыял «Каралі гульні».
9.50 У гэты дзень.
9.55, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.40 ПРАсоўванне+.
11.10, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
12.10 Серыял «Непрыгожая Бэці».
12.55 Добрыя навіны.
13.25 Сезон у дачы.
13.55 Анекдот. LAD.
14.40 «А што ты ўмееш?» Мультфільм.
14.50 Пазакласная гадзіна.
15.05 Клуб былых жонак.
18.35 Навіны культуры.
18.50 Усё аб бяспецы.
19.25 Цудоўная сямёрка.
20.20 «Страсць і ўлада». «След змяі на камяні».
21.10 «Прыстанак душы». Храм у гонар Нараджэння Багародзіцы.
21.35 Хакей. НХЛ. Плей-оф. Агляд тыдня.
22.20 Шок-О-ЛАД.
23.20 Казанова.
23.50 Камедыя «Без праблем».

СТВ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».
8.30, 16.50 Серыял «Афрамасквіч».
9.00 Серыял «Салдаты 14».
10.00 «Новыя падарожжы дылетанта».
10.40 «Аўтапанарама».
11.00, 15.30 «Крутыя рабяты». Дзённік.
11.10 Серыял «Рэбека».
12.00, 18.25 Серыял «Танга ўтраіх».
12.50 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
13.00 «Асабісты інтарэс».
13.50 «Відавочца прадстаўляе: самае шакіруючае».
14.40 Мультсерыял «Гаргуллі».
15.00 Серыял «Элен і сябры».
15.40 «Я — вандроўнік».
16.00 «Ёсць кантакт».
17.30 «Званая вячэра».
20.05 «СТБ-спорт».
20.25 «Добры вечар, малы».
20.30 Камедыя «Жамчужына Ніла».
22.55 «СТБ-спорт».
23.00 Канцэрт Ганны Шаркуновай «Сэрца прыгажуні».
0.10 «Відзьма-нявідзьма».
0.50 Трылер «Адзін у цемры».
2.20 «Па поўнай праграме».

МІР

5.00, 6.15, 7.00, 1.00 Садружнасць live.
5.30, 14.30 Серыял «ОБЖ».
6.00, 9.00, 12.00, 15.00, 21.00 Навіны Садружнасці.
6.45 Камерцыйная праграма.
7.30 «Даведнік».
8.00 Серыял «Прынцэса і жабрак».
9.15 «Спрэчная тэрыторыя».
10.15 «Арт-рэвалюцыя».
10.30 Серыял «Дзікі месяц».
11.30 Дак. серыял «Вяселлі на мільён долараў».
12.15 «Студыя 60х90».
12.25, 22.25 Маст. фільм «Мецічара — звер марскі».
14.15 «Вучым англійскую».
15.25, 0.15 Дак. серыял «Эліта грамадства».
16.25, 1.30 «Чарадзейная планета Франца Харары».
17.25, 2.30 «Лепшае з Джэнтльмен-шоў».
18.00 «Дзелавы тыдзень».
18.25 «Без палітыкі».
18.45 Канцэрт.
19.45 «Цік-так».
20.00 «Слава за хвіліну».
21.25 Серыял «Лабірынт».

8 канал

7.00, 10.50, 12.30, 19.35 «Навіны кіно».
7.10, 10.55, 23.35 «Метэапрагноз».
7.15 Маст. фільм «Зімовы вечар у Гаграх».
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30 «К-відэа» для дзяцей.
9.50 Дак. серыял «Стратэгія Перамогі».
11.00 Маст. фільм «Проста разам».
12.40 «Дзённы тэлечат».
16.30 Мультпарад.
16.40 «Фантастыка і прыгоды».
18.15, 23.10 «К-гульні».
18.20 Серыял «Справядлівая справа».
19.10 «Хіт-парад тэлечата».
19.45, 21.20 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.50 Серыял «Расследуюць прафесіяналы».
20.45 «Вечарніца».
21.05 «Зялёны дом».
21.25 «Героі коміксаў на экране».
23.15 Серыял «Духі продкаў».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.00 «Мой сярэбраны шар. Аляксей Каплер».
9.50 Серыял «Дзве сястры».
10.45 Весткі. Дзяжурная часць.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.25, 14.20, 19.25 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.45 Серыял «Целаахоўнік».
12.35 «У Гарадку».
12.55 Серыял «Чужыя тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Рамэо і Джульета».
17.30 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.50 Серыял «Жанчына без мінулага».
19.50 «Смяяцца дазваляецца».
20.50 Добрай ночы, малыя!
21.00 Маст. фільм «Сітуацыя 202. Асаблівы перыяд».
23.10 Драма «Пінжак».

РТР Планета

7.00 «Добрай раніцы, Расія!»
10.00, 17.25, 0.25 Серыял «Гонка за шчасцем».
10.45, 18.15, 1.10 Серыял «Жанчына без мінулага».
11.30 «Эпізоды». Андрэй Дразнін.
12.10 Серыял «Бухта прапаўшых дайвераў».
13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.
13.20 Весткі—Масква.
13.35, 5.20 Маст. фільм «Шоў для адзінокага мужчыны».
15.15, 1.55 «Мой сярэбраны шар. Мікалай Рыбнікаў».
16.30 Весткі—Паўночны Каўказ.
16.45, 0.10, 6.40 Весткі—спорт.
16.55 «Пятае вымярэнне».
19.50, 3.40 «Юрмала».
23.40 «Вакол смеху. Нон-стоп».
2.40 Навіны культуры.

НТВ

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.00 Серыял «Ліцейны, 4».
9.50, 15.15 «Асарці».
10.20 «Перамоўшчыкі смерць».
10.50 «Авіятары».
11.20 Серыял «Жыццё і смерць Лёнькі Панцялеева».
13.35 Камедыя «Волга-Волга».
15.30 «Агляд. Выратавальнікі».
16.25 Серыял «Плюс бясконцасць».
18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.45 «Следства вялі...»
20.50 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».
21.15 Баявік «Дзікая рэкіроўка».
23.25 Маст. фільм «Глыбока замарожаны».

ТВ Цэнтр

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 18.50, 19.30 Падзеі.
7.45, 10.15, 1.25 Пятроўка, 38.
7.55, 13.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Мары збываюцца».
10.00 «Рэпарцёр».
10.50 Серыял «Справа была ў Гаўрылаўцы-2».
11.45 Серыял «Малады ваўкадаў».
12.40 «Доказы віны». «Забойца панявалі».
14.30 Серыял «Закон Вольфа».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Нашы любімыя жывёлы.
17.45 Серыял «Служба 21, або Думаць трэба пазітыўна».
18.55 «У цэнтры ўвагі».
20.00 Дэтэктыў «Золата партыі».
21.50 «Народ хоча ведаць». Ток-шоў.
22.55 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.25 Маст. фільм.
1.40 Маст. фільм.
3.35 Маст. фільм «Ранішнія цягнікі».

Eurosport

9.30, 14.30, 1.00 Снукер.
11.30, 17.30, 18.30, 19.15, 21.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
16.00, 2.15 Вось гэта дзіва!!!
16.30 Цімберспортс.
19.00, 2.00 Футбол. Еўрагалы.
20.00 «Самыя дужыя людзі планеты».
23.00 Рэстлінг.
0.30 Экстрэмальны спорт.

РОССИЯ 23.10 ФІЛЬМ ДНЯ

«ПІНЖАК» (ЗША, 2005 г.)

Ветэран вайны Джэк Старкс пасля ранення пакутуе ад правалаў памяці, але калі яго арыштоўваюць за двайное забойства, ён усё ж упэўнены — нічога не ўчыняў. Старкса змяшчаюць у псіхіятрычную клініку. Пад уздзеяннем прэпаратаў Джэк набывае дзіўную здольнасць — падарожнічаць у будучыню, і аднойчы апынаецца на сваёй магіле.

Рэжысёр — Джон Мейберы. **У ролях:** Эдрыен Броўдзі, Кіра Найтлі, Крыс Крыстаферсан.

СУБОТА, 19 КРАСАВІКА

БТ

6.25 Дак. серыял «Гісторыі Міжземнамор'я».
6.55 Брытва Акама.
7.25 Існасць.
7.50 «Добрай раніцы, Беларусь!»
9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Навіны.
9.05 Здароўе.
9.40 Серыял «Давай пажэнімся».
10.15 Шпількі.
10.50 Тайны смак.
11.25 Ранішняя хваля.
12.15 Камедыя «Трактарысты».
14.00 «Дарога ў неба». Відэафільм АТН.
14.25 Мужчынскі характар.
15.10 Навіны рэгіёна.
15.35 Мужыкі.
16.05 «Летапіс часоў».
16.50 Вакол планеты.
17.35 Зона Х.
18.20 «Ваша лато».
19.20 «Шлягеры на ўсе часы».
21.00 Панарама.
21.45 Трагікамедыя «Увахадзіце без стуку».
0.05 Канцэрт Шарля Азнавура.

ОНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30, 3.00 Нашы навіны.
9.05 Серыял «Сябры».
9.40 «Здароўе».
10.25 «Смак».
11.00 «Вясна Інтэрнэшнл». Дак. фільм.
11.30 Тэлесалон «Саюз».
12.00 «Асцярожна — яда!» Фільм 1-ы.
13.00 Маст. фільм «Біндзюжнік і кароль».
16.10, 21.00, 3.20 Навіны спорту.
16.15 «Новыя песні аб галоўным». Лепшае.
17.50 «У свеце людзей».
18.55 «Адзін супраць усіх».
20.00 Вялікая палітыка.
21.05 «VI Нацыянальны конкурс прыгажосці «Міс Беларусь-2008. Мінская вобласць».
22.35 Што? Дзе? Калі?
0.00 Трылер «Кроў і шакалад».
1.35 «638 спосабаў забіць Фідэля Кастра».
3.25 Драма «Доктар Жывага».
6.30 «Дзеля смеху».

ЛАД

7.45 Дак. серыял «Дзікае паляванне».
8.15 Серыял «Філ з будучыні».
9.00 Свая кампанія.
10.05 Урачэбныя тайны з доктарам А. Цярэшчанкам.
10.45 Сезон у дачы.
11.25 Школа рамонту.
12.30 Добрыя навіны.
13.05 «Касмапалітэн».
14.05 «Тэатр. Выбранае...» Артыст Аляксандр Суцкавер.
14.40 Камедыя «Татальнае сачэнне».
16.45 «Самыя-самыя». Тытулаваныя спартсмены.
16.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. Эвертан—Чэлсі.
18.55 «Спорт, спорт, спорт...» Мікалай Казека.
19.30 Меладрама «Лясун».
21.40 Анекдот. LAD.
22.00 Драма «Вялікі прыз».

СТВ

6.05 «Я — вандроўнік».
6.30 «Ваенная тайна».
7.20 Анфас.
7.35 «Прыгоды кенгуранят». Мультсерыял.
8.00 Серыял «Трое зверху-2».
9.00 «Наш дом».
9.25 «Вялікія мазгаломы».
10.25 «Прачніся і спявай».
11.00 «Мінск і мінчане».
11.30 Серыял «Турысты».
12.30 Драма «Процістаянне». 1-я серыя.
13.45 «Геркулес». Мультсерыял.
14.30 «Новыя падарожжы дылетанта».
15.00 «Народжаныя ў СССР».
15.45 «Відзьма-нявідзьма».
16.30, 19.30 «24 гадзіны».
16.40 «Фантастычныя гісторыі».
17.30 «Наша справа».
17.40 «Прыватныя гісторыі».
18.30 «Паспець усё».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Баявік «Асада».
22.20 «Крутыя рабяты». Дзённік.
22.50 «Нашы рэкорды».
23.45 Драма «Арарат».
1.50 «Бла-бла-шоў».
2.45 Маст. фільм «30 дзён ночы».

МІР

5.00, 12.15 Любімыя акцёры.
5.10, 12.25 Казка «Отракі ў сусвеце».
7.00 Камерцыйная праграма.
7.30 «Паэзія Арменіі».
7.45 Мультсерыял «Прыгоды маленькай рыбкі».
8.15 «У гасцях у Мінуткі».
8.30 Серыял «Знакаміты Джэт Джэксан».
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Навіны Садружнасці.
9.10 «Мар, дзейнічай, будзь!»
9.45 «Ведаем рускую».
10.40 «Вялікая будоўля».
11.10 «Тайны забытых перамог». «Зброя перамогі Т-34».
11.45 «Студыя 60х90. Падрабязна».
14.15 «Казахстан: народы і лёсы».
14.45 «Дзень пасла».
15.25 Дак. серыял «Гэтыя цудоўныя жывёлы».
16.25 «У нашу гавань заходзілі караблі...»
17.25 Серыял «Фердынанд Цудоўны».
18.25, 2.00 Маст. фільм «Каралева Балівуда».
20.30, 1.30 «Супраць мафіі».
21.25 Маст. фільм «Няўдачлівы лавелас».
0.30 Серыял «Горац-3».

8 канал

9.00, 15.50, 18.45, 21.00 «Навіны кіно».
9.05, 23.35 «Метэапрагноз».
9.10 «Адзінка ў кубе».
9.30, 14.15 Мультпарад.
9.55, 16.30 «К-гульні».
10.00, 16.35 «Хіт-парад тэлечата».
10.30 «Героі коміксаў на экране».
12.15 «Майстры кіно». Рэжысёр Жан-Люк Бонт.
16.00 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 «Зоркі на экране». Алена Салавей.
18.55, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.00 Камедыя «Жандар жэніцца».
20.45 «Вечарніца».
21.15 Драма «Чорная архідэя».
23.15 Серыял «Духі продкаў».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
8.00 «Ваенная праграма».
8.30 Мультсерыял «Огі і прусакі».
8.50 «Дыялогі пра жывёл».
9.20 Ранішняя пошта.
10.00 Сінемания.
10.30 Гарадок. Дайджэст.
11.00, 14.00, 19.00 Весткі.
11.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.20 «Суботнік».
12.00 «100 найвялікшых адкрыццяў». Дак. серыял.
13.00 «Вакол свету».
14.20 Маст. фільм «Вішнёвыя ночы».
16.15 «Ты — тое, што ты ясі».
17.15 «50 бландзінак. Інтэлектуальнае шоў».
18.30 «Рэвізор».
19.30 «Суботні вечар».
21.15 Маст. фільм «Жаночыя тайны».
23.30 Маст. фільм «Доўгія заручыны».

РТР Планета

7.00 «Добрай раніцы, Расія!»
8.25 Мультфільмы.
8.40 Маст. фільм «След у акіяне».
10.00, 13.00, 19.00 Весткі.
10.10 Весткі—Масква.
10.20 «Біблейскі сюжэт».
10.50, 1.20 Маст. фільм «Зімняя вішня». 5-я серыя.
11.40, 14.05 Мультфільмы.
12.05 «Хто ў доме гаспадар».
12.30 «Розначытанні».
13.15 Серыял «Свая каманда».
14.15 «За сямю пячацямі».
14.50 «Вакол свету».
15.35 «Камертон».
16.05 «Нацыянальны інтарэс».
16.50 «Цудоўная прастата». Аляксей Грыбаў.
17.35, 5.45 «Магія кіно».
18.15, 2.15 Серыял «Пуцёўка ў жыццё».
19.20, 3.20 «Культурная рэвалюцыя».
20.15, 4.15 «Суботні вечар».
21.50 «Знаёмы незнаёмец». Уладзімір Кандэлакі.
22.30, 6.25 «Шырокі фармат».
22.55 Маст. фільм «Люстэрка для героя».

НТВ

7.40 Мультфільмы.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 «Казкі Бажэнава».
8.45 «Агляд».
9.20 «Без рэцэпта».
10.20 «Галоўная дарога».
10.55 «Кулінарны паядынак».
11.55 «Кватэрнае пытанне».
12.35 «Асабліва небяспечны!»
14.05 Камедыя «Хлопцы з мётламі».
16.25 «Жаночы погляд». Тацяна Бурэ.
17.00 Серыял «Адвакат».
19.45 «Прафесія—рэпарцёр».
20.25 «Праграма Максімум».
21.30 «Рускія сенсацыі».
22.35 «Ты не паверыш!»
23.30 Баявік «Банда Келі».
1.30 «Дас іст фантасцішэ».
1.55 Рэальная палітыка.

ТВ Цэнтр

5.20 Маст. фільм «Ёсць такі хлопец».
7.00 АБВГДэйка.
7.30 Праваслаўная энцыклапедыя.
8.00 «Жывая прырода». «Кандор, каёт і каньён».
8.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
9.15 Фільм-казка «Тайна жалезнай дзверы».
10.30, 13.30, 16.30, 23.20 Падзеі.
10.45 Рэпарцёр.
11.05 Лінія абароны.
11.50 Уладзімір Якунін у праграме «Сто пытанняў даросламу».
12.40 Гарадскі сход.
13.50 «Хто вы, містэр Барак Абама?». Фільм Леаніда Млечына.
14.40 Маст. фільм «Груз без маркіроўкі».
16.45 Пятроўка, 38.
17.00 Ток-шоў «Народ хоча ведаць».
18.00 Серыял «Чыста англійскае забойства».
20.00 Пастскрыптум.
21.10 Маст. фільм.
23.35 Маст. фільм «Шатун».
1.50 Маст. фільм.
3.45 Серыял «Закон Вольфа».

Eurosport

9.30 Футбол. Еўрагалы.
9.45, 15.00, 16.30, 19.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
11.00, 18.00, 21.00 Снукер.
15.45 Мотагонкі. Гонка «24 гадзіны Ле Мана».
0.00 Тэніс. Турнір WTA.
1.00 Байцоўскі клуб.

ТВ РЕН 23.45 ФІЛЬМ ДНЯ

«АРАРАТ» (КАНАДА, 2002 г.)

Рафі вяртаецца з Турцыі ў Канаду з матэрыяламі для будучага фільма і ўласнай неразгаданай да канца тайнай. Угадаўшы ў ім сына мяркуемага арганізатара замаху на турэцкага дыпламата, Дэвід, супрацоўнік мытні, адпраўляе Рафі на агляд.

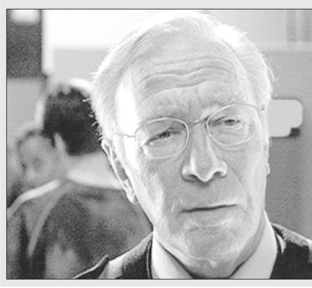

Рэжысёр — Атом Эгаян. **У ролях:** Шарль Азнавур, Брус Грынвуд, Крыстафер Пламер.

НЯДЗЕЛЯ, 20 КРАСАВІКА

БТ

6.05 Меладрама «Анёл кахання».
8.15 Альманах падарожжаў.
8.45 Слова Мітрапаліта Філарэта на свята Уваходу Гасподняга ў Іерусалім (Вербная нядзеля).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Арсенал.
9.35 Серыял «Давай пажэнімся».
10.10 Культурныя людзі.
10.45 Nota Bene.
11.10 У свеце матораў.
11.45 ЕўраФэст. Дзень за днём.
12.15 Камедыя «Каханне і галубы».
14.05 «Родныя людзі». «Пятнаццаць тысяч крокаў».
14.30 «Нябачны фронт».
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 КВЗ. Еўраліга.
17.15 «Як выйграць у Суперлато».
18.00 Суперлато.
18.55 Камедыя «Старая сяброўка».
21.00 Панарама тыдня.
22.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відавочна.
22.55 Вось дык шоў!
23.55 Меладрама «Недалёка ад рая».
1.30 Усе стыхіі.

ОНТ

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
9.05 Нядзельная пропаведзь.
9.20 Серыял «Сябры».
9.55 «Бесталковыя нататкі».
10.15, 5.05 Пакуль усе дома.
11.05 Фазэнда.
11.40 «Ранішняя пошта».
12.35 «Разумніцы і разумнікі».
13.15 «Страсці па насякомых». Дак. фільм.
13.45 Нядзельны «Ералаш».
14.20 «Кінаметры вайны». «Забыты сцэнарый чырвонай ракеты».
14.55 «Яшчэ пра вайну». Маст. фільм
16.15, 3.10 Навіны спорту.
16.20 «Міжнародная панарама».
16.40 «Уладзімір Зельдзін. Захаваны Дон Кіхот».
17.40 «КВЗ». Вышэйшая ліга.
20.00 Контуры.
21.05 «Дыханне планеты».
21.35 Маст. фільм «Старыя-палкоўнікі».
23.20 «Камедзі Клаб».
23.55 Маст. фільм «Плётка».
1.25 Камедыя «Калядныя канікулы».
3.15 Маст. фільм «Хронікі Хуаду: Ляза ружы».

ЛАД

7.40 Звон.
8.05 Мір вашаму дому.
8.15 Бухта капітанаў.
9.00 Наша пяцёрачка.
10.05 Несвоечасова.
10.45 Школа рамонту.
11.50 Клуб былых жонак.
12.55 «Лабірынты: вострага».
13.25 ПРАсоўванне+.
13.55 Слова пісьменніка.
14.10 Свята далёкай зоркі. Эраст Карповіч.
14.45 Дак. фільм «Колькі важыць слава?»
15.15 «Страсці па культуры». Ток-шоў.
16.00 Серыял «Дзве зоркі».
16.55 Футбол. Шахцёр (Салігорск) — Нёман (Гродна).
18.55 Камедыя «Амерыканскі дзядуля».
20.25 Тэлебарометр.
20.45 Правы чалавека.
21.00 Анекдот. LAD.
21.25 Камедыя «Крутая Джорджыя».
23.35 Трагікамедыя «Раз, два, тры — замры!»

СТВ

6.25 «Клуб «Белы папугай».
6.55 Фільм — дзецям «Прыгоды Пятрова і Васечкіна». 1-я серыя.
8.00 «Трое зверху-2». Серыял.
8.55 «Аўтапанарама».
9.25, 15.30 «Відавочца прадстаўляе».
10.20 «Вялікае снеданне».
11.00 «Добры дзень, доктар!»
11.30 «Турысты». Серыял.
12.35 Драма «Супрацьстаянне». 2-я серыя.
13.50 «Горад дзяцінства».
14.45 «Геркулес». Мультсерыял.
14.30 «Ecce homo».
15.00 «Культурнае жыццё».
16.30 «24 гадзіны».
16.50 «Рэтраманія».
17.50 «Далёкія сваякі».
18.10 «Чуткі. Скандалы. Сенсацыі. Расследаванні».
19.00 «Аўтапанарама».
19.30 «Тыдзень».
20.30 Драма «Ход каралевай».
22.40 «Спартыўны тыдзень».
23.10 «Чэмпіянат свету па ралі». Аргенціна.
0.10 «Па поўнай праграме».
0.45 «Мяне завуць Эрл». Серыял.
1.30 «Нашы рэкорды».

МІР

5.00, 12.15 «Любімыя акцёры».
5.10, 12.25 Камедыя «Яна Вас кахае».
7.00 Камерцыйная праграма.
7.30 «Суседзі».
7.45 Мультсерыял «Прыгоды маленькай рыбкі».
8.15 «Мільён пытанняў аб прыродзе».
8.30 Серыял «Славуты Джэт Джэксан».
9.00, 12.00, 15.00 «Навіны Садружнасці».
9.10 «Даведнік».
9.40 «Хіт-экспрэс».
10.40 «Без палітыкі».
11.15, 0.30 «Рандэву з зоркай».
11.45 «Студыя 60х90. Падрабязна».
14.15 «Каму на Русі жыць добра».
14.45 «Тэрыторыя KG».
15.25 Дак. серыял «Містычная Азія».
16.25 «У нашу гавань заходзілі караблі...»
17.25 Серыял «Фердынанд Цудоўны».
18.00, 2.00 Маст. фільм «Заяц над безданню».
20.00 «Разам».
20.55 Маст. фільм «Шарлота Грэй».
23.00 «Паўночнікі».
23.30 Серыял «Горац-3».

8 канал

9.00, 16.55 «К-гульні».
9.05, 23.35 «Метэапрагноз».
9.10 «Адшукваецца адпачынак».
9.30 «Мультпарад».
9.50, 20.55 «Навіны кіно».
10.00 «Мой любімы гадаванец».
10.15 Маст. фільм «Чорная архідэя».
12.30 Маст. фільм «Паніка ў Нью-Йорку».
14.35 «Жыццё, поўнае радасці».
15.05 «К-відэа для дзяцей».
15.20 Фільм для дзяцей.
17.00 «Куміры мінулага». Мэрылін Манро.
18.55, 20.40, 21.20 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.00 Маст. фільм «Пракляцце Мёртвага возера».
20.45 «Вечарніца».
21.05 «Зялёны дом».
21.25 Камедыя «За бортам».

РОССИЯ

7.00, 11.00, 14.00 Весткі.
7.10 Дэтэктыў «Візіт да Мінатаўра». 4-я серыя.
8.30 «Огі і прусакі». Мультсерыял.
9.00 «Студыя «Здароўе».
9.35 «Смехапанарама».
10.05 «Сто да аднаго».
11.15 «Сам сабе рэжысёр».
12.10 «Стражавітыя адзіноты».
12.35 «Падарожжы натуралістаў».
13.25 «Формула ўлады».
14.20 Меладрама «Маскоўскае каханне».
16.05 Весткі. Дзяжурная часць.
16.30 «Сумленны дэтэктыў».
17.05 «Танцы з Зоркамі». Сезон-2008.
19.00 Весткі тыдня.
20.00 «Спецыяльны карэспандэнт».
20.35 Баявік «Наёмнік».
22.25 Маст. фільм «Свет прывідаў».

РТР Планета

7.00, 10.00, 13.00 Весткі.
7.10 Весткі—Масква.
7.20 Маст. фільм «Залатая баба».
8.35, 11.45, 14.00 Мультфільмы.
8.45 «Смехапанарама Яўгена Пятросяна».
9.30 «Падарожжы музыканта».
10.10 Весткі—Масква. Тыдзень у горадзе.
10.50, 0.05 Маст. фільм «Зімняя вішня». 6-я серыя.
12.20 «Сам сабе рэжысёр».
13.15 Серыял «Свая каманда».
14.20 «Зборная Расіі».
14.50 «Гарадок». Дайджэст.
15.15 «Здабытак рэспублікі».
15.30 «Музычныя тэатры Расіі».
16.10 «Больш, чым каханне».
16.50 «Тым часам».
17.45 «Сумленны дэтэктыў».
18.15, 5.00 Серыял «Пуцёўка ў жыццё».
19.00 Весткі тыдня.
20.05 «Спецыяльны карэспандэнт».
20.30, 5.50 «Лінія жыцця». Аляксандр Бялінскі.
21.25 «Смяяцца дазваляецца».
23.00 «Я выбраў песню». Канцэрт, прысвечаны Віктару Бяркоўскаму.
Прафілактыка да 5.00.

НТВ

7.30 «Дзікі свет».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.15 «Іх норавы».
8.45 «Усё адразу!».
9.20 «Ядзім дома!».
10.20 «Quattroruote».
10.50 «Авіятары».
11.20 Баявік «Вялікая бойка».
13.25 «Крамлёўскія дзеці».
14.20 Камедыя «Макасіны Маніту».
16.25 «Барацьба за ўласнасць».
17.00 Серыял «Адвакат».
19.00 Сёння. Падагульняючая праграма.
20.00 «Чыстасардэчнае прызнанне».
20.40 «Надзвычайнае здарэнне». Агляд за тыдзень.
21.25 «Галоўны герой».
22.35 «Нядзельны вечар».
23.45 «Футбольная ноч».
0.15 Меладрама «Красунчык».

ТВ Цэнтр

4.45 «Груз без маркіроўкі». Маст. фільм.
6.30 «Фактар жыцця».
6.55 Дзённік падарожніка.
7.25 Сялянская застава.
8.00 «Жывая прырода». «Тут жывуць драконы».
8.45 «21 кабінет».
9.15 «Наша музыка». Лера Масквіна.
9.50 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Заганны круг».
10.30, 23.10 Падзеі.
10.40 «Падарожжа будзе прыемным». Маст. фільм.
12.10 Вольга Будзіна ў праграме «Запрашае Барыс Ноткін».
12.40 «Фабрыка думкі». Ідэя для Расіі.
13.30 Падзеі. Маскоўскі тыдзень.
14.00 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
14.25 «Скандальнае жыццё» з Вольгай Б. «Дам хабар у добрыя рукі».
15.15 «Звычайны чалавек». Маст. фільм.
17.10 Маст. фільм.
18.05 Маст. фільм «Галоўнае — паспець».
20.00 «У цэнтры падзей».
21.00 «Пуаро Агаты Крысці». Серыял.
23.25 Маст. фільм.
1.45 Маст. фільм.
3.15 «Золата партыі». Маст. фільм.

Eurosport

9.30 Экстрэмальны спорт.
10.00, 15.30 Матагонкі. «24 гадзіны Ле Мана».
11.00, 18.00, 21.00 Снукер.
13.30, 19.00, 1.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
16.15 Веласпорт.
20.30, 2.00 Мотаспорт па выхадных.
0.00 Тэніс. Турнір WTA.

РОССИЯ 22.25 ФІЛЬМ ДНЯ

«СВЕТ ПРЫВІДАЎ» (ЗША—ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ—ГЕРМАНІЯ, 2001 г.)

У той час, як усе выпускнікі накіраваліся ў каледж, Энід і Рэбека вырашылі, што вучыцца далей — гэта нуда і марнаванне часу. Але вось аднойчы, «кулястойкае» сэрца Эдзіт задрыжала. І вінаваты ў гэтым нейкі халасцяк-няўдачнік, які гандлюе вінілавымі пласцінкамі.

Рэжысёр — Тэры Цвігоф. **У ролях:** Тора Бірч, Скарлет Йохансан, Сціў Бушэмі.

Прадаецца

■ Кватэра 4-пакаёвая (2-і паверх) і мэбля ў ш. Шчучыне. Тэл. 8 01514 29 546.
■ Дом пад знос у Мядзельскім раёне. Тэл. 8 01797 38 170.
■ Дом у вёсцы каля г. Баранавічы з усімі выгодамі, 40 тыс. у.а. або абмяняю на кватэру ў Мінску (з даплатай). Тэл. сот. МТС 820 37 43.
■ Дом, лазня, г/п, 24 соткі зямлі ў в. Гарадзілаве Дзяржынскага раёна. Звяртацца: 222730, п/а Логавішча, вул. Старая, 6 Дзяржынскага раёна Мінскай вобласці.
■ Частка дома, які будуецца, у Брэсцкім раёне, з майстэрняй — пастаянная справа сямейнаму без шкодных звычак. Тэл. 8 029 801 69 81.
■ Катэдж цагляны, 2-павярховы, маюцца г/п, газ, вада, сад, агарод. Тэрмінова, нядорага. Маб. тэл. 889 95 10.
■ Венікі бярозавыя для лазні. Тэл. 8 01562 73 212.

TV 1000

ПАНЯДЗЕЛАК, 14 красавіка

3.00, 20.50 Драма «У імя бацькі».
5.10 Трагікамедыя «Шчаслівы Джым».
7.00 Камедыя «Мая жонка — актрыса».
9.00 Драма «Шчырае прызнанне».
11.00 Камедыя «Замежны раман».
13.00 Драма «Тысяча акраў».
15.00 Камедыя «Даддлі Справядлівы».
17.00 Драма «Грошы на дваіх».
19.00 Баявік «Пацалунак дракона».

АЎТОРАК, 15 красавіка

3.00, 20.30 Драма «Народжаны чацвёртага ліпеня».
5.30 Баявік «Пацалунак дракона».
7.30 Драма «Тысяча акраў».
9.30 Камедыя «Даддлі Справядлівы».
11.00 Драма «Грошы на дваіх».
13.00 Камедыя «Ze фільм».
14.50 Камедыя «Мільён гадоў да нашай эры».
16.30 Трылер «Напралом».
18.30 Трылер «Вельмі дзікія штучкі».

СЕРАДА, 16 красавіка

3.00, 21.00 Трылер «Псіхоз».
5.00 Трылер «Вельмі дзікія штучкі».
7.00 Камедыя «Ze фільм».
9.00 Камедыя «Мільён гадоў да нашай эры».
11.00 Трылер «Напралом».
13.00 Трагікамедыя «На Залатым возеры».
15.00 Камедыя «Дасканалыя незнаёмцы».
17.00 Камедыя «Ілгун, ілгун».
18.30 Баявік «Воін».

ЧАЦВЕР, 17 красавіка

3.00, 21.00 Баявік «Цар скарпіёнаў».
4.30 Баявік «Воін».
7.00 Трагікамедыя «На Залатым возеры».
9.00 Камедыя «Дасканалыя незнаёмцы».
11.00 Камедыя «Ілгун, ілгун».
13.00 Камедыя «Спекулянт».
15.00 Камедыя «Клёвы хлопец».
17.00 Трылер «Барвовыя рэкі».
19.00 Драма «Апошняя вайна».

ПЯТНІЦА, 18 красавіка

3.00, 21.30 Трылер «Версія 1.0».
5.00 Драма «Апошняя вайна».
7.00 Камедыя «Спекулянт».
9.00 Камедыя «Клёвы хлопец».
11.00 Трылер «Барвовыя рэкі».
13.00 Прыгоды «Мядзведзь».
15.00 Баявік «Міф».
17.00 Драма «Сакрэтны агент».
19.00 Драма «Аляксандр».

СУБОТА, 19 красавіка

3.00, 21.00 Трылер «Чырвоны дракон».
5.00 Баявік «Міф».
7.00 Прыгоды «Мядзведзь».
8.50 Драма «Сакрэтны агент».
10.30 Драма «Аляксандр».
13.30 Мюзікл «Толькі не ў губы».
15.30 Драма «Звар'яцеўшы ад кахання».
17.00 Драма «Вечнае ззянне чыстага розуму».
19.00 Драма «Паўночны ўсход».

НЯДЗЕЛЯ, 20 красавіка

3.00, 21.00 Трылер «Фарсаж».
5.00 Драма «Паўночны ўсход».
7.00 Мюзікл «Толькі не ў губы».
9.00 Драма «Звар'яцеўшы ад кахання».
11.00 Драма «Вечнае ззянне чыстага розуму».
13.00 Драма «Летуценнікі».
15.00 Трылер «Я не баюся».
17.00 Драма «Краіна на дзе».
19.00 Драма «Калі вы будзеце гатовы, містэр Макгіл».

Discovery Channel

ПАНЯДЗЕЛАК, 14 красавіка

7.00, 14.45 «Нараджэнне MG».
7.25, 15.10 Незвычайныя гонкі.
8.20, 12.55 Амерыканскія калымагі.
9.15 «З чаго гэта зроблена?»
10.10, 16.05, 2.00 «Галаваломы».
11.05, 20.00 Разбуральнікі легенд.
12.00 «Пятая перадача».
13.50, 6.05 Дзёрзкія праекты.
17.00, 4.45 Махінатары.
18.00, 5.40 «Як гэта працуе».
19.00, 3.50 Амерыканскі чопер.
21.00 Брудная работка.
22.00, 2.55 «Нафтавыя вежы: да сёмага поту».
23.00 Выжыць любой цаной.
0.00 «Вінаваты ці не?».
1.00 Гадзіна «Ч».

АЎТОРАК, 15 красавіка

7.00, 14.45 «Нараджэнне MG».
7.25, 15.10 Незвычайныя гонкі.
8.20, 12.55 Амерыканскія калымагі.
9.15, 18.00 «Як гэта працуе».
10.10, 16.05, 2.00 «Галаваломы».
11.05, 20.00 Разбуральнікі легенд.
12.00 Махінатары.
13.50 Дзёрзкія праекты.
17.00 Створы матацыкл.
19.00 Амерыканскі чопер.
21.00 Брудная работка.
22.00, 2.55 Мегабудоўлі.
23.00 Стваральнікі будучыні: «Энергічнае рашэнне».
0.00 «Вінаваты ці не?».
1.00 Гадзіна «Ч».
3.00—11.05 Увага!!! Прафілактыка.

СЕРАДА, 16 красавіка

11.05, 20.00 Разбуральнікі легенд.
12.00 Створы матацыкл.
12.55 Амерыканскія калымагі.
13.50, 6.05 Дзёрзкія праекты.
14.45 «Нараджэнне MG».
15.10 Незвычайныя гонкі.
16.05, 2.00 «Галаваломы.
17.00, 4.45 З гразі ды ў князі.
18.00, 5.40 «Як гэта працуе».
19.00, 3.50 Амерыканскі чопер.
21.00 Брудная работка.
22.00, 2.55 Эверэст: за мяжой магчымага.
23.00 Расшыфроўка катастрофы.
0.00 «Вінаваты ці не?».
1.00 Гадзіна «Ч».

ЧАЦВЕР, 17 красавіка

7.00, 14.45 «Нараджэнне MG».
7.25, 15.10 Незвычайныя гонкі.
8.20, 12.55 Амерыканскія калымагі.
9.15, 18.00, 5.40 «Як гэта працуе».
10.10, 16.05, 2.00 «Галаваломы».
11.05, 20.00 Разбуральнікі легенд.
12.00 «З гразі ды ў князі».
13.50, 6.05 Дзёрзкія праекты.
17.00, 4.45 «Круты цюнінг».
19.00, 3.50 Амерыканскі чопер.
21.00 Брудная работка.
22.00, 2.55 На месцы злачынства.
23.00 «Доктар Дж.: медыцынскае расследаванне».
0.00 «Вінаваты ці не?».
1.00 Гадзіна «Ч».

ПЯТНІЦА, 18 красавіка

7.00, 14.45 «Нараджэнне MG».
7.25, 15.10 Незвычайныя гонкі.
8.20, 12.55, 23.00 Амерыканскія калымагі.
9.15 «Як гэта працуе».
10.10, 16.05, 22.00, 2.00 «Галаваломы».
11.05, 20.00 Разбуральнікі легенд.
12.00 «Круты цюнінг».
13.50, 6.05 Дзёрзкія праекты.
17.00, 4.45 «Пятая перадача».
18.00, 5.40 «З чаго гэта зроблена?»
19.00, 3.50 Амерыканскі чопер.
21.00, 2.55 Брудная работка.
0.00 Выжыць любой цаной.
1.00 Гадзіна «Ч».

СУБОТА, 19 красавіка

7.00, 13.50, 3.50 Стваральнікі будучыні.
7.55, 14.45 Мегабудоўлі.
8.50, 15.40 «З чаго гэта зроблена?»
9.45, 16.35, 4.45 У свеце будучыні.
10.10, 18.00 «Зброя будучыні».
11.05, 19.00 «Галаваломы».
12.00 Махінатары.
12.55 «Пятая перадача».
17.00, 2.55 З гразі ды ў князі.
20.00 Амерыканскі чопер.
21.00, 5.10 «Наперад, з Дакар!»
22.00, 6.05 Амерыканскі чопер.
23.00 Стварэнне хатрадау.
0.00 «Нафтавыя вежы: да сёмага поту».
1.00 Эверэст: за мяжой магчымага.
2.00 Расшыфроўка катастрофы.

НЯДЗЕЛЯ, 20 красавіка

7.00, 13.50 «Нафтавыя вежы: да сёмага поту».
7.55, 14.45, 3.50 Дзёрзкія праекты.
8.50, 16.35, 4.45 Неверагодная хуткасць.
9.15 Заўзятыя рыбакі.
10.10 Звярыныя баталіі.
11.05, 2.00 Выжыць любой цаной.
12.00, 2.55 Смяротны ўлоў.
12.55 Расшыфроўка катастрофы.
15.40 «Як гэта працуе».
17.00 «Круты цюнінг».
18.00, 5.10 Стварэнне катараў.
19.00 «Наперад, з Дакар!»
20.00 Амерыканскі чопер.
21.00, 6.05 Разбуральнікі легенд.
22.00 «Зброя будучыні».
23.00 Смяротная зона.
0.00 «Доктар Дж.: медыцынскае расследаванне».
1.00 На месцы злачынства.

TV XXI

ПАНЯДЗЕЛАК, 14 красавіка

9.00, 17.00, 1.00 Камедыя «Субота, нядзеля і панядзелак».
10.55, 18.55, 2.55 Трылер «Ілюзія гульні».
12.15, 20.15, 4.15 Драма «Сэкс дзеля выжывання».
13.50, 21.50, 5.50 Драма «Запрашэнне».
15.30, 23.30, 7.30 Трылер «Я мару аб забойстве».

АЎТОРАК, 15 красавіка

9.00, 17.00 Драма «Тайны палацавых пераваротаў» (4-я серыя).
10.25, 18.25 Камедыя «Стваральнік».
12.15, 20.15 Меладрама «Рэпетыцыя».
13.45, 21.45 Драма «Зігзаг».
15.25, 23.25 Драма «Дзяўчына ў залатых боціках».
2.00—9.00 Прафілактыка.

СЕРАДА, 16 красавіка

9.00, 17.00, 1.00 Драма «Тайны палацавых пераваротаў» (5-я серыя).
10.50, 18.50, 2.50 Драма «Мішэн».
12.20, 20.20, 4.20 Камедыя «Сэкс: гісторыя кахання».
13.50, 21.50, 5.50 Драма «Крах Гласа».
15.25, 23.25, 7.25 Трылер «Прыгавораная да самазабойства».

ЧАЦВЕР, 17 красавіка

9.00, 17.00, 1.00 Драма «Тайны палацавых пераваротаў» (6-я серыя).
10.55, 18.55, 2.55 Фантастыка «Гадзіла: Апошняя вайна».
13.05, 21.05, 5.05 Драма «Капытом сюды, капытом туды».
15.20, 23.20, 7.20 Драма «Тэсеракт».

ПЯТНІЦА, 18 красавіка

9.00, 17.00, 1.00 Драма «Восем палос у Хэмільтане».
10.35, 18.35, 2.35 Драма «Уладар мух».
12.05, 20.05, 4.05 Камедыя «Мёртвая красуня».
13.30, 21.30, 5.30 Камедыя «Містэр Суботні вечар».
15.30, 23.30, 7.30 Баявік «Вайна без правілаў».

СУБОТА, 19 красавіка

9.00, 17.00, 1.00 Камедыя «У яблычак».
10.25, 18.25, 2.25 Дэтэктыў «Банда «Белы фіят» (1-я серыя).
12.05, 20.05, 4.05 Трылер «Водаправодчык».
13.25, 21.25 Меладрама «Чалавек, які шмат лятаў».
15.00, 23.00, 7.00 Баявік «Вядзьмар».

НЯДЗЕЛЯ, 20 красавіка

9.00, 17.00, 1.00 Камедыя «Вяселле на Ражство».
10.30, 18.30, 2.30 Дэтэктыў «Банда «Белы фіят» (1-я серыя).
12.10, 20.10, 4.10 Меладрама «Сэкс дзеля выжывання».
13.50, 21.50, 5.50 Камедыя «Запрашэнне».
15.25, 23.25, 7.25 Драма «Я мару аб забойстве».

У праграме магчымыя змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена!

Прадаецца

■ Кватэра 2-пакаёвая ў г. Мінску па вул. Асіпенкі. Тэл. 8 017 233 33 40, сот. 568 43 04.
■ Добраўпарадкаваны драўляны дом у в. Чабусы Любанскага раёна, маюцца г/п, сад, агарод, 60 сотак. Маляўнічыя мясціны. Тэл. 8 029 110 80 27.
■ Касілка КС-2,1, плуг конны, з/ч да Т-40. Тэл. 8 01714 47 379.
■ Агароджа надмагільная металічная памерам 2,5 х 3. Тэл. 8 017 291 64 92.
■ Аўтамабіль ЗАЗ, прабег 56 тыс. км. Тэл. 8 01631 46 123.
■ Рухавік да «Аўдзі», 1,6 ТД. Тэл. 8 029 231 51 85.
■ «Фіят УНО-45», 1989 г.в., чорны, добры стан, 1100 у.а. Тэл. 8 01592 21 446.

НАРАЧАНСКІ ПАЧАСТУНАК — НА ЛЮБЫЯ ГУСТЫ ЛАСУНАК

Журналісты «Звязды» гутараць з дырэктарам Нарачанскага масласырзавода Тамарай Мікалаеўнай КАРАБУТ

Прадпрыемства мае больш за 50-гадовую гісторыю. Уваходзіць у склад Мінскай абласной дзяржаўнай установы «Мінаблмясамалпрам». Яшчэ чатыры гады таму было стратным, закрэдытаваным. Прарыў да эканамічнай стабільнасці тут звязваюць з прызначэннем новага кіраўніка. Сёння завод нарошчвае выпуск таварнай прадукцыі, перавыконвае даведзеныя прагнозныя паказчыкі.

Прадстаўляем суразмоўцу

Тамара Мікалаеўна родам з Лунінецкага раёна. Скончыла Пінскі тэхнікум мяса-малочнай галіны, пазней Магілёўскі тэхналагічны інстытут. Па адукацыі — інжынер-тэхнолаг.

Працавала яна працавала ў Хойніках, спачатку на масласырзаводзе, затым на сыраробным камбінаце — тэхнолагам, галоўным тэхнолагам. У 1990 годзе пераехала з сям'ёй у Нарач, прыняла абавязкі галоўнага інжынера. Пазней прызначана намеснікам дырэктара па вытворчасці. У 2003 годзе ўзначаліла калектыў.

— Агульнавядома, што «малако — на языку каровы». А пра вашу прадукцыю можна смела сказаць: пачатак яе высокай якасці закладваецца ва ўнікальнай сыравіннай зоне.

— Зона ў нас сапраўды незвычайная — Нарачанскі край з яго заліўнымі лугамі, разнастайным багаццем траў на выпасах, што хаваюцца ў гушчыні сасоннікаў. Паласуецца карэўка разнатраўем з запаведных палян, запе вадой з лясной крыніцы ці возера, і малако ў яе — казачнага смаку... Возяць нам яго пятнаццаць гаспадарак Мядзельскага раёна, і пастаўляе нават адна гаспадарка з Лагойскага: СВК «Крайск» дае недзе 6–7 тон малака ў суткі. Замацаваны за намі і чатыры калгасы Маладзечанскага раёна, але сыравіну ад іх пакуль не атрымліваем.

Хачу адзначыць, што сваімі пастаўшчыкамі мы вельмі задаволеныя. Стараюцца ўсе — і СВК «Свірскі край», які возіць больш за іншых, і СВК «Занарачанскі», і «Міказёрны край», ды і іншыя не лянуюцца. Малако паступае пераважна высокім гатункам, багатае на тлушчы і бялок, ахаладжанае, чыстае, практычна не бывае выпадкаў фальсіфікацыі. А гэта важна як для забеспячэння якасці прадукцыі, так і для выхаду яе з тоны сыравіны. Пастаянна бачым тэндэнцыю нарошчвання бялку. Карыстаючыся выпадкам, хачу падзякаваць сваім дзелавым партнёрам за сумленнасць і адказнасць. У тым, што завод у апошнія гады па эканамічных паказчыках цвёрда ідзе ў першай «пяцёрцы» перапрацоўчых прадпрыемстваў вобласці — прамая іх заслуга.

Са свайго боку па меры магчымасці стараемся ім дапамагаць — сродкамі на зарплату і для набыцця неабходных гаспадаркам ГЗМ, хімікатаў, угнаенняў, камбікармоў, расходных матэрыялаў. (Раённай ветэрынарнай службе купілі нават сканер УГД для жывёлы.) Бяром банкаўскія крэдыты, калі не хапае уласнага «кашалька». Пазней гаспадаркі разлічваюцца з намі малаком.

— Што робіцца на прадпрыемстве для ўдасканалення ўласнай вытворчасці?

— Само жыццё вымушае не стаяць на месцы, пастаянна развівацца. На капітальную рэканструкцыю пакуль сродкаў няма, таму пачалі з «касметычнага» рамонту — адрамантавалі электрыку, каналізацыйныя сцякі, сантэхніку, стол, выканалі ліквідацыю трубаправодаў, паклалі плітку на сцены, замянілі памываечныя шлангі і выканалі шэраг іншых неадкладных відаў работ. Старую аміячную кампрэсарную заводскага халадзільніка пачалі пераводзіць на фрэон. Будаўнікі-рамонтнікі працуюць у нас і сёння.

Больш за ўсё станоўчых змен у тэхналогіі. Укараняем перадавыя тэхналогіі, дзякуючы чаму выпускаем новыя для прадпрыемства прадукты. За апошнія тры гады рэзка павялічылі асартымент, асабліва натуральнамалочнай прадукцыі. Патрабавальны пакупніцкі попыт прымусіў тое ж малако выпускаць розных гатункаў і найменняў, рознай тлустасці, вітамінізаванае і г.д. Так і кефір — розных назваў, тлустасці і розны па саставу.

Традыцыйны прадукт — тварог пачалі выпускаць у дробнай фасоўцы з напаўняльнікамі, фруктамі: з курагой, з разынкамі, малінай, ананасам. Выпускаем стаўшы вельмі папулярным тварог сычужны 9-працэнтнай тлустасці. Пашырылі асартымент сыру цвёрдага сычужнага. Калі да гэтага завод недзе на працягу 50 гадоў выпускаў сыр «Пашахонскі» ці блізкі да яго па тэхналогіі «Кастрамскі», то ў апошнія гады асвоілі групу «Расійскіх» сыроў.

— Нас сёння частавалі вельмі здаровым, як нам здалося, і смачным прадуктам — напіткам «Біа-Рытм».

— Гэта таксама з новых прадуктаў — сокаўмяшчальны напітак на аснове малочнай сыроваткі. Ён прыйшоўся даспадобы нашым спажыўцам, таму пачынаем нарошчваць аб'ёмы выпуску. Па смаку нагадвае апельсінавы сок, асвяжальнага дзеяння, усё натуральнае, без кансервантаў.

З навінак — і біякефір з лактулозай. Адпачываючыя нарачанскіх санаторыяў п'юць яго вельмі ахвотна.

Завод у нас параўнальна невялікі, а асартымент прадукцыі, якую выпускаем, — шырокі. І на спецыялістаў у сувязі з гэтым кладзецца значная нагрузка. Але такія правілы дыктуе рынак.

Многае зроблена па сертыфікацыі прадукцыі, а гэта гарант якасці. Маем 18 расійскіх сертыфікатаў і такую ж колькасць беларускіх. Прычым расійскія сертыфікаты абараняем у Расійскай Федэрацыі, і з кантрольнымі праверкамі прыязджаюць да нас менавіта расійскія спецыялісты. Адпаведныя айчынныя службы, безумоўна, не менш патрабавальныя, але мець справу з тэхнічнымі нарматыўнымі прававымі актамі хоць і саюзнай, але іншай дзяржавы, і з яе спецыялістамі заўсёды складаней, нават маральна.

У ліку першых перапрацоўчых прадпрыемстваў вобласці ўкаранілі ў сябе сістэму ISO 9000-2001, сёлета будзем яе пацвярджаць. Рыхтуемся да ўкаранення сістэмы ХАССП.

У нас свая акрэдытаваная лабараторыя, працуюць кваліфікаваныя спецыялісты. Абапіраемся на навуку, супрацоўнічаем з БелНІКТІМПам, у прыватнасці, па заквасках. Разлічваем з удзелам інстытута паступова мадэрнізаваць вытворчы ўчастак. А развівацца нам патрэбна па ўсіх напрамках, бо кормім курортную зону. У свае шматгадовыя бізнэс-планы закладваем пазіцыі па тэхнічным пераўзбраенні, выконваем іх у многім уласнымі сіламі, а па асабліва сур'ёзных пазіцыях разлічваем на дапамогу дзяржавы ў асобе канцэрна, галіновага міністэрства. Спадзяёмся атрымаць крэдыты на льготных умовах для далейшай мадэрнізацыі вытворчасці. Вельмі вялікім попытам, у тым ліку на расійскім рынку, карыстаецца наш тварог, таму плануем закупіць новую высокапрадукцыйную тварожную лінію. Хацелі б вырашыць і пытанне з перапрацоўкай сыроваткі.

— У тэлефоннай размове вы сказалі, што два гады запар прадпрыемства атрымлівае на міжнароднай выставе ў Санкт-Пецярбургу за сваю прадукцыю сярэбраныя медалі...

— Не толькі сярэбраныя, але і залатыя. У 2006 годзе атрымалі залаты медаль за сыр «Расійскі асобы» і сярэбраны — за масла «Сялянскае». А ў мінулым годзе залаты медаль за масла «Сялянскае», а за сыр — сярэбраны. Прыемна, што за апошні час адчувальна дабавілася ўзнагарод, дыпломаў пераможцаў шматлікіх выставак і прафесійных конкурсаў. У тым ліку міжнароднай універсальнай выстаўкі-ярмаркі «Мінск—Балашыха-2006», «Беларускага аграпрамысловага тыдня», які прайшоў у 2007 годзе, «Прадэкспа-2007» і гэтак далей.

— Якім чынам вы дабіваецеся такой высокай якасці прадукцыі, што ідуць удзячныя пісьмы нават з-за мяжы?

— Вядома ж, нават само абсталяванне не дазволіць выпусціць неякасную прадукцыю. Напрыклад, існуе аўтаматычны кантроль за тымі ж тэмпературнымі рэжымамі. Аўтаматыка не «пусціць» прадукцыю ў рэалізацыю, калі тая не прайшла тэрмічную апрацоўку, верне на лінію. Цяпер тэхніка дазваляе мінімізаваць «чалавечы фактар». Але тым не менш мы спадзяёмся перш за ўсё на свой калектыў, разлічваем на сваіх людзей, на іх старанную працу. Пра калектыў магу сказаць толькі самае добрае. На нашым прадпрыемстве працаваць, я думаю, ва ўсіх сэнсах цікава, у тым ліку ў матэрыяльным, але і складана. Завод заўсёды быў прадпрыемствам высокай культуры вытворчасці, і патрабаванні да якасці прадукцыі заўсёды прад'яўляліся высокія, бо самі ведаеце — курортная зона. Але за апошні час патрабаванні ўзраслі яшчэ больш, адпаведна ўзрасла і нагрузка на ўсіх спецыялістаў, рабочых. Калектыву патрэбна самому думаць пра мадэрнізацыю абсталявання, пра ўкараненне новых тэхналогій, пра сучасную ўпакоўку, пра тое, каб самім сабраць малако ў насельніцтва, самім развезці гатовы прадукт у магазіны і іншыя месцы, да спажыўца — галава можа пайсці кругам. І толькі зладжанасць, моцная спайка спецыялістаў, рабочых дазваляе з усім гэтым спраўляцца своечасова. У нас ёсць дынастыі, якія цэментуюць калектыў. Развіта настаўніцтва, што дазваляе арганізоўваць заняткі «працоўнай акадэміі» прама на рабочых месцах. У ролі настаўнікаў выступаюць начальнік вытворчасці Таіса Віталеўна Казлова, старшы майстар сыроцэха Ванда Антонаўна Януковіч, старшы майстар цэха натуральнамалочнай прадукцыі і масладзейка Ларыса Мікалаеўна Сцяпанава — гэта кадры з вялікім вопытам і стажам работы. Ёсць агульная настроенасць на тое, каб высока трымаць нашу гандлёвую марку — «Нарачанскія пачастункі».

Праўда, існуюць пэўныя складанасці з кадрамі, асабліва спецыялістаў. Спрабавалі запрашаць студэнтаў-выпускнікоў профільнага Магілёўскага ўніверсітэта харчовай прамысловасці. Але ў вёсцы — а наша прадпрыемства размешчана хоць і ў санаторна-курортнай зоне, але ў вёсцы Нарач — яны затрымліваюцца не вельмі ахвотна. Нават пры ўмове выдзялення дамоў у аграгарадку. Маладыя спецыялісты адпрацоўваюць два прадугледжаныя законам гады і становяцца «на крыло». Таму вырашылі надалей рабіць стаўку на падрыхтоўку ўласных кадраў — на тую моладзь, якая прыходзіць да нас пасля тэхнікума ці вучылішча, працуе на рабочых месцах і жадае вучыцца далей, завочна.

Мы, наколькі можам, клапоцімся пра свой калектыў, стараемся аддзячыць людзям за іх старанную працу, і не толькі зарплатай. Трымаем рабочую сталовую, дзе кормім работнікаў завода бясплатнымі абедамі, і заводскую пральню — для грамадскіх патрэб, паслугі яе даволі танныя. Аказваем адчувальную дапамогу маладым спецыялістам і маладым сем'ям. Усім работнікам — дапамогу на аздараўленне падчас водпуску, пры самастойным набыцці пуцёвак на адпачынак і лячэнне, пры адпраўцы дзяцей у летні лагер, а таксама ў выпадку вяселля, юбілейнай даты ці нейкіх іншых падзей. Радуе, што зноў пачалі спраўляцца вяселлі, значыць, калектыў амаладзіўся і мае перспектыву. Прадпрыемства дае работу многім жыхарам Мядзельскага раёна, гарантуе іх сем'ям дабрабыт. І такім чынам замацоўваем кадры для перспектыўнай курортнай зоны.

Прама ці ўскосна, але яно клапоціцца і пра населены пункт, дзе размяшчаецца — ад нашай кацельні атрымліваюць цяпло і гарачую ваду жылыя дамы вакол завода, бальніца, дзіцячы садок. Частка расходаў пакрываецца камунальнымі плацяжамі насельніцтва, але ўсё ж асноўны фінансавы цяжар і клопат пра надзейнае функцыянаванне абсталявання — на нашых плячах.

— Раскажыце пра свае рынкі збыту.

— Шмат прадукцыі пастаўляем у Расію — тварог, масла, сыры. А дома, у Беларусі, асноўная яе маса, галоўным чынам натуральнамалочныя прадукты, рэалізуюцца ў сталічнай вобласці, перш за ўсё ў Мядзельскім раёне. Прыкладна ў 80 месцаў раёна развозім сваю прадукцыю, і не толькі ў магазіны, на аб'екты грамадскага харчавання, але і ў санаторыі, Дамы адпачынку, пансіянаты і іншыя ўстановы, дзе людзі папраўляюць здароўе. Гэта накладвае на нас асаблівую адказнасць за якасць, наогул за спажывецкія вартасці нашага прадукту. Калі б санаторна-курортных устаноў не было, спажыванне нашай прадукцыі на тэрыторыі раёна зменшылася б у два разы. Прыемна, што нам званяць мінчане, якія адпачывалі на Нарачы, нават расіяне, і дзякуюць за нашу прадукцыю. Днямі праводзілі сход акцыянераў, і да мяне падышла былая наша работніца Зінаіда Сцяпанаўна Купрэвіч і сказала, што на яе хатні адрас з Расіі прыслалі для нас падзячнае пісьмо знаёмыя, якія летась адпачывалі ў запаведнай зоне возера Нарач і харчаваліся нашымі прадуктамі. Людзі не паленаваліся напісаць спецыяльна пісьмо, каб падзякаваць. Гэта не можа не радаваць.

Ідучы насустрач пажаданням гасцей Нарачанскага краю, летам часта арганізоўваем выязны гандаль прама на беразе возера, у тым ліку гандлюем уласным марожаным, якога выпускаем 12 найменняў, з рознымі напаўняльнікамі — з персікам, чарэшняй, манга, фісташкамі, клубніцамі, з какосавай стружкай. Адпачываючым такая «дастаўка на дом» вельмі падабаецца. А для нас такі непасрэдны кантакт — яшчэ і форма вывучэння попыту. У нас часта адпачываюць жыхары Літвы, і наша прадукцыя карыстаецца сярод іх папулярнасцю. Адпачываюць людзі нават з Ізраіля, таксама ніколі не чулі ад іх ніякіх прэтэнзій.

Развіваем фірменны гандаль. Маем два магазіны ў Мядзельскім раёне і гандлёвы павільён на мінскай Камароўцы. Пакупнікі не абыходзяць іх бокам.

Адным словам, мы адчуваем сябе ў цэнтры ўвагі і разумеем, што не можам дрэнна працаваць. Няма ў нас такога права.

Публікацыю падрыхтавалі Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ, Вераніка АРЛОЎСКАЯ і Марыя ЖЫЛІНСКАЯ (фота).

УНП 600060995.

Аператар Алена ДАМАСЕВІЧ.

Майстар сырасховішча Наталля ХРОМАВА.

Майстар-сырароб Людміла УСОВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.17	20.04	13.47
Віцебск	6.05	19.57	13.52
Магілёў	6.08	19.55	13.47
Гомель	6.07	19.48	13.41
Гродна	6.33	20.19	13.46
Брэст	6.37	20.17	13.40

Месяц

Поўня

Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Астапа, Івана, Кірылы, Марка.*

К. *Ізольды, Лявона, Станіслава, Філіпа.*

11 красавіка

Дзве даты

1432 год — князь Жыгімонт Кейстутавіч выдаў прывілей (граматы) аб ураўноўванні персанальных і маёмасных правоў католікаў і праваслаўных.

1943 год — у Клесхейме італьянскі дыктатар Б. Мусаліні беспаспяхова спрабаваў угаварыць Гітлера тэрмінова заключыць мір з Савецкім Саюзам.

Цытата дня:

«Не гуляйце ў лато: на свае выйгрышы я мог бы купіць кепку яхтсмена; на свае прайграныя грошы я змог бы купіць шыкоўную яхту!».

Трыстан Бернар (1866—1947), французскі пісьменнік.

Усміхнёмся!

— Вы шчаслівыя ў сямейным жыцці?

— Вядома! Мы так моцна кахаем адно аднаго, што ўжо тры разы адкладвалі развод!

☺

Муж — жонцы:

— Глядзі, а люстэрка з раніцы зноў з пахмелля!..

☺

Баксёр скардзіцца доктару:

— Доктар, у мяне бяссоніца.

— А вы лічыць спрабавалі?

— Спрабаваў — на лік 9 ускокваю.

☺

— Доктар, гэта праўда? У мяне ўжо няма сухотаў?

— Абсалютна, даражэнькі, абсалютна!

— Дайце я вас расцалую за гэта!

— Э, не! Не трэба!!!

☺

— У чым адрозненне мужчынскай логікі ад жаночай?

— Мужчынская — больш правільная, жаночая — больш цікавая!

— Мы яго губляем!

Віктар ЛЕСНІКОЎ: «НАШЫ ПАЗІЦЫІ НА МІЖНАРОДНЫМ РЫНКУ ДАВОЛІ ТРЫВАЛЫЯ»

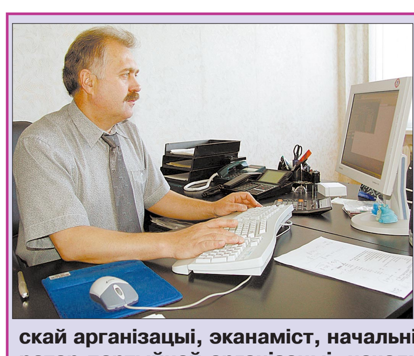

Прадстаўляем суразмоўцу

Усё свядомае жыццё Віктар Андрэевіч ЛЕСНІКОЎ, выключаючы вучобу ў школе і службу ў арміі, звязаны з рэспубліканскім унітарным прадпрыемствам «Рэчыцкі метызны завод». Як уладкаваўся ён сюды на працу ў 1976 годзе, так і застаўся тут. Таму вытворчасць ведае, як свае пяць пальцаў, бо працаваў на розных пасадах: наладчык шурупнай вытворчасці, сакратар камсамольскай арганізацыі, эканаміст, начальнік аддзела працы і зарплаты, сакратар партыйнай арганізацыі, начальнік планава-эканамічнага аддзела і вось ужо дзевяць гадоў — намеснік дырэктара па эканоміцы і рэалізацыі. Без адрыву ад вытворчасці атрымаў вышэйшую адукацыю ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Францыска Скарыны.

— Віктар Андрэевіч, вы можаце параўнаць вытворчыя магутнасці і размах вашага прадпрыемства тых часоў, калі прыйшлі на завод, з сённяшнімі яго дасягненнямі?

— Вядома ж магу, і скажу, што гэта — нібы зямля і неба. Летась у ліпені нашаму заводу споўнілася 95 гадоў, і, гартаючы старонкі яго гісторыі, упэўніваешся ў тым, што былі ў яго і ўзлёты, і падзенні. Пра першыя прыемна ўспамінаць, пра апошнія — з тугой. Асабліва тыя, якія былі выкліканы ў пачатку мінулых дзевяностых гадоў у выніку развалу вялікай краіны — Савецкага Саюза.

Уявіце сабе, наколькі вострая сітуацыя тады была на прадпрыемстве, калі разарваліся ўстойлівыя эканамічныя сувязі з нашымі партнёрамі, калі катастрафічна звузіліся рынкі збыту прадукцыі, калі зарплата людзей складала ў месяц усяго нейкіх пяцьдзесят долараў. Інфляцыя, адным словам, вялікія запазычанасці і перад банкам, і перад партнёрамі за сыравіну і г.д. Памятаю, як у гэтых умовах многія работнікі завода звальняліся, шукалі працу там, дзе больш заплацяць, каб пракарміць свае сем'і.

Так працягвалася некалькі гадоў, пакуль на прадпрыемства не прыйшоў дырэктарам Адам Сямёнавіч Вашкоў, які ўжо тады меў багаты практычны вопыт работы на кіруючых пасадах. Дастаткова толькі сказаць, што ў 27-гадовым узросце яму даручылі ўзначаліць завод драўняна-стружкавых плат, што ён працаваў другім, а потым і першым сакратаром Рэчыцкага гарадскога камітэта партыі, што ўсюды карыстаўся заслужаным аўтарытэтам. Пры ім, як гаворыцца, прадпрыемства расправіла плечы і мэтанакіравана ўзяло курс на пад'ём. Сёння наша прадукцыя шырока вядома за мяжой і карыстаецца вялікім попытам.

— Я недзе чытаў, што ў мінулым месяцы ў Германіі праходзіла міжнародная выстава жалезных вырабаў. Ваш завод удзельнічаў у ёй?

— А як жа. То быў міжнародны кірмаш у Кёльне. Ён праходзіць адзін раз у два гады, і мы пастаянна ўдзельнічаем у ім, каб пацвердзіць свой імідж. Там мы паказалі многа нашай прадукцыі, а дырэктар прадпрыемства меў сустрэчы з кіраўнікамі ўсіх заходніх фірмаў, з якімі вырашаліся пэўныя пытанні, вяліся дамоўленасці. Наогул жа, кірмаш засведчыў тое, што ў свеце існуе вялікі попыт на новую метызную прадукцыю, што ёсць ажыятаж і на сыравіну. Мы яшчэ раз упэўніліся, што знаходзімся на правільным шляху развіцця, што нашы вырабы (цвікі, крапеж, дрот і г.д.) запатрабаваныя. Наогул жа, міжнародны кірмаш жалезных вырабаў з'яўляецца своеасаблівай рынкавай пляцоўкай. У ім удзельнічала 3375 прадпрыемстваў з 61 краіны, і было каля сямідзесяці тысяч наведвальнікаў амаль са 130 краін. Яго мы не маглі прапусціць.

— Відавочна, тое ж самае і з выставай у Маскве?

— Вядома. Там, у Сакольніках, таксама ў мінулым месяцы была арганізавана VI Міжнародная спецыялізаваная выстава абсталявання, матэрыялаў, дэталяў і тэхналогій, якія выкарыстоўваюцца для стварэння разборных і неразборных крапежных злучэнняў, а таксама абсталявання для вытворчасці элементаў крапяжу. Там мы прадставілі ўсе асноўныя віды прадукцыі: цвікі, шурупы, заклёпкі. Асобнае месца ў экспазіцыі стэнда занялі новыя самарэзы. Яны не проста дэманстраваліся як узоры новай нашай прадукцыі, наведвальнікі маглі ўласнымі рукамі паспрабаваць іх у дзеянні: сабраць імі для сябе сувенірную скрыню для інструмента з лагатыпам завода, злучыць з іх дапамогай розныя матэрыялы (дрэва, металічны профіль, лісты бляхі). Цікава прайшла і прэзентацыя вырабу цвікоў уручную на прататыпе станка дваццатых гадоў мінулага стагоддзя. Уявіце сабе, што тады на выраб цвіка патрабавалася дзве хвіліны прыблізна, а цяпер за такі ж адрэзак часу з аўтамата «вылятае» дзвесце цвікоў.

Цвікі для пнеўматычных інструментаў

На міжнароднай выстаўе ў Маскве мы ставілі такія мэты: падтрыманне іміджу прадпрыемства як стабільнага і рэнтабельнага вытворцы якаснай метызнай прадукцыі з шырокім асартыментам, прэзентацыя сямі відаў самарэзаў як новага прадукту, правядзенне перамоў з патэнцыяльнымі і пастаяннымі кліентамі, падтрыманне існуючых і наладжванне новых дзелавых кантактаў, атрыманне інфармацыі аб рынку метызнай прадукцыі, фарміраванне ўяўлення ў спажыўцоў аб якасным і даўгавечным нашым метызным прадукце (перавагі гарачаацынкаваных дахавых цвікоў) і г.д. Усе яны былі дасягнуты.

На міжнароднай выставе ў Сакольніках (Масква).

— Вядома, Віктар Андрэевіч, што яшчэ ў савецкія часы вытворчыя магутнасці вашага завода ў вялікай ступені перавышалі патрэбы нашай рэспублікі ў цвіках, а калі ўсталяваліся рынкавыя адносіны, завод імкліва «прарваўся» на міжнародную арэну, заняў там дастойнае месца. Што спрыяла гэтаму? Дзякуючы чаму? Які экспартны патэнцыял прадпрыемства?

— Пачну з таго, што ў Беларусі застаецца дваццаць працэнтаў нашай прадукцыі і восемдзесят адпраўляецца за мяжу, палавіна прыблізна ў Расійскую Федэрацыю і другая палавіна — у краіны Еўрапейскага Саюза. Мы трымаем 15 працэнтаў рынку ў Германіі і Аўстрыі, 14 — Італіі і Францыі. Актыўна закупляюць нашы вырабы ў Чэхіі, Польшчы і многіх іншых краінах. У нас, як гаворыцца ў такіх выпадках, маецца свая ніша, і там мы не адчуваем канкурэнтаў, хоць яны ёсць і не спяць у шапку. Напрыклад, гады два таму попыт на нашы тавары нечакана ў Германіі і Аўстрыі пачаў зніжацца. Пачалі выяўляць прычыны гэтага, і аказалася, што ўкраінскія калегі ўстанавілі там цэны на тону метызных вырабаў на сто еўра танней за нашы. Але хутка ўсё стала на свае месца: спажыўцы ўпэўніліся, што якасць той прадукцыі куды ніжэй за нашу і зноў вярнуліся на старыя пазіцыі. Гэта быў урок для іншых канкурэнтаў.

Сказанае зусім не азначае, што гандляваць за мяжой лёгка. З кожным годам — усё цяжэй і цяжэй, бо канкурэнтаў даволі многа сур'ёзных, у тым ліку ўкраінскіх, расійскіх і з іншых краін. Дарэчы, нашай прадукцыі на Захадзе столькі, колькі ў шаснаццаці заводаў Расійскай Федэрацыі і ўтрая больш, чым усіх разам узятых украінскіх. І тут, лічу, галоўнай прычынай нашага поспеху з'яўляецца тое, што да якасці нашых тавараў не падкапаешся, яна неаспрэчная. Раней мы выкарыстоўвалі для іх метал з Украіны, цяпер жа — Беларускага металургічнага завода, кіраўнік якога Мікалай Віктаравіч Андрыянаў пайшоў насустрач нашаму прадпрыемству, і там наладзілі вытворчасць такой сыравіны, якая патрэбна нам і цэны на якую не скачуць, трымаюцца на адным узроўні.

Немалаважнае значэнне мае таксама тое, што мы бліжэй знаходзімся да краін Заходняй Еўропы, чым металургічныя прадпрыемствы Расіі, дзе выпускаюцца тавары, аналагічныя нашым. Адсюль і меншыя транспартныя выдаткі.

Нельга не сказаць і аб мэтанакіраванай і настойлівай рабоце па тэхнічным пераасначшэнні вытворчасці, якая праводзіцца пастаянна. Калі пачалі выпраўляцца нашы фінансавыя справы, была звернута ўвага на дадатковую мадэрнізацыю шляхам закупкі і ўстаноўкі тэхналагічных ліній такіх прызнаных у Еўропе і свеце фірмаў, як «BILWINKO», «WAFI OS», «HILGELAND». А пра вывучэнне кан'юнктуры рынку і гаварыць ужо няма чаго: гэта — таксама на першым плане. Бо калі своечасова не зрэагуеш на яе, можаш аказацца ў хвасце цягніка. А калектыў завода — гэта адна каманда, адна сям'я, якая згуртавана імкненнем: толькі наперад! Вось галоўныя складнікі нашага поспеху.

— Значыць, Віктар Андрэевіч, можна сказаць, што ваша прадукцыя на складах не залежваецца.

— Вядома ж, не залежваецца. Мы працуем толькі па заказах і ніколі сваіх партнёраў не падводзілі. Адсюль, відавочна, і павага.

— Як калектыў справіўся з заданнямі першага квартала?

— Усе паказчыкі выкананы. Тэмпы росту аб'ёмаў вытворчасці склалі 112,1, тавараў народнага спажывання — 111,1 і экспартных паставак — 151 працэнт. Заглядваючы наперад, адзначу, што калектыў зробіць усё, каб паспяхова было завершана і гадавое заданне.

— Як ідзе работа над выпускам новых відаў прадукцыі? Вось вы ўзгадвалі пра самарэзы...

— Зразумеў вас. Наогул, мы вырабляем звыш 1400 відаў прадукцыі, а самарэзы ніколі раней не выпускалі. Аднак, калі з'явіліся новыя будаўнічыя матэрыялы (гіпсакардон, сайдынг, ПВХ-панэлі і г.д.), патрабаваліся для іх новыя віды крапяжу, якія наша краіна набывала за валюту за мяжой. Вось мы тады і вырашылі заняцца іх вырабам. Швейцарскі банк CREDITSVISSE пад гарантыю Беларускага металургічнага завода на чатыры з паловай года пад выгадныя нам працэнты выдзеліў пяць мільёнаў еўра, дзякуючы чаму на заводзе пачалася рэканструкцыя крапежнай вытворчасці. Тэндар на пастаўку абсталявання выйграла тайваньская фірма.

Першая тэхналагічная лінія ўжо запушчана і пастаўлена задача ўвесці ў дзеянне другую лінію да канца 2009 года. 2010 год будзе працягам тэмы высокатрывалага крапяжу на асобнай пляцоўцы. Усё робіцца для таго, каб прадаваць балты, гайкі і іншыя віды крапяжу не толькі Расіі, але і выпускаць іх згодна з заходнегерманскім стандартам DIN, для чаго ўжо і распрацаваны бізнэс-план. А гэта — новыя гарызонты завода.

Матэрыял падрыхтаваў Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

УНП 400024166

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Рэчыцкі метызны завод»
247500 г. Рэчыца, вуліца Фрунзе, 2,
тэлефон прыёмнай +375 (2340) 3 02 20
Факсы: агульны (02340) 3 54 60, аддзела забеспячэння (02340) 2 57 67, аддзела маркетынгу і збыту (02340) 4 03 83.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.
http: www.zviazda.by; www.zviazda.by/ru/main (новая версія, якая тэсціруецца)
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па свайму меркаванню адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», — толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.840 Індэкс 63850. Зак. № 1957. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12